

PEKKA ERVAST

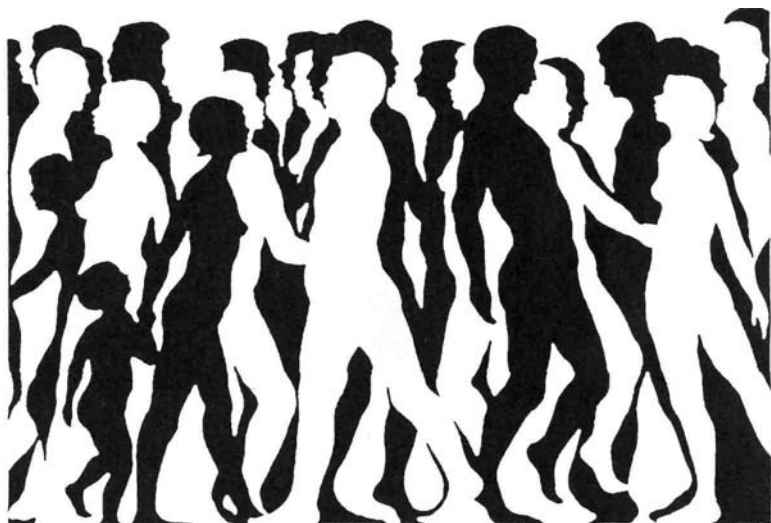
ELÄMÄÄ KUOLEMAN JÄLKEEN

RUUSU-RISTIN
KIRJALLISUUSSEURA RY

PEKKA ERVAST

ELÄMÄÄ
KUOLEMAN
JÄLKEEN

RUUSU-RISTIIN
KIRJALLISUUSSEURA RY

Elämää kuoleman jälkeen

Digitalisoitu näköispainos 2006

411

011

Kierrätykseen sopiva tuote
Alhaiset päästöt valmistuksessa

Hakapaino Oy, Helsinki 1993

Sisällys

Miten elämme kuoleman jälkeen?
Pekka Ervastian esitelmä 17.2.1924

Antavatko kuolleet itsestään tietoa? 16
Pekka Ervastian esitelmä 24.2.1924

Kehittyneen ihmisen kuolemanjälkeinen elämä? 36
Pekka Ervastian esitelmä 2.3.1924

Ihmiskunnan auttajien kuolemanjälkeinen elämä 51
Pekka Ervastian esitelmä 9.3.1924

Kuoleman portilla 65
Pekka Ervastian esitelmä 27.9.1925

Kristus kuoleman portilla 80
Pekka Ervastian esitelmä 4.10.1925

Kristus kuoleman herra 95
Pekka Ervastian esitelmä 11.10.1925

Lukijalle

Tämä kirja on koottu Pekka Ervastin vuosina 1924 ja 1925 pitämistä kuolemaa käsittelevistä esitelmistä.

Näissä esitelmissään Ervast kertoo siitä, mitä meille tapahtuu kuolemassa ja mitä meiltä edellytetään, että kykenisimme oikealla tavalla ymmärtämään kuolemaa jo täällä eläessämme.

Mielenkiintoisella tavalla hän selittää, miten eri uskonnot ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat yhä kuoleman jälkeiseen elämään ja miten se puolestaan vaikuttaa meidän elämäämme. Hän kirjoittaa: ”Taivaat ovat kuin suuria voimapattereita, ajatusmuotoja, jotka leijuvat meidän ihmiskuntamme yllä sen salaisessa tajunnassa ja inspiroivat yhä nykyajankin ihmistä.”

Helsingissä, 1. 12. 1993
Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry.

MITEN ELÄMME KUOLEMAN JÄLKEEN?

Materialistit ja agnostikot väittävät, ettei ihminen elä kuoleman jälkeen, vaan niin kuin Salomonin sananlaskuissa sanotaan: ihmisen kuolema on samanlainen kuin puun kaatuminen metsässä: ei jää muuta kuin kuollut ruumis, joka vähitellen mätänee ja häviää. Mutta materialisti ja kieltäjät ovat aina olleet vähemmistönä. Useimmat ihmiset ovat kaikkina aikoina uskoneet, että on olemassa elämää kuoleman jälkeen, että ihminen itse on olemassa, vaikka hänen ruumiinsa kuolee.

Tieteelliset tutkijat selittävät monesti tuon kaikilla luonnonkansoilla tavattavan uskon kuoleman jälkeiseen elämään syntyneen siten, että kun elävä ihminen näkee unissaan kuolleita omaisiaan ja tuttaviaan ja nimittää heitä vainajiksi, niin hän uskoo todella tavanneensa heitä unissaan ja nähneensä heidän siis olevan vielä olemassa ”henkimaailmassa” kuoleman jälkeen. Siitä sitten on syntynyt usko kuolemanjälkeiseen elämään, selittää tiede.

Tiedämme myöskin, että kaikkina aikoina ja kaikkien kansojen keskuudessa on uskottu kummituksiin; ihminen on kuoleman jälkeen näyttäytynyt, tehnyt itsensä tunnetuksi ei ainoastaan unessa, vaan myöskin hereillä oleville ihmisille täydessä päivänvalossa. Ja tämäkin on puolestaan osoittanut ihmisille, että kuoleman jälkeen on elämää, että vainajat ovat yhä olemassa.

Tiedemiehet myöntävät, että kaikkialla tavataan kertomuksia kummituksista ja yliluonnollisista ilmiöistä. Mutta he eivät halua niihin uskoa, sanovat vain, että ihmisen mielikuvitus on niin herkkä, että hän luulee näkevänsä sellaista, mitä todellisuudessa ei ole olemassa. Tähän vastaavat ne ihmiset, jotka ovat mielestään kummituksia nähneet, etteivät he olleet missään erikoisessa hurmio- tai mielikuvitustilassa, kun he odottamatta saivat nähdä toisen maailman olentoja.

Mutta kuten sanottu, tieteelliset tutkijat eivät vielä ole uskaltaneet ryhtyä näitä asioita tutkimaan. Mutta me tiedämme, että usko kuolemanjälkeiseen elämään ei kuitenkaan perustu yksin uniin ja kummituksiin, vaan sitä uskoa ovat aina olleet tukemassa ns. uskonnot, jotka kaikkialla ovat esiintyneet ylimaallisella, taivaallisella auktoriteetilla. Ja jos tarkastelemme, mitä ihmiskunnan korkeimmat uskonnot opettavat huomaamme, että uskonnoissa opetetaan kuoleman jälkeisestä elämästä kahdella tavalla. Länsimailla kristinuskko opettaa, että ihminen kuoleman jälkeen jatkaa elämäänsä; jos ei aivan heti kuoleman jälkeen, niin ainakin jonkin ajan kuluttua hän herää uudestaan elämään ja jatkaa elämäänsä joko ikuisessa kadotuksessa tai ikuisessa autuudessa. Tämä on meidän kirkkomme ja yleensä kristikunnan käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä. Elämä on ikuinen, mutta se on joko onnellinen ja autuas tai onneton ja tuskallinen.

Itämailla sen sijaan korkeimmat uskonnot, kuten buddhanuskonto, ovat aina opettaneet, että ihminen elää kuoleman jälkeen ja että jotakin hänestä syntyy jälleen maan päälle. Hänen elämänsä kuoleman jälkeen jossakin toisessa näkymättömässä maailmassa on ohimenevä; se voi olla onnellista tai onnetonta, mutta hänen varsinainen kuolemattomuutensa on siinä, että hän syntyy jälleen. Tämä kuolemattomuuskäsitys esim. buddhalaisilla voi olla siksi hämärä, että kun on koetettu tutkia, mitä he uskovat, ei ole päästy selville siitä, uskovatko he sielun eli ihmisminuuden kuolemattomuuteen; ihmisessä on vain jotakin, joka syntyy jälleen. Etelä-buddhalaiset sanovat sitä karmaksi selittäen, että eri skandhat syntyvät jälleen. Tämä on niin epämääräistä, että eurooppalaiset tutkijat arvelevat, että kun tällainen buddhalainen vapautuu jälleensyntymisestä ja astuu nirvanaan, on se olemattomuutta. Etelä-buddhalainen on täten tavallaan materialisti, jos kohta hänen olemattomuutensa ei ole niin helposti saavutettavissa, koska hänen täytyy syntyä monta kertaa jälleen tänne maan päälle, ennen kuin hän saa häipyä nirvanaan.

Teosofinen liike on osannut selvittää monta väärinkäsitystä näiden tärkeiden kysymysten suhteen. Se on selittänyt, että ihminen kyllä on kuolematon, mutta ei kuolematon siinä kristillisessä merkityksessä, että hän olisi olemassa tämän elämän jälkeen iankaikkisesti kuoleman jälkeisessä elämässä, vaan siten kuin buddhalainen sanoo, että hän syntyy jälleen maan päälle. Mutta teosofinen liike korostaa sitä, että ainoastaan ihmisen sisin henki, hänen sisin itsensä on se, joka syntyy jälleen maan päälle. Buddhanusko on ikuisenkin elämän suhteen oikeassa, sillä tuo termi, jota käytetään länsimaillakin, *nirvaana*, ei merkitse olemattomuutta, vaan suurta autuutta. Buddhalaiset siis kyllä uskovat lopulliseen autuuteen, jonka ihminen saavuttaa monien jälleensyntymien jälkeen täydelliseksi tultuaan. Mutta kristityt yhä vielä ajattelevat, että ihmisen osaksi lankeaa luonnostaan iankaikkinen autuus nyt jo tämän nykyisen elämän jälkeen.

Kun me tapaamme tällaisia erilaisia käsityksiä kuolemanjälkeisestä elämästä, nimittäin, ettei kuolemanjälkeistä elämää ole ollenkaan, tai että kuoleman jälkeinen elämä on ikuista elämää tämän elämän perästä, tai että se, niin kuin tarkistettu buddhalainen käsitys sanoo, on siinä, että ihminen syntyy uudestaan maan päälle ja täällä kehittyy ja puhdistuu, niin totuuden etsijöinä kysymme, mikä näistä käsityksistä on oikea? Onko olemassa mitään varmuutta siitä, miten todella on asian laita kuoleman jälkeen? Kuka ties kaikki nuo uskot ovat vain harhakuvia. Onko siitä mitään tietoa olemassa?

Teosofinen elämänymmärrys toteaa, että kuolematomuus ja alati jatkuva elämä eivät olisi mitään, ellemmu muistaisi, että olemme olleet olemassa. Ja koska muisti on tärkeä kohta kuolematomassa elämässä, niin muistin rikkaus lisää iankaikkisen elämän autuutta. Iankaikkinen elämä on sitä, että ihminen voi muistaa kaikki seikat eri elämistään. Hänen autuutensa on osaksi sitä, että hän on

niin paljon kokenut ja saattaa niin paljon rakastaa, osaksi siinä, että hän on tullut niin kykeneväksi ja osaa niin paljon tehdä ja luoda.

Mutta meidän pitikin tutkia, onko mitään varmaa tietoa olemassa näistä asioista.

Mitä ensin tulee materialistien väitteeseen, ettei ole mitään kuoleman jälkeen, on se jokseenkin voitettu kanta. Ei ole kovinkaan paljon niitä ihmisiä, jotka siitä pitävät kiinni, sillä meidän aikanamme on siksi paljon tutkittu näitä asioita tieteellisestikin, on siksi paljon kiinnitetty niihin huomiota, että se ihminen ei ole seurannut aikaansa, joka väittää, ettei kuolemanjälkeistä elämää lainkaan ole. On olemassa psyykinen liike, spiritistinen liike, Okkultinen liike ja yliaistinen tutkimus, joten se ihminen, joka ei tahdo tunnustaa, että kuoleman jälkeen jotakin on olemassa ei todellakaan tahdo nähdä totuutta.

Vaikka spiritististä liikettä monella taholla pidetään sangen epäluotettavana, se on epäilemättä kuitenkin todistanut niille, jotka ovat sitä seuranneet, että jotakin on olemassa kuoleman jälkeen. Mutta me ymmärrämme myöskin, että ne tutkijat, jotka tieteellisellä tavalla ottavat tämän näkyvän elämän lähtökohdaksi ja tämän näkyvän elämän kannalta koettavat arvostella ja tunkeutua näkymättömän elämän salaisuuksiin, aina liikkuvat korkeintaan niissä ajoissa ja vaiheissa, jotka ovat verraten lähellä kuoleman hetkeä. Me voimme ymmärtää, että kaikki sellaiset ilmestykset spiritistisissä istunnoissa, kummitukset, kaikenlaiset näyt ja yliaistiset ilmiöt, jotka johtuvat henkimaailmasta, tulevat verraten läheiseltä taholta; niiden oma luonto on sellainen, että niiden on täytynyt lähteä siitä maailmasta, joka on lähellä tätä meidän näkyvää, fyysistä maailmaamme. Ja sen tähden ne eivät paljasta meille oikeastaan muuta kuin sen tosiseikan, että jotakin on olemassa kuoleman jälkeen. Spiritistisessä liikkeessä

kerrotaan tietenkin hyvin paljon kuolemanjälkeisestä elämästä, mutta meillä ei voi olla mitään todistuksia siitä, että nuo kertomukset ovat oikeita; ne kuvaukset tuntuvat meistä enemmän tai vähemmän samanlaisilta kuin tämä näkyvä elämä.

Jos kuoleman jälkeisessä elämässä, kuten spiritistisissä istunnoissa kerrotaan, on maisemia, kukkia, hedelmiä ja ihmiset kulkevat kauniisti pukeutuneina, jos heidän elämänsä on kuin henkevoityä fyysistä elämää, niin epäilemättä tuo henkimaailma silloin on hyvin lähellä tätä meidän näkyvää elämäämme, tätä näkyvää maailmaa. Ja sen tähden filosofisesti ja tieteellisesti ajattelevat ihmiset työntävät luotaan tuollaiset kuvaukset. Ihmiset, jotka ovat tutkineet metafysiikkaa ja ajatelleet paljon, näkevät vain lastenkamarisatuja tuollaisissa kertomuksissa. ”Mikä henkimaailma se on, joka on ilman tätä fyysistä ainetta ja ruumista ja kuitenkin aivan aineellinen?”, sanovat filosofisesti ajattelevat ihmiset; he eivät ota uskoakseen tuollaiseen henkimaailmaan.

Mutta kun me koetamme olla täysin puolueettomia, niin emme heti mene kieltämään noitakaan kertomuksia. Me ymmärrämme vain, että tuollainen kuolemanjälkeinen elämä on välttämättä hyvin lähellä tätä näkyvää elämää, ja huomaamme, että siihen ei sisälly koko kuolemanjälkeisen elämän ratkaisu. Kyllä täytyy olla vielä syvempiä salaisuuksia. Ja sen tähden puolueettomalle totuudenetsijälle eivät yliaistisen tutkimuksen saavutukset vielä ratkaise kuolemanjälkeisen elämän koko arvoitusta. Ne ainoastaan todistavat, että jotakin on, mutta mitä se on, sitä ne eivät ole ratkaisseet tyydyttävästi.

Sen tähden kysymme totuudenetsijöinä, eikö ole mitään pätevämpää tietoa? Ja silloin saamme kuulla teosofisen liikkeen taholta, joka on vaikuttanut kohta 50-vuotta maailmassa (esitelmä pidetty 1924), että on olemassa

todellista tietoa, sillä on olemassa merkillisiä ihmisiä, mestareita, joista teosofinen liike on alusta saakka puhunut, on olemassa olentoja, jotka *tietävät*, joiden tieto ei ole eilispäivän tietoa, joka ei ole saavutettu tutkimalla vain joitakin ilmiöitä, vaan joiden tieto perustuu omiin kokemuksiin siihen, että he itse ovat eläneet ja kuolleet, ja voittaneet elämän ja kuoleman. Näiden suurten tietäjien tieto perustuu siihen, että se on heissä itsessään, koska he näkevät, kuinka kaikki on, koska ovat kokeneet, koska he itse ovat kuolleet ja nousseet ylös; koska he ovat eläneet ja kuolleet ja saaneet käsiinsä elämän ja kuoleman avaimet, koska he ovat elämän ja kuoleman herroja.

Niitä olentoja on olemassa, ja sen tähden sitä tietoakin on olemassa.

— Voisimmeko me osallistua siihen tietoon?

— Me olemme saaneet viittauksia heidän tiedostaan, me olemme teosofisen liikkeen yhteydessä saaneet viittauksia kuolemanjälkeisen ja ikuisen elämän salaisuuksista. He ovat sanoneet: ”Näin on asian laita. Teidän ei tarvitse uskoa tätä meidän kertomustamme siitä, kuinka asiat ovat, mutta jos se tyydyttää teidän järkeänne ja omaatuntoanne, silloin voitte pitää sitä oikeana ja luottaa siihen, mutta jos se ei teitä tyydytä, ei teidän tarvitse siihen uskoa. Mutta te voitte itse päästä samaan tietoon. Kulkekaa sitä tietä, minkä me olemme kulkeneet, silloin te saatte nähdä, että se mitä me olemme opettaneet, on totta; mutta muuten ette voi saada tietoa, ette voi tulla vakuuttuneiksi kokemukseräisesti, ellette kulje meidän jälkiämme”.

Näin sanovat nuo mestarit. Ja me tiedämme, että meidän aikanamme, näinä viimeisinä vuosikymmeninä, jolloin teosofinen liike on toiminut, on useita ihmisiä, paljon yksilöitä maan päällä, jotka ovat yrittäneet kulkea noiden mestarien jälkiä, jotka ovat yrittäneet ottaa samoja aske-

leita kuin he. — Ja mitä he todistavat? — He todistavat kaikki yhdellä suulla: ”Me olemme saaneet nähdä ja kokea paljon, ja me voimme sanoa, että mekin tiedämme”.

Mutta on otettava huomioon se, että ihminen, kun hän kulkee suurten mestarien jälkiä ja itse saavuttaa jotakin totuuden tietoa, pian ihastuu ja luulee nyt tietävänsä enemmän kuin mitä tietää. Niinpä hän, kun hänelle esimerkiksi avautuu kuolemanjälkeinen elämä, kun hän astuu tuonelan valtakuntaan, kun hän katselee ihmisiä kuolemanjälkeisen elämän eri tiloissa, luulee jo paljon tietävänsä ja ymmärtävänsä ja voi mielestään hieman kuin jo parantaakin niitä pääpiirteitä, mitkä mestarien taholta on saatu. Elämä on niin rikas ja monipuolinen, että kun ihminen jotakin löytää tässä tai näkymättömässä maailmassa, niin hän luulee lisäävänsä sitä suurta tietoa, mitä aikojen kuluessa on hankittu ja luulee voivansa sitä jopa oikaista.

Siinä on meidän inhimillinen erehdyksemme; ja sen tähden on hyvin tärkeää, että pidämme tutkimuksemme ja oman kehityksemme aikana kiinni niistä suurista periaatteista, mitkä on mestarien taholta saatu. Sillä kun enemmän kehitymme, niin saamme huomata, nähdä ja kokea, että mestarit ovat sittenkin tienneet asiat kaikkein parhaiten.

Jos siis kysymme näiltä mestareilta, mikä on ihmisen ikuinen elämä, miten hän elää kuoleman jälkeen, mikä näistä kolmesta kuolemanjälkeisen elämän teoriasta on oikea, niin mitä vastaavat mestarit? He vastaavat: ”Kaikki ovat oikeassa; materialistit ovat oikeassa, epäilijät ovat oikeassa, kristityt ovat oikeassa, buddhalaiset ja teosofit ovat oikeassa, kaikki ovat oikeassa, sillä kaikki nämä teoriat kuvastavat jotakin totuuden puolta ja ne kaikki mahtuvat itse todellisuuteen. Ihminen on siksi monipuolinen ja merkillisesti koostunut olento, että hänessä on sekä

elämää että kuolemaa ja myös iankaikkista elämää. Hänessä on sellaista, joka jälleensyntyä ja, sellaista, joka ei jälleensynny. Hänessä on kaikki nämä salaisuudet ja asiat. Sen tähden kaikki teorit ovat oikeita, mutta oikeita omien rajojensa puitteissa; ne eivät yksinään ole oikeita, vaan kaikki yhdessä. Yksin ne ratkaisevat ainoastaan pienen osan ihmisen iankaikkisen elämän arvoituksesta, mutta yhdessä ne antavat monipuolisemman kuvan tästä iankaikkisesta elämästä.

Jotta tätä ihmisen iankaikkista ja kuolemanjälkeistä elämää voisi ymmärtää, täytyy ennen kaikkea päästä käsitykseen siitä, että ihmisessä on se, mitä on ruvettu nimittämään hänen korkeammaksi minäkseen, jumalaiseksi puoleksi, todelliseksi kuolemattomaksi minuudeksi jne. Mitä nimeä tahansa käytettäisiin, vaikka sanottaisiin Kristus, vapahtaja, niin ne tarkoittavat, että ihmisen sisässä on jotakin, häneen on kätkeyty jotakin, joka on korkeampaa, ikuista, kuolematonta.

Tämä oppi ihmisen korkeammasta minästä on aivan uusi oppi meidän aikakaudellamme. Ihmiset täällä länsimailla olivat tottuneet ajattelemaan ja uskomaan, että ihmisessä ei ole mitään muuta kuin tämä persoonallinen olemus, että se tyhjentää ihmisen koko arvoituksen. Mutta nyt mestarien taholta korostetaan sitä uutta oppia, että ihmisen sisässä on jotakin jumalaista. Runoilijat ja nerokaimmat ihmiset olivat siihen uskoneet ja pitäneet sitä mahdollisena ja luultavana, mutta virallinen uskonto ja yleinen mielipide ei tiennyt muusta kuin ihmisen kuolevaisesta, persoonallisesta minästä. Jos sitten sanotaan kirkollisella taholla, että ihmisellä on sielu, joka on kuolematon, niin ei kukaan tiedä, mikä se sielu on. Jos kysytään uskovaisilta, niin he eivät tiedä selittää muuta, kuin että se on tämä persoonallinen sielunelämä. Mutta se, millä tavoin sellainen kuolemattomuus on ajateltavissa, jää aina epäselväksi.

Teosofian oppi on alusta alkaen ollut se, että ihmisessä on korkeampi minä, ja se on juuri tämä korkeampi minä, joka tekee ihmisen ihmiseksi.

— Millä tavoin se ilmenee? — Se ilmenee kolmella tavalla: ensiksikin se ilmenee omanatuntona. Silloin kun ihminen on tehnyt tai aikoo tehdä jotakin väärää, ääni hänen sisässään nuhtelee tai varoittaa häntä. Hän voi olla keskellä mitä suurinta aistillista nautintoa, kun kummallinen ääni hänen sisässään sanoo: mutta jospa tämä ei olekaan oikein. — Se on omantunnon ääni, joka puhuu hänen sisässään. Tämä ääni tulee hänen korkeammasta minästään, sisäisestä, kuolemattomasta puolesta.

Toiseksi tämä korkeampi minä ilmenee siinä, että ihminen etsii totuutta, haaveilee ja filosofoi. Hän ajattelee elämää, tutkii elämän mysteereitä järjessään ja hengessään. Se ilmenee myöskin suurena rakkautena kauneuteen, suurena haluna taiteelliseen työhön, mutta sellaisena, että tämä taiteellinen työ, rakkaus kauneuteen, tähtää ikuisuuteen, hyvään, totuuteen. Taiteilija, jossa korkeampi minä vaikuttaa, tahtoo samalla vaikuttaa hyvää, tahtoo julistaa totuutta, jotakin ihannetta. Hänen työnsä ei ole vain muodollista, se on samalla aatteellista.

Kolmanneksi ihmisen korkeampi minä ilmenee hänessä rakkautena, puhtaana, epäitsekäänä, jalona rakkautena. Se saattaa olla persoonallinenkin rakkaus, kohdistua tiettyihin ihmisiin, mutta se rakkaus on silloin epäitsekäs, se tahtoo toisten parasta, tahtoo auttaa heitä. Se rakkaus voi myöskin kohdistua koko ihmiskuntaan, eläinkuntaan, koko luomakuntaan. Sekin on ihmisen korkeammasta minästä lähtöisin.

Tämä kaikki näyttää, että ihmisessä elää korkeampi minä. Mutta me tiedämme, että on ihmisiä, joissa tämä korkeampi minä vaikuttaa hyvin vähän, toisissa ei lain-

kaan. Jos ihmisen ajatukset ovat kiinni vain tämän maailman aineellisissa seikoissa, suruissa ja huolissa, silloin korkeampi minä on kuin irti tuosta ajatuksesta ja järjestä. Hänen ajatuksensa toimivat kuin itsestään; korkeampi minä ei ole siinä mukana. Ja jos ihmisen tunne-elämä on kohdistunut ainoastaan tämän maailman asioihin ja persoonallisiin nautintoihin ja onneen, niin silloin hänessä ei ole korkeampi minä mukana, vaan se on syrjässä ja kaukana.

Ja jos ihminen toiminnassaan on itsekäs, rikollinen, jos hänen toimintansa on väärää, silloin hän kuolettaa oman tunnon äänen, ja silloin hän raaistuu. Korkeampi minä irtautuu hänestä, vetäytyy syrjään. Ja ihminen voi tässä elämässään irtautua yhteydestä korkeampaan minäänsä. Sen sijaan, että meidän ihmisten tehtävä olisi vahvistaa tätä yhteyttä, me voimme heikentää sitä.

Tämä korkeamman minän olemassaolo on välttämätön ymmärtää, ennen kuin me voimme käsittää, mitä on kuolemanjälkeinen elämä. Kun ymmärrämme, että ihminen tässä näkyvässä elämässä voi olla joko erillään tai miltei erillään korkeammasta minästään, tai elää sen yhteydessä, kun ymmärrämme, että nämä suhteet voivat elämän aikana joko lujittua tai höltyä, silloin me voimme paremmin ymmärtää myös ihmisen tilaa kuoleman jälkeen.

Mitä oikeastaan tapahtuu, kun ihminen kuolee?

— Silloin tapahtuu se, että hänen korkeampi minänsä, todellinen sisäinen itsensä, joka elämän aikana on ollut sidottuna tällaiseen näkyvään persoonallisuuteen, vapautuu siitä kuoleman jälkeen ja elää omaa elämäänsä. Siinä on kuoleman suurin salaisuus. Meillä on tämän fyysisen elämän aikana mukana toveri, meillä on enkeli mukana, vapahtaja luonamme. Kuolemassa tämä seikka muuttuu. Jeesus Kristus sanoikin: ”Vaeltakaa niin kauan kuin

teillä valo on, sillä sitten tulee yön pimeys”. Ihmeellinen on tämä näkyvä fyysinen elämä. Nyt täällä meillä on vapahtaja, enkeli, korkeampi toveri mukana, jonka yhteyteen me voimme päästä, jonka yhteydessä me voisimme ja meidän pitäisi elää, ja joka on meidän tosi itsemme.

Tämä persoonallinen sielunelämämme ei ole meidän todellinen itsemme. — Me sanomme: minä olen sitä ja sitä, ja minä tunnen sitä ja sitä, ja ajattelen sitä ja sitä; minun sielunelämäni käsittää kaiken, mitä olen kokenut fyysisen elämän aikana. Me luulemme, että siinä on meidän koko olemuksemme. Mutta meidän takanamme on koko ajan ollut kuin suuri lähde, josta on virrannut voimaa tähän meidän persoonalliseen minäämme — sisäistä tietoa, uskoa. Me emme aina sitä ymmärrä ja huomaa; me luulemme tätä persoonallisuuttamme todelliseksi minäksemme. Mutta se on harhaa ja erehdystä. Tämä persoonallinen minä on kyllä hyvin todellinen, mutta sittenkin se on ainoastaan heijastusta, ainoastaan kuin projektio jostakin korkeammasta todellisuudesta.

Kun kuolemanhetki tulee, silloin tapahtuu kahtiajako niiden välillä, jotka ovat olleet tovereita fyysisen elämän aikana. Silloin heidän oli ollut pakko olla yhdessä; he olisivat voineet käyttää tilaisuutta hyväkseen; he olisivat voineet vaeltaa yhdessä, sillä valo oli heissä. Kun kuolema tuli, valo siirtyi pois; todellinen itse jäi omaan maailmaansa. Tämä todellinen itse, joka on henkinen todellisuus, elää aina iankaikkista elämää, se elää aina omassa taivaassaan, omassa ikuisessa tilassaan; se elää kuolematomuudessa, mutta ihmisen fyysisen kuoleman jälkeen se aivan kuin sulkeutuu itseensä.

Kuinka siis käy meidän, jotka pidämme itseämme elämän aikana niin todellisina ja tärkeinä ja ainoana todellisuutena? Miten käy meidän persoonallisen minämme?

Ensin, kuten tiedämme, itse kuoleman hetkellä, juuri silloin, kun viimeinen lämpö ja elämä lähtee ihmisen ruumiista, kun viimeinen lämpö kohoaa aivoihin, kun näemme, että ihminen on jo kuollut, silloin vielä hänen persoonallinen tajuntansa, maallinen minänsä, on toiminnassa; se on aivan äkkiä kirkastunut ja saanut uutta voimaa. Aivoissa se toimii; aivoissa elämä vielä jatkuu, vaikka ruumis on jo kuollut. Ja juuri tässä kirkastuneessa persoonallisessa tajunnassa ihminen katselee koko mennyttä fyysillistä elämäänsä; mutta katselee sitä merkillisen puolueettomasti ja objektiivisesti. Hän tuntee ja tietää koko ajan ja sanoo: ”Tuossa minä tein väärin”. Ja sillä tavoin arvostellessaan hän tulee oman itsensä henkiseksi tuomariksi. Hänellä ei ole siinä mitään tunteita, hän on kuin syrjästä katsoja ja sivullinen, ja kuitenkin hän on oma persoonallinen minänsä, joka on vain kirkastunut kuoleman hetkellä.

Mitä sitten tapahtuu? — Kun ihmisen korkeampi minä on sulkeutunut itseensä omassa taivaallisessa olotilassaan, niin ihmisen persoonallinen minä elää siten, että kaikki, mitä siinä on ollut pahaa, huonoa ja itsekästä, tulee esille. Ihminen joutuu kiirastuleen, tuonelaan, ja kärsii kaikesta siitä, mitä hänessä on pahaa ja huonoa. Mitä hänessä on intohimoja ja itsekkyyttä, se kaikki nyt elää. Ehkä on jonkin verran ylimalkaisesti sanottu, että hän heti alussa kärsii; hän vain elää tuossa persoonallisessa tajunnassa, jossa on mukana kaikki, mikä hänessä on huonoa. Hyvin pian hän kuitenkin alkaa myös kärsiä, sillä hän ei voi enää tyydyttää niitä haluja, joita hänessä on. Fyysisessä elämässään hän saattoi hankkia haluilleen tyydytystä, kuoleman jälkeen se on mahdotonta. Sen tähden tuo tila muodostuu askel askeleelta kärsimykseksi. — Puhun nyt tavalisesta ihmisestä.

Sitten kun ihminen on tuota tuonelatilaa elänyt jonkin aikaa, tulee uusi, merkillinen kohta. Tulee uusi kuolema,

toinen kuolema, ja sitä voidaan myöskin nimittää, niin kuin joku teosofisen liikkeen mestareista kerran sanoi, viimeiseksi tuomioksi. Sillä kun ihminen on tuossa tuone-latilassa elänyt aikansa, niin hän joutuu kuin suureen voimavirtaan, pyörteeseen, tuleen. Häntä aivan kuin seulotaan, tärisytetään ja koetellaan tässä ihmeellisessä virrassa, tässä pyörteessä, jota on myös sanottu suureksi 'astraalikäärmeeksi' tai 'lohikäärmeeksi'. Ihminen joutuu sen kitaan, ja se on kuin viimeinen tuomio, sillä siinä seulotaan persoonallisesta ihmisestä esille se, mitä hänessä mahdollisesti on kultaa, hyvää. Ja kenessä ei olisi hyvää! Me voimme sanoa, että nykyään jo melkein kaikissa ihmisissä on jotakin hyvää; elämän aikana on heidän persoonallisessa ihmisessään ollut jotakin hyvää; ihminen on tahtonut jotakin hyvää; tehnyt työtä jonkin aatteen puolesta tai uhrautunut jonkun puolesta, hän on voinut rakastaa epäitsekästi, on voinut palvella taidetta ja tiedettä. Pelkästään rakkaudesta kauneuteen, totuuteen.

Viimeisellä tuomiolla kysytään, mikä on sellaista, joka voi astua oikealle puolelle ja mitä jää vasemmalle. Silloin ihmisen sielua niin merkittävästi seulotaan, että jäljelle jää vain puhdas kulta. Mutta vaikka se hyvä olisi ollut kuinka pientä, se jää olemaan, ja ihminen aivan kuin nukkuu pois, miltei kuolee. Sitten hänet herätetään kuolemasta, ja hän astuu taivaan iloon, joka autuus ja ilo on sanoin kuvaamaton, selittämätön. Mitä ihmisessä oli hyvää, se siinä tulee kulmakiveksi; ja sen perusteella ihmisen ajatus ja tunne kasvaa ja lentää. Siitä pienestä siemenestä kasvaa kuin suuri puu. Hänen taivaansa on ihmeellinen; se on onnea ja autuutta. Kaikki hänen rakkaansa ovat hänen ympärillään eikä ole mitään epäsointuja. Kaikki hyvä, mitä hän on suunnitellut maan päällä auttaakseen ihmisiä, se kaikki taivaassa toteutuu, siellä hän elää tuota kaikkea. Ja hän elää sitä niin kauan kuin jaksaa ja voi. — Ja se on yhä edelleen hänen persoonallinen minänsä.

Mitä sitten tapahtuu? — Ihmisen persoonallinen minä nousee lopuksi niin suureen autuuteen, että hän aivan kuin kadottaa tajuntansa, sillä silloin se persoonallinen minä on liittynyt korkeampaan minään. Sillä tavoin on tuosta persoonallisesta elämästä tullut yksi uusi lehti korkeamman minän elämäkirjaan; korkeamman minän muisti on laajentunut yhdellä elämällä. Se muisti ei säilytä mitään rumaa, itsekästä, alhaista; kaikki, mikä on ollut pientä, heikkoa ja huonoa, on haihtunut ja kuollut, sille on käynyt niin kuin materialisti uskoo. Jos meissä olisi ainoastaan huonoa, me todella haihtuisimme olemattomiin, sillä kaikki huono kuolee, se ei voi pysyä; sillä ei ole ikuista elämää itsessään. Ainoastaan kaikki hyvä on ikuisen elämän ilmennystä. Ja sen tähden vain kaikesta hyvästä, mitä meissä on ollut, muodostuu uusi lehti meidän korkeamman minämme elämäkirjaan.

Kun siis meidän korkeampi minämme muistaa menneisyyttä, se ei voi muistaa muuta kuin ihanuutta, se ei voi muistaa mitään ristiriitaisuuksia, epäkohtia. Kun se muistaa entisiä elämiään, se näkee vain, kuinka kaikki on ollut alusta loppuun pelkkää sopusointua. Ja sitähan se on ollutkin todellisuudessa hengen silmin katsottuna.

Sitä mukaa kun me opimme tekemään elämästä sopusointuista satua, sitä mukaa me liitämme yhä rikkaampia, yhä täyteen kirjoitetumpia lehtiä korkeamman minämme elämäkirjaan. Kun me sitten saavutamme sellaisen elämän, ettei siinä ole muuta kuin auringonpaistetta, kun meidän sielumme on yhtä ainoata ylistyslaulua Jumalan kunniaksi, kun meidän elämämme on pelkkää kauneuden ilmentämistä, silloin on myöskin itse korkeampi minä, kuolematon itsemme jo tullut mukaan maan päälle, ja silloin ei ole sellaisessa elämässä enää mitään unohdettavaa; silloin ihminen tulee kuolemattomaksi aivan persoonallisessakin elämässään. Sellainen on mestarien elämä.

Kuolema voitetaan näet sillä tavoin, että kaikki paha hyljätään ja kaikki mahdollinen hyvä eletään ja toteutetaan.

ANTAVATKO KUOLLEET ITSESTÄÄN TIE- TOA?

Antavatko kuolleet tietoa itsestään?

— Tähän kysymykseen voisimme vastata kertomalla kaikenlaisia esimerkkejä siitä, kuinka kuolleet ovat antaneet tietoa itsestään. Luulen, että on paljon ihmisiä nykyaikana, paljon teidänkin joukossanne, jotka ovat vakuuttuneet siitä, että kuolleet antavat tietoa itsestään. Kuolleet voivat joko kummitella tai sitten välittäjien, mediumien avulla antaa itsestään tietoa. Hyvin monet ihmiset meidän aikanamme, niin kuin kaikkina aikoina, ovat nähneet kummituksia; ovat jollakin tavoin kokeneet vainajien läsnäolon. Jos eivät ole suorastaan nähneet heitä, ovat kuolleet tai nähneet heidän aikaansaavan joitakin liikkeitä tai huonekalujen siirtoa ja heittäilyä. Ja monet ihmiset ovat myöskin meidän aikanamme välittäjien kautta saaneet tietoa kuolleitten maailmasta.

Monet ovat olleet mukana sellaisessa spiritistisessä istunnossa, jossa on esiintynyt vainaja silminnähävästi. Moni on saanut henkiolennolta vastaanottaa pienen kuiskeen tai jotain muuta. Ja moni on ollut mukana sellaisessa istunnossa, jossa vainaja on antanut tietoa itsestään jonkun ihmisen puheen kautta tai kirjoituksen avulla tai niin yksinkertaisella tavalla kuin on psykografilla, jonka kaikkein yksinkertaisin ja lapsellisin muoto on pienen lasin siirtäminen käden avulla kirjaimesta kirjaimeseen. Silläkin tavalla on voinut tulla tietoja, jotka istunnossa olijoitten mielestä ovat todellisia tietoja toisesta maailmasta, koska on voinut tulla sanomia, jotka ovat voineet olla ennustavia tai muuten ovat kertoneet sellaisista asioista, joista eivät muut kuin vainaja ja joku läsnäolijoista ovat olleet tietoisia.

Nämä kaikki tällaiset kertomukset ovat ihmisissä herättäneet sen ajatuksen, että kuolleet voivat antaa tietoa itsestään ja että me elävät ihmiset voimme siis välillisesti joutua kosketukseen vainajien maailman kanssa.

Tarkoituksemme ei kuitenkaan ole kertoa mitään tällaisia tapauksia, jolloin vainajat ovat antaneet tietoa itsestään. Tarkoituksemme ei ole puhua kummituksista ja spiritistisistä ilmiöistä siinä mielessä, että niiden kautta tulisimme vakuuttuneiksi siitä, että vainajia on olemassa ja että he elävät jossakin näkymättömässä maailmassa. Se ei ole tarkoituksemme, sillä lähdemme siitä edellytyksestä, että vainajat yhä elävät, emme yritä todistaa, että elämää on kuoleman jälkeen, että vainajia on olemassa. Sitä asiaa pidämme aivan luonnollisena, pidämme sitä aivan varmana. Mielestämme on aivan selvä asia, että ihminen kuoltuaan yhä vielä elää, että henkimaailma on olemassa, että elämää on olemassa kuoleman jälkeen. Ja kysymyksemme, antavatko kuolleet tietoa itsestään, se koskee sitä puolta asiasta, että me kysymme ovatko ne, jotka antavat tietoa itsestään, vainajia ja kuolleita, ja missä määrin heidän ilmoituksensa ja sanomansa ovat luotettavia, missä määrin ne ovat päteviä.

Tähän kysymykseen emme tietenkään osaa vastata, ellei meillä ole syvempää tietoa kaikista kuolemanjälkeistä asioista. Sillä jos meillä olisi käytettävissä ainoastaan se materiaali, mikä on saatavissa kuolleitten ja vainajien ilmoitusten kautta, jos meillä olisi ainoastaan se aineisto, silloin me emme voisi tehdä muuta kuin johtopäätöksiä. Mutta nyt me tiedämme, että on paljon tieteellisiä tutkijoita, jotka ovat koettaneet näitä asioita tutkia ja menetellä mahdollisimman tieteellisesti kaikkien sanomien suhteen, joita on saatu. Ja he ovat tulleet siihen johtopäätökseen, että verrattain harvoin voi olla vakuuttunut siitä, että se, joka antaa tietoa itsestään, todella on vainaja. Useimmissa tapauksissa ovat kriittiset tutkijat tehneet sen huomion,

että noita tiedonantaja voi selittää toisellakin tavalla. Ne eivät todista, että vainaja on ollut niitä antamassa. Ne voivat saada alkunsa psyykkisistä syistä.

Ihmisen sielussa on paljon tutkimattomia alueita. Koko se alue, jota nimitetään alitajunnaksi, on vielä tutkimaton. Se sisältää paljon asioita, joita me emme vielä tunne. Jos olemme spiritistisessä istunnossa ja saamme tietoja kuolleista, niin kriittillinen tutkija ei usko umpimähkään, vaan hän koettaa saada tietoa, millä tavalla ne ovat voineet tulla, millä tavalla läsnäolevat ihmiset voivat vaikuttaa niiden syntymiseen.

Sillä tavalla kriittillinen tutkija menettelee, ja meidän mielestämme hän on liian epäuskoinen, kun hän koettaa hirveästi selittää ja selittää asioita, jotka tuntuvat aivan luonnollisilta. Miksi ei voi suhtautua asioihin luonnollisesti ja uskoa, että tuossa on vainaja antanut tietoa itseltään?

Sillä tavalla menettelevät kriittilliset tutkijat. Mutta kuten sanottu, he osaavat nojautua ainoastaan niihin aineistoihin, mitkä saadaan istunnoissa. Mutta jos tahdomme pätevästi vastata kysymykseen, missä määrin vainajat osaavat antaa tietoa itsestään, täytyy meillä olla syvempää tietoa juuri noista kuoleman jälkeisistä asioista. Ja viimeksi meillä oli puhe siitä, että sellaista syvempää tietoa todella on olemassa, tietoa, joka ei ole eilispäivänä saavutettua, joka ei ole yhden ja kahden tutkijan saavuttamaa, vaan tietoa, joka on pitkien, pitkien aikakausien aikana hankittua.

Teosofinen liike on alusta saakka julistanut, että tällä tähdellä on olemassa sellaisia ihmisiä, Mestareiksi, adepteiksi, viisaiksi nimitettyjä, jotka yhdessä muodostavat Salaisen Veljeskunnan, ja jotka tietävät kaiken, mitä tietää voi tällä tähdellä ihmisen elämästä ja kuolemasta. He ovat

itse voittaneet kuoleman ja iankaikkisen elämän ja sen tähden he ovat itse ratkaisseet kaikki nuo kysymykset omassa persoonassaan. Millään muulla tavalla ei ihminen voikaan saavuttaa pätevää tietoa mistään, kuin siten, että hän omassa itsessään saavuttaa tuon tiedon.

Mitä me tiedämme tästä näkyvästä maailmasta?

— Emme oikeastaan muuta kuin sen, mitä aistiemme välityksellä saamme ja sen, mitä olemme toisiltamme kuulleet tai kirjoista lukeneet. Sitä kaikkea me voimme pitää tietona, mutta se on tullut meihin aistiemme välityksellä. Ja ne kaikki asiat ovat meillä, mutta elleivät ne olisi tulleet meidän tajuntaamme, meidän sisäämme, ei meillä olisi mitään tietoa. Ja tämä pitää analogiana paikkansa. Tiedon täytyy tulla meihin itseemme. Me voimme kuvitella, mitä kuolema on ja minkälaista kuoleman toisella puolella on, mutta se ei ole mitään tietoa. Tieto on vasta sitä, että me itse täysin tietoisina kuolemme, menemme läpi sen saman prosessin, minkä ihminen läpikäy kuollessaan.

Tietoa kuoleman jälkeisestä elämästä on se, että me tietoisesti kuoltuamme nousemme ylös toisessa maailmassa, elämme siinä, saamme kokea sitä elämää, katsella sitä maailmaa, saamme tutkia sen olosuhteita, saamme seurustella siinä asuvien olentojen kanssa ja sitten syntyä takaisin tämän maan päälle. En tarkoita takaisin syntymistä sillä tavalla, kun olemme todella fyysillisesti kuolleet ja sitten pitkän ajan perästä synnymme uudestaan, vaan syntymistä sillä tavalla, että tulemme takaisin samaan ruumiiseen sen jälkeen, kun olemme tuon kaiken kokeneet. Kuten Dante ”Jumalaisessa näytelmässään” kertoo kuoleman jälkeisestä elämästä, ja sitten tulostaan takaisin ruumiiseensa, samoin ihmisen, jos hän sanoo jotakin tietävänsä kuoleman jälkeisistä asioista, on täytynyt itse kokea, mitä kuolema, ylösnousemus ja jälleensyntyminen ovat.

Mestarit, adeptit, viisaat ovat ihmisiä, jotka tämän kaiken ovat kokeneet, jotka siis tietävät, mitä kuolema on, tietävät sen paljon varmemmalla tavalla kuin ne, jotka tässä fyysisessä elämässään ovat joutuneet kosketuksiin vainajien kanssa joko kummituksien tai välittäjien avulla. Nämä tällaiset ihmiset voivat meille esittää vain pääpiirteitä, periaatteita kuoleman jälkeisestä elämästä; ihmisen elämästä ja kuolemasta, niin että me sitten voimme ymmärtää kaikki näitä ilmiöitä.

Kaikkein tärkein kohta kuolemanjälkeisten tilojen ymmärtämisessä on se, josta ihminen tavallisessa elämässään tietää sängen vähän — nimittäin se, että ihmisessä on kuolematon henki, korkeampi minä, jumalallinen Itse, joka ehkä puhuu hänelle hänen omassatunnossaan, ilmenee hänen runollisissa ja filosofisissa pyrkimyksissään: tai kun hän rakastaa ihmisiä, ihmiskuntaa tai aatetta, taidetta tai tiedettä; kun epäitsekäs rakkaus asuu hänen sydämesäänsä. Sellaisissa tilanteissa voi tuo ihmisen sisäisin, jumalallinen minä ilmetä, mutta niitä ihmisiä ei ole monia, jotka tuntisivat tämän korkeamman minän todellisesti. He elävät vain tässä kuolevaisessa persoonallisuudessaan, heidän minänsä on vain tämä persoonallinen sieluminä, jonka sisältö on saavutettu kaikkien kokemusten kautta, mutta joka kuitenkin on rajallinen, kuolevainen, haihtuvainen.

Useimmat ihmiset eivät tunne todella korkeampaa minää. Sillä jos he tuntisivat jumalallisen itsensä, silloin he jo olisivat kuolemattomia, silloin he tietäisivät olevansa kuolemattomia, tietäisivät, mitä on kuolema, mitä kuoleman jälkeinen elämä, jälleensyntyminen. Silloin heillä olisi muistot omasta menneisyydestään, he tietäisivät, että ovat ennen olleet olemassa tämän maan päällä ja varsinkin sen, että he yhä tulevat olemaan tämän maan päällä. Silloin he olisivat Mestareita, adepteja, sillä me nimitämme Mestareiksi sellaisia ihmisiä, jotka ovat yhtyneet omaan korkeampaan minäänsä, jotka ovat kuolemattomia henkiä.

Ja sen tähden, vaikka useimmat ihmiset eivät tunne tätä sisintä itseään, on kuitenkin kaikkein tärkein asia, kun tahdomme kuoleman jälkeistä elämää ymmärtää se, että ymmärrämme ihmisen sisäisen psykologian mukaan, että ihmisellä on tämä sisin, kuolematon Itse. Sillä elämän ja kuoleman välillä, eli kuoleman jälkeisen elämän ja nykyisen elämän välillä on se eroavaisuus, että tässä nykyisessä elämässä ihminen on välittömässä yhteydessä korkeamman minän kanssa. Hän voi sitä etsiä, siihen pyrkiä, siihen yhtyä. Hän voi nimittää sitä eri nimillä, Jumalaksi, totuudeksi, Kristukseksi, Vapahtajaksi, Buddhaksi, Mestariksi. Hän voi nimittää sitä millä nimellä tahansa, mutta tässä näkyväisessä elämässään hän voi pyrkiä sen yhteyteen. Kuoleman jälkeisessä elämässä se on mahdotonta.

Kuoleman jälkeisessä elämässä ihminen ei voi enää tehdä mitään uutta aloitetta, hän ei voi etsiä siellä Jumalaa, ellei hän ole tehnyt sitä täällä. Useat materialistismieliset ihmiset ajattelevat suruttomuudessaan: ”No, näkeehän sitten, kun on kuollut, onko elämää, Jumalaa olemassa. Silloin on aika ajatella niitä asioita, tämä elämä on täynnä muita mielenkiintoisia asioita, iloja ja suruja, tämä elämä on niin raskas, tässä on niin paljon työtä ja huolta, ettei tässä jouda ajattelemaan niin ikäviä asioita kuin kuolema.” Tällainen mielentila johtuu ehkä siitä, että ihmisiä on väärällä tavalla pelotettu kuoleman jälkeisellä elämällä. Heitä on peloteltu kaikenlaisilla kauhuilla ja helveteillä pitkien vuosisatojen aikana. Sen tähden on koko tuo kysymys tullut vastenmieliseksi, sillä heille ei ole osattu selittää, minkä tähden olisi tärkeää ajatella niitä asioita.

Ei niitä asioita pidä pelätä, ei kuoleman jälkeisen elämän tutkimista pidä kammota. Kirkot ja uskonnot ovat pelotelleet ihmisiä: ei niitä saa tutkia, täytyy uskoa, niin kuin me selitämme, muuten käy huonosti. Sillä tavalla on isketty harhaan, kun päin vastoin olisi pitänyt sanoa: miettikää näitä asioita, etsikää totuutta sen tähden, että

teillä on siitä hyötyä kuoleman jälkeisessä elämässä. Jos ette nyt etsi Jumalaa, on teidän miltei mahdotonta kuoleman jälkeen ruveta häntä etsimään. Sillä kuoleman jälkeen ihminen joutuu siihen asemaan, ettei hän enää ole välittömässä yhteydessä omaan sisimpään Itseensä.

On aivan kuin jokin verho olisi laskettu alas ihmisen ja hänen korkeamman minänsä välille. Kuoleman jälkeen ihminen ei ole vapaa samalla tavalla kuin täällä. Tässä nykyisessä elämässä on ihmisellä se vapaus, jota voisimme nimittää moraaliseksi vapaudeksi, mutta se on häneltä viety kuoleman jälkeen. Ja sen tähden ihminen, joka ei käytä tätä hyväkseen, kuten kaikissa uskonnoissa on tarkoitettu, että tärkeä aika on nyt, sitten tulee yö, pimeys, laskeutuu tuo verho meidän silmiemme eteen, niin ettei ihminen voi nähdä totuutta samalla tavalla kuin täällä. ”Vaeltakaa niin kauan kuin teillä valo on”, sanoo Jeesus evankeliumissa.

Kuoleman jälkeen ihminen on sisäisesti katsoen velvollinen, pakotettu jatkamaan sitä elämää, mitä hän on täällä elänyt. Niitä harrastuksia, mitä hän on täällä aloittanut, hän jatkaa, uusia hän ei voi saada. Tietysti ihminen kuoleman jälkeen näkee paljon sellaista, mitä hän ei ole täällä nähnyt. Tietysti hän tulee toisenlaiseen maailmaan, saa kokea ja nähdä paljon, ja monestakin voi tuntua, jos saa kurkistaa kuolleitten maailmaan, että heidän elämänsä vasta on vapaata ja ihanaa ja ihmeellistä, heidän vasta kehittyvät.

Niin meistä voi tuntua, sillä ulkopuoliselta kannalta katsoen kuoleman jälkeinen elämä on kyllä sängen ihanaa, vapaata, kaunista, mutta sisäisesti katsoen, tietäjän silmällä katsoen se on sittenkin epävapaata, moraalisesti epävapaata sen tähden, että ihminen ei ole silloin välittömässä yhteydessä sisäisen Jumalansa kanssa.

Kuoleman jälkeinen elämä on lepoa, ja sen tarkoitus on olla lepoa. Kaikki viisaat myöntävät sen, että elämä täällä maan päällä tietämättömyydessä, synnissä, kaikissa vaikeuksissa on raskasta. Ihminen ei jaksaisi yhtämittaa elää tällaista elämää. Hänelle on lepo luonnollinen, hänen sielulleen on lepo luonnollinen, sillä ihminen ehtii niin vähän miettiä tätä elämää maallisen elämän aikana. Monet ihmiset eivät tietysti haluakaan sitä miettiä, mutta vaikka ihminen tahtoisikin sitä miettiä, hän ehtii verrattain vähän, hänen täytyy kokea kaikenlaista. Tämä näkyväinen elämä on kuin kokemuksien keräämistä, kuin koulun käymistä, läksyjen lukemista ja sitten kuoleman jälkeen meitä kuultellaan. Sen tähden on kuoleman jälkeinen elämä oleva lepoa, onnea.

Kaikki sellaiset pelottelut, jotka puhuvat kadotuksesta ja helvetin tuskista, ovat turhia, sillä vaikka ihmisellä olisi tuskiakin kuoleman jälkeen, ne ovat ohimeneviä. Se mikä häntä todellisuudessa odottaa, on onni, ilo, lepo ja rauha. Kun me tämän uskoisimme ja ymmärtäisimme, silloin nykyinen elämä tulisi helpommaksi, silloin me paljon helpommin jaksaisimme kantaa tämän elämän taakat. Ja monet sen uskovatkin.

Ihmisen todellinen elämä on se, mikä vietetään taivaassa, taivas on kuoleman jälkeisen elämän sisin mystério. Taivas on sitä, että ihminen elää ikään kuin uudelleen maallisen elämänsä, mutta ilman sen suruja, ilman sen pettymyksiä, ristiriitoja ja epäsointuja. Hän elää tuon vanhan maallisen elämän uudestaan sellaisessa muodossa, että kaikki, mitä hän on toivonut, ikävöinyt, hyvää ajattelut, tuntenut, tavoitellut, yrittänyt, se kaikki siinä toteutuu ja toteutuu tuhatkertaisesti, ihmeellisen täydellisellä tavalla. Siinä taivaassa on ihmisen paras persoonallinen itse mukana. Hän on sitä, mitä hän oli parhaimpina hetkinään maan päällä, silloin kun hän rakasti, tahtoi hyvää, teki hyvää. Sitä kaikkea hän on taivaassa, hän on kuin lapsi,

voisi sanoa, joka ei tiedä mitään pahasta, joka saa kaikki, mitä tahtoo ja osaa toivoa, mutta hän ei osaa muuta toivoa, kun sellaista, mitä on toivonut maan päällä. Siis kaikkea kaunista, mitä ihminen on nyt voinut toivoa, hän saa.

Se on ihmeellinen tila tuo taivastila, aivan ihmeellinen. Ihmisen persoonallisuus on kuin suunnattomasti viisastunut, sillä vaikka hän ei aloita mitään uutta, niin kaikki vanha, mikä hänessä maallisessa elämässä oli, se kehittyi siellä niin pitkälle, kuin voi. Ihminen, joka esimerkiksi on rakastanut musiikkia, mutta ei ole voinut täällä sitä puolta itsestään kehittää, saa elää taivaassa sävelissä; hän voi siellä laulaa sydämensä pohjasta, ja hänestä on se laulu niin ihanaa, että koko maailma sitä kuuntelee. Kaikki, joita hän rakastaa, ovat hänen ympärillään, heille hän saa näyttää, kuinka paljon hän heitä rakastaa. — Sitä kaikkea on taivaassa.

Me tiedämme, että taivaan jälkeen tulee toinen kuolema, viimeinen tuomio, ylösnousemus. Sillä taivaselämä vie siihen, että pyhin, korkein ja kaunein, mitä ihmisen persoonallisuudessa on, yhtyy jumalalliseen minään, jotta jumalallinen minä voisi muistaa jotain siitä elämästä. Jumalallinen minä ei voi muistaa mitään ristiriitoja, alhaista syntiä, pahaa; jumalallinen Itse muistaa ainoastaan menneestä elämästä sen, mikä siinä oli kirkasta, pyhää ja oikeaa. Sen tähden taivastila päättyy tuohon viimeiseen tuomioon, jolloin ihmisen jumalallinen minä ottaa itseensä persoonallisuudesta sen, mitä siinä on pyhää ja korkeaa.

Taivaassa ollessaan ihminen ei voi antaa itsestään mitään tietoa. Hän ei voi kummitella maan päällä, ei voi esiintyä spiritistisissä istunnoissa, ei voi aineellistua, taivastila on pyhä ja suojattu.

Tietääkö ihminen maallisesta elämästä mitään tuossa taivaassa ollessaan?

— Ei, hän ei tiedä mitään tästä näkyväisestä, fyysisestä elämästä, mutta tietää niistä, jotka ovat hänen rakkaitaan. ”Mutta”, me kysymme, ”kun hän ei näe tänne, äiti esim. ei näe lapsiaan, niin miten hän tietää niistä?”

Niin, hänellä on edessään, jos niin voimme sanoa, heidän sielunsa. Ja on sangen merkillistä, minkälainen on tuon taivaassa olijan kokemus, sillä vaikka nuo häntä ympäröivät omaiset ovat täysin eläviä, niin on kuitenkin ihmeellinen ero joskus, sen vainaja panee merkille, sillä joskus tapahtuu niin kuin joku noista rakkaista yhfäkkiä säteilisi jotakin. Aivan odottamatonta rakkautta tulee heidän puoleltaan, odottamatonta kirkkautta, niin että vainajan taivaallinen onni lisääntyy tuhatkertaisesti.

Milloin tämä tapahtuu? — Silloin, kun hänen rakkaansa maan päällä häntä muistavat, ajattelevat hänestä kauniisti ja epäitsekästi. Ei niin, että itkevät ja tahtovat häntä takaisin, sehän ei juuri tapahdukaan enää, kun vainaja on tullut taivaaseen, on kulunut jo niin monta vuotta hänen kuolemastaan, että omaiset ovat voittaneet surunsa. Mutta kun he muistavat häntä, lapset isäänsä tai äitiään, silloin on aivan kuin heidän omasta sielustaan, sydämestään lähtisi säde siihen — jos niin voimme sanoa — kuvaan, mikä taivaassa on tuon vainajan luona, se kuva silloin elävöityy.

Tämä on ihmeellinen tosiseikka. Sen tähden on kyllä oikein, että ihmiset muistavat rakkaudella kuolleita, mutta jos se rakkaus ottaa ainoastaan tuon muodon, että me menemme heidän haudoilleen ja pidämme niistä huolta, niin heillä ei ole siitä mitään iloa. Kun koristamme heidän hautojaan, viemme kukkia ja laitamme hautakiviä, on se meitä itseämme varten, se on meidän omaa turhamaisuuttamme, me tahdomme silloin näyttää toisille, että me kunnioitamme vainajia. Kuolleille ei ole siitä mitään iloa, heille on iloa ainoastaan siitä, että me muistamme heitä

rakkaudella. He eivät tiedä kivistä ja fyysillisistä kukista mitään, mutta meidän rakastavat ajatuksemme ovat ruusuja, jotka lähtevät heidän luokseen.

Taivaasta päin ihminen ei siis voi omasta aloitteestaan antaa mitään tietoa tänne maan päälle. Mutta eikö meillä tavallisilla ihmisillä voi olla mitään tietoa vainajista silloin, kun he ovat taivaassa? — Voi. Me voimme nousta heidän luokseen. Jos me olemme esim. herkkätunteisia, mediumistisia, vähän salatieteellisesti kehittyneitä, selvänäköisiä, niin me voimme kyllä puhdistamalla itsemme asettua kuolleitten mielentilaan ja nousta heidän luokseen taivaaseen. Tavallinen ihminen ei osaa sitä tehdä esim. nukkuessaan, hänen täytyy tehdä sellaista päivällä tajuisena ollessaan. Ja se tie, mikä hänet vie kuolleen omaisen luo, kulkee hänen sydämensä kautta. Hän voi sen tehdä, jos hän on niin puhdistanut mielensä, sielunsa ja ruumiinsa, että hänen tajuntansa kestää taivaan ilon. Jos hän voi nousta taivaalliseen vapauteen, iloon ja riemuun, jos hän voi täällä maan päällä täytyä taivaallisella autuudella, silloin hän voi inspiration hetkellä kohota kuolleiden luo, ja silloin hän voi tehdä ihmeellisiä havaintoja. Kuollut voi puhua hänen kanssaan, ja jos hän on välittäjä, mediumi, vaikkapa vain hetkellisesti, hän voi silloin silläkin tavalla saada tietoa tuntemastaan vainajasta, että hän joutuu, niin kuin sanotaan, jonkinlaiseen kosketukseen, suhteeseen taivaassa olevan sielun kanssa, ja silloin voi hänen tajuntansa tulla tuon kuolleen ajatuksia, ja hän voi vaikkapa kirjoittaa jotakin tietämättä, mitä siitä tulee. Tämä tietysti sillä edellytyksellä, että hän on puhdas, sillä tavalla jalostunut ja sivistynyt, että hän ymmärtää näitä asioita, ja toiseksi aivan ehdoton ehto on se, että hän tuntee tuon vainajan. Omaisten, rakkaittensa luo hän voi kohota, tuntemattomien kanssa ei voi joutua kosketukseen. Jos joku vainaja esimerkiksi meedion välityksellä sanoisi, että hän on taivaassa ja olisi meediolle persoonallisesti tuntematon, niin siinä on jotakin joka ei pidä paikkaansa.

Mutta ennen kuin vainaja astuu taivaaseen, on hän tuonelassa. Siellä hän on myöskin oma persoonallinen itsensä, sama, mitä maan päällä, mutta nyt vähän toisessa merkityksessä kuin taivaassa. Hän on tuonelassa sinä ihmisenä, itsekkäänä olentona, joka kärsii, joka kantaa taakkoja, jolla oli vaikeuksia maan päällä, joka taisteli maan päällä omien syntiensä kanssa, joka oli itsekäs. Tämä ihminen se on tuonelassa. Ja tuonelan kokemukset ovat kyllä sangen ihmeellisiä, sillä siellä ihminen juuri askel askeleelta vapautuu oman menneen elämänsä heikkouksista, erehdyksistä, itsekkyydestä. Tuonelassa hän läpikäy, niin kuin uskonnotkin selittävät, jonkinlaisen kiirastulen, joka puhdistaa. Ja hän on onnellinen sielläkin, kun hän saa esteettä ja häiriöttä puhdistua. Mutta jos me täällä maan päällä koetamme päästä yhteyteen hänen kanssaan esim. meedion välityksellä, silloin me itse asiassa teemme hänelle pahaa, me häiritsemme häntä.

Tämä on kyllä esitetty kaikissa uskonnoissa, ettei saa häiritä kuolleiden lepoa, ei tuonelassakaan, sillä he ovat siellä täydessä toimessa. Mutta jos on sellainen välittäjäolento, jolla on noita ihmeellisiä eetterivoimia, jotka vaikuttavat magneettisesti tuonelan voimiin, niin se on silloin vainajalle kuin pyörre, virtaa, joka tulee ja koskee häneen ja koettaa viedä hänet mukaan, ja hän hyvin mielellään tulee virran mukaan ja tulee meedion luo, ja se herättää hänessä maallisia tunteita ja ajatuksia. Istunnoissa voi silloin tulla vainajia tuonelasta, ja he saavat keinotekoista elämää, fyysillistä elämää meedion välityksellä ja voivat silloin kertoa itsestään ja olostaan. He kertovat silloin sellaisia asioita, joita meidän elävien ihmisten on helppo ymmärtää; he kertovat sangen järkevästi kuoleman jälkeisistä olotiloista. Ja meistä tuntuu, että tuossahan on oikein päteviä lausuntoja, nythän vainajat itse kertovat meille.

Tämä on kyllä totta, mutta jos me tietäjän silmällä arvostelemme heitä ja heidän tiedonantojaan, niin näemme, että he eivät ole oma itsensä. Eivät he ole itsetietoisia ihmisiä tuonelassa, hehän ovat siellä työskentelemässä, he kamppailevat oman itsekkyytensä kanssa, ja koettavat vapautua omista vioistaan; he ovat puhdistavassa tulella, heidän näköpiirinsä on rajoitettu. Kun he tulevat istuntoon ja rupeavat siellä kertomaan, niin he kertovat osaksi sellaista, mitä he muistavat tuonelasta, mutta myös sellaista, mitä he lukevat istunnossa olevien ajatuksista. Heidän elämänsä ei ole todellista elämää, he eivät ole todellisia ihmisiä, joilla on korkeampi minä, he ovat vain kaikuja maallisesta elämästä; istunnossa heidät herätetään uudelleen eloon ja he puhuvat kuin papukaijat ja puhuvat sitä, mitä muistavat maallisesta elämästä ja vähän kokemuksiin tuonelasta.

Tämä on heille joka tapauksessa epäedullista, sillä he ovat tulleet häirityiksi työssään tuonelassa. On parempi, että jätämme heidät rauhaan. On parempi, ettemme mene spiritistiseen istuntoon, emmekä yritä pyytää vainajia luoksemme, sillä jos he tulisivat, olisi se heille turmioksi. Heillä ei ole enää mitään tekemistä tämän maailman kanssa. He ovat alkaneet tottua uuteen elämäänsä ja tulevat vedetyiksi tänne puoliolentoina, joilla ei ole korkeampaa minää, he eivät osaa kehittää näitä kokemuksiaan, eivätkä mieltä niitä.

Sehän on niin tärkeää, että meillä ihmisillä on omatunto, valistunut järkemme, kun olemme tässä fyysisessä elämässä, sillä muuten emme olisi ihmisiä. Sellaisia ihmisiä, joilta jokin korkeampi puoli puuttuu nimitetään hulluiksi. Sen tähden on vainajilla sama kuin heidät tehtäisiin hulluiksi, kun heidät kutsutaan fyysisen maailmaan. He eivät voi tulla tänne muuta kuin mielettöminä, ei tosin siinä merkityksessä, kuin fyysiset mielisairaavat ovat, sillä vainaja voi puhua loogillisesti, mutta hän on mielisairas

siinä merkityksessä, että hän ei ole oma itsensä, hän puhuu vain kaikuja. Sellaiselta vainajalta, joka on tuonelassa, emme koskaan saa kuulla mitään suurempaa viisautta kuin mitä jo tiedämme. Ja jos tutkii sellaisten vainajien tiedonantoja, niin huomaa, että he puhuvat aina eri tavalla. Jos joku vainaja on kristitty, hän puhuu kristittyjen tavalla, buddhalainen buddhalaisten jne. Ja kun vainaja kertoo, miten on kuoleman jälkeisessä elämässä, hän antaa aina kuin vahvistuksen sille uskonnolle, missä hän on ollut. Jos istunnossa ovat kaikki kristittyjä, ja sitten tulee vainaja, esim. jokin pappi, joka puhuu meedion välityksellä, niin kaikki hänen puheensa vahvistavat istunnossa läsnäolijoiden mielipiteitä.

Jos tietäjä katsoo tällaisesta, niin se on hänestä vastenmielistä, sillä se on kuin kuori, joka siellä puhuu. Ne, jotka tuntevat teosofista kirjallisuutta, muistavat, että Blavatsky alussa puhui aina näistä kuorista, ja sillä hän loukkasi spiritistejä kauheasti. Nyt ovat spiritistit siksi paljon edistyneet, että he voivat käsittää, mitä Blavatsky tarkoitti. Ei Blavatsky tarkoittanut, ettei vainaja olisi istunnossa läsnä, mutta tietäjän kannalta he ovat kuin tyhjiä kuoria, sillä korkeampi minä on omassa olossaan, kaukana.

Mutta eikö sitten ole mitään sellaista kuoleman jälkeistä elämää: eikö ole mitään sellaisia kuolleita ja vainajia, jotka ihan omana itsenään voisivat ilmestyä tai kertoa jotakin?

- On, sellaisia ovat kuolleet, vainajat pian kuolemansa jälkeen. Tavalliset ihmiset, jotka kuolevat rauhallisesti, pitkäaikaisen taudin kestettyään, sellaiset ihmiset, joilla ei ole mitään erikoista vetovoimaa maan päällä, eivät tietenkään kuuntele, eivätkä helposti esiinny istunnoissa. Sattumalta he kyllä voivat tulla vedetyiksi meedion luoja

kertoa itsestään, mutta heidän viisautensa ei ole suuri, he voivat vain sanoa: minä olen olemassa ja minulla on hyvä olla.

Ensimmäinen kokemus kuoleman jälkeen ihmisellä on se, että hän on vapautunut sairaasta fyysisestä ruumiista, hänellä on kevyt olla. Hän voi tehdä havaintoja, tavallisesti hän kuoltuaan on mukana vielä omassa kodissaan, katselee omaisiaan, omaa ruumistaan. Alussa hän ei voi uskoa olevansa kuollut, mutta vähitellen hän sen huomaa. Kun hän näkee, että omaiset itkevät ja surevat, vaikuttaa se häneen ikävästi ja hän koettaa heitä lohduttaa ja sanoa, että hänen on hyvä olla. Sen tähden on viisasta, että me, jotka jäämme jälkeen, emme heittäydy epätoivoiseen suruun, vaan olemme hiljaa, rauhoitumme, alistumme kohtalon tahtoon. Kuolema tulee jokaiselle, emme voi sitä muuttaa, siis alistumme. Kukaties tuo meidän rakas vainajamme voi meille jotakin sanoa, jos meidän mielemme on tyyni, hän voi vaikka näyttäytyä meille. Monelle on tapahtunut, että hänen rakas isänsä tai muu omaisensa on näyttäytynyt hänelle, hymyillyt ja vakuuttanut, että hänellä on hyvä olla. Ja jos ihminen on rauhallinen mielessään ja jos hän on vähänkään herkkätuntoinen, hän voi keskustella vainajan kanssa heti kuoleman jälkeen.

Se on hyvin ihmeellistä tuo ensimmäinen aika kuoleman jälkeen, mutta se ei kestä kauan. Vainaja siirtyy pois, hän nukahtaa ja herää tuonelassa. Mutta jos hänellä on jotakin omallatunnolla, jos hän on jättänyt jotakin tekemättä, jos on piilottanut testamentin tai jättänyt jotakin muuta ilmoittamatta omaisilleen, silloin hän koettaa kummitella. Silloin olisi kyllä tuollaisessa tapauksessa hyvä olla medio, joka osaisi saada häneltä tietoa, ja omaisetkin voisivat saada tietoa, jos vaan osaisivat asettua oikeaan mielentilaan. Mutta meillä on aina, kun joku on kuollut, aivan toisenlaista puuhaa: hankkia kirstuja, puuhata hautajaisia, ajatella vieraita ym. Me emme ehdi silloin rauhallisesti suhtautua vainajaan, ja se olisi kuitenkin tärkeää.

Mutta on paljon sellaisia ihmisiä, joiden tila heti kuoleman jälkeen ei ole tämän laatuinen, vaan joiden tila kohta kuoleman jälkeen voi olla hyvin vaikea. Ne ihmiset, vainajat ovat niitä, jotka kuolevat liian aikaisin, jotka kuolevat tapaturman kautta tai sodassa tai itse murhaavat itsensä. Itsemurhaajan kohtalo on vaikea, hyvin vaikea. — Me voimme sanoa yhtenä tunnusmerkkinä ja piirteenä siinä elämässä, jota ne ihmiset viettävät, jotka ovat kuolleet liian aikaisin, että heidän silmiensä edessä on aina tämä maallinen elämä, ja samalla heillä on tieto ja tunne siitä, mitä he vielä olisivat voineet tehdä, mitä heidän olisi pitänyt tehdä.

Tämä on varsinkin itsemurhaajalle äärettömän vaikeaa, sillä kun ihminen kuolee liian aikaisin, esim. murhaa itsensä, hän ei pääse muuta kuin tästä fyysillisestä ulko-kuoresta, itse hän on fyysisessä voimaruumiissaan vielä, hän tuntee olevansa aivan tässä fyysisessä, näkyväisessä maailmassa, mutta kykenemätön mitään tekemään. Hän ei voi mitään tehdä, ja kun hän näkee elämän nyt uudelta kannalta, niin hän näkee, mitä väärää hän oli tehnyt, näkee, miten hänen olisi pitänyt menetellä, mitä hän nyt tahtoisi tehdä, eikä hän kykene mihinkään. Ja silloin hänen ajatuksensa luonnon pakosta kääntyvät siihen, mitä hän teki. Itsemurhaaja siis aivan kuin pakenee suurempaa siveellistä näkemystä, hän puolustautuu alussa sillä, että eläytyy uudestaan maallisen elämänsä vaikeihin aikoihin ja näkee syyt, minkä tähden hänen piti murhata itsensä ja sitten, miten se tapahtui — ja niin hän taas murhaa itsensä. Taas hänet heitetään ulos ruumiiseen, ja taas hän näkee, miten olisi voinut olla ja uudestaan hän uppoutuu elämään ja elää ne läpi — ja taas murhaa itsensä. — Tätä hän elää uudestaan ja uudestaan.

Sellainen henkiolento, vainaja, tarvitsee auttajaa, ja auttaja on, mutta vaikea on saada hänet unohtamaan oman itsensä, saada hänet kuuntelemaan, sillä ihminen, joka elää

omantunnon tuskissa, maallisissa huolissa ja vaikeuksissa, ei kykene aivan äkkiä ajattelemaan suuresti ja jalosti, sillä hän on kuin orava, joka pyörällä juoksee häkissään aina samaa ja samaa.

Jos itsemurhaaja on ollut epäitsekäs motiiveiltaan, jos hän on murhannut itsensä sen tähden, ettei hän tahtonut olla toisille vaivaksi ja häiriöksi, silloin hänessä on jotakin moraalista, siveellistä voimaa, ja silloin se siveellinen voima antaa hänelle rauhan, tekee hänelle mahdolliseksi rauhallisesti katsella elämäänsä. Hän ei joudu epätoivoon, vaan samalla tavalla kuin hän rauhallisesti tappoi itsensä maan päällä, hän voi rauhallisesti ajatella sitä kuoleman jälkeen. Hän ajattelee, miten hän olisi voinut menetellä ja kaikki asiat olisivat voineet kääntyä hyväksi, mutta hänen omatuntonsa ei niin soimaa, että hän pakenisi niitä, vaan hän voi kasvattaa itseään, ja hän saa pian nukahtaa. Sillä oikeastaan sen ihmisen, joka kuolee ennenaikaisesti, pitäisi saada nukkua siihen asti, kun hän herää tuonelassa. Se olisi hänen onnensa.

Ne ihmiset, jotka kuolevat sodassa, jotka menevät isänmaata puolustaessaan tai oikeuden puolesta taistelemaan ja kuolemaan; sotilaat, jotka epäitsekäässä mielessä lähtevät uhraamaan itsensä, eivät joudu niin tukalaan tilaan. Ensin, kun he tulevat toiselle puolelle, he oman luontonsa mukaisesti joko jatkavat taistelua, niin että rintamalla voi olla paitsi fyysillisiä sotilaita myös vainajia, jotka taistelevat keskenään, kunnes he vähitellen huomaavat olevansa kuolleita. Siellä on kyllä auttajia, jotka huomauttavat heille siitä.

Ja sitten on sellaisia sotilaita, jotka vain pakosta ovat olleet mukana taistelussa, eivät sydämestään ole hyväksyneet sotaa, niin tultuaan toiselle puolelle ja huomattuaan olevansa kuolleita, he täyttyvät tuolla tunteella, joka heillä oli maan päällä: tämä on julmaa, petomaista, kuinka ih-

miset voivat olla niin jäljettömiä, eläimellisiä? Me olemme eläneet tämän maan päällä kauan, ja yhä ihmiskunta on niin sokaistunut, pimeä, että se ehdoin tahdoin murhaa ja tappaa. — Tällaiset vainajat voivat silloin saada työtä, he voivat lähteä rauhoittamaan toisia vainajia, toisia sotamiehiä, voivat saarnata rauhanevankeliumia sen ajan, minkä he viettävät tässä maallisessa elämässä. Sitten he nukahtavat herätäkseen tuonelassa.

Nämä vainajat, jotka siis ovat vielä itsetietoisia olentoja kuoleman jälkeen, voivat kummitella, voivat näyttäytyä, voivat esiintyä spiritistisissä istunnoissa. Minä luulen, että yleinen kokemus meedioilla on, että heidän luokseen tulee kaikkia onnettomia vainajia, kuten itsemurhaajia, tapaturmaisesti kuolleita, mestattuja ym. He tulevat tuskaisina ja he voivat saada apua. Ei kyllä ole mitään hyvää heidän oman kehityksensä kannalta, että he sekaantuvat fyysilliseen elämään. Parempi olisi, että heitä opastettaisiin sieltä päin, niin että he valmistuisivat unta, taivasta varten. He ovat ihmisiä sanan varsinaisessa merkityksessä, he voivat olla tekemisissä maan ja ihmisten kanssa. He ovat omana itsenään, ovat säilyttäneet persoonallisen itsetietoisuutensa.

Siis ne vainajat, jotka voisivat antaa itsestään tietoa, ovat niitä, jotka ovat vielä aivan lähellä tätä meidän maalista elämäämme, ovat miltei tässä. Ainoa pätevä tieto, mitä voimme saada kuoleman jälkeisestä elämästä, liikkuu alueella, joka on välittömästi lähellä meidän nykyistä elämäämme. Siis pätevä tieto kertoo meille sangen vähän kuoleman jälkeisestä elämästä, se kertoo ainoastaan niiden kokemuksista, jotka ovat juuri jättäneet tämän fyysillisen elämän, ja varsinkin niiden, jotka ovat äkkiä kuolleet. Sellaisilta vainajilta voimme saada päteviä tietoja heidän omasta olostaan, mutta kaikki muu on enemmän tai vähemmän hataraa ja epäpätevää.

Sellainen ihminen, joka uhrautuu, antaa henkensä toisten puolesta, joka siis vapaaehtoisesti lähtee kuolemaan sen takia, että koettaa auttaa toisia, sellainen ihminen avaa kyllä merkittäviä asioita, sillä kun hän tulee toiselle puolelle, niin elämä on hänen edessään, tämä mennyt elämä ja koko tämä maailma, ja hän näkee ja tietää ja tuntee, mitä kaikkea hän olisi voinut tehdä. Hän näkee, että tämä maallinen elämä on ihmisten mielikuvituksessa yleensäkin liian tyhjä, aineellinen, liian kolkko ja mitätön. Ja kuitenkin tässä elämässä voisi olla jatkuvasti henkeä mukana. Se olisi elämän tarkoitus. Hän on ehkä kuollut marttyyrina jonkin asian puolesta, ja silloin hänellä on toisella puolella mahtava, voimakas tunne siitä, että elämässä voisi olla henkeä mukana. Kun hän syntyy jälleen, hän itse tuo henkeä mukanaan. Se tulee hänen päällensä, jollei ennen, niin silloin, kun hän tulee yhtä vanhaksi, kun hän oli kuollessaan viimeksi. Silloin hän täyttyy hengellä yht'äkkiä, hän ymmärtää, mikä elämä on ja rupeaa työskentelemään todellisen elämän puolesta.

Ihmiskunta menee eteenpäin hengessä, viisaudessa ja tiedossa kylläkin vain sen kautta, että ihmiset antavat henkensä ja elämänsä. Marttyyrit, itsensä uhraajat, ne tuovat henkeä tähän maailmaan. Ja me voimme sanoa, että luonto on aivan kuin löytänyt jonkinlaisen korvauksen, kun me ihmiset olemme siksi kehittymättömiä, että murhaamme ja tapamme toisiamme, lähdemme sotaan ja monet ihmiset kuolevat nuorella iällä. Se on keksinyt, että nuo ihmiset, jotka epäitsekästi antavat henkensä, syntyessään uudestaan maan päälle, tuovat mukanaan henkeä. Sellaiset ihmiset, jotka nyt elämässään ovat täynnä henkeä, uskoa, jaloutta ja epäitsekyyttä, ovat kylläkin usein entisiä sotilaita, jotka ovat kuolleet jonkin asian puolesta.

Luonto siis auttaa meitä, kun emme itse osaa auttaa itseämme. Ei meidän sitä varten pidä käydä sotia, että me henkevöityisimme, kyllä me voimme paljon paremmin ja

nopeammin edistyä henkisyudessa sillä tavalla, että seuraamme suurten Mestarien jälkiä ja poistamme pahan maan päältä. Mutta kuitenkin meidän täytyy ihmetellä luonnon kummallista ekonomiaa, luonnon suurenmoista järjestystä, että pahastakin koetetaan saada jotakin hyvää. Se on luonnon ihmeellinen alkemia.

Ja ne ihmiset, jotka epäitsekästi kuolevat vaikkapa sodassa jonkin turhan asian puolesta, he palvelevat ihmiskunnan asiaa. Mutta voi niitä, jotka panevat sotia toimeen ja vetävät alas pahaa ihmiskunnalle.

KEHITTYNEEN IHMISEN KUOLEMANJÄLKEINEN ELÄMÄ?

Kuolemanjälkeinen elämä käy meille selvemmäksi ja ymmärrettävämmäksi vasta, kun opimme tuntemaan kehittyneiden ihmisten kuolemanjälkeistä elämää. Jos seuraamme ainoastaan tavallisten jokapäiväisten ihmisten kuolemanjälkeisiä kokemuksia, — niin kuin viime kerralla

— meidän on verraten vaikea saada selvää kuvaa tuon elämän mysteereistä ja mahdollisuuksista. Sillä tuo niin sanottu kahtiajako, mikä tapahtuu kuoltua, on problema, jota käytännössä on vaikea ymmärtää näin edeltä käsin, jopa filosofisestikin, sillä ihmisen kaksinaisuus, hänen korkeampi ja alempi minänsä, on arvoitus useimmille ihmisille. Mutta kun me tutkimme kuolemanjälkeistä elämää myös sen laajempien mahdollisuuksien kannalta, silloin ymmärrämme paremmin, mitä tuohon kuolemanjälkeiseen elämään oikeastaan sisältyy.

Mitä me tässä tarkoitamme kehittyneellä ihmisellä?

— Tahdon aivan teknisesti sitä määritellä. Kehittymätön ihminen on se, jonka fyysillinen persoonallisuus on voimakkaampi, kehittyneempi, elävämpi kuin hänen sielullinen persoonallisuutensa. Mutta kehittyneen ihmisen sielullinen persoonallisuus on voimakkaampi, vie fyysillisestä elämästä voiton. Maailmassa on kehittyneitäkin ihmisiä, jotka vastaavat tätä määritelmää, enkä minä suinkaan ole tahtonut sanoa, että kehittyneitä ihmisiä olisi kovin vähän. Ei ollenkaan. Heidän lukunsa on verraten suuri maailmassa, vaikka he jakautuvat moneen eri luokkaan, lajiin, asteeseen. — Kehittyneiden ihmisten joukko koostuu kai kista niistä ihmisistä, joiden sielullinen persoonallisuus, sielunelämä, sielu, on voimakkaampi kuin fyysillinen persoonallisuus.

Ottakaamme aivan yksinkertainen mutta kuvaava esimerkki. — Maailmassa on paljon ihmisiä, jotka ovat lahjakkaita jossakin suhteessa, esim. sellaisia, jotka ovat saaneet luonnolta lahjaksi hyvän äänen. On erittäin paljon ihmisiä, joka yhteiskuntaluokassa, joilla on erinomaisen hyvä lauluääni. Mutta kuitenkin on maailmassa kulloinkin vain harvoja suuria laulajattaria ja laulajia. Mistä tämä riippuu?

Se riippuu siitä, että jokainen yksilö, jolla on luonnolta saatuja lahjoja, ei ole sielultaan niin voimakas, että osaisi niistä jotakin tehdä. Jos joku ihminen tulee Carusoksi tai Adelina Pattiksi, suureksi laulajaksi, niin tämä edellyttää, että hänellä on erikoista tahdonvoimaa, että hänen sielunsa on tietoinen ja voimakas, että hän päättää käyttää lahjojaan elämässä, päättää tehdä niistä jotakin. Hän aavistaa tai ei aavista, kuinka paljon surua, tuskaa, huolta ja vaivaa hänelle siitä koituu. Mutta aavisti tai oli aavistamatta, hän joka tapauksessa yrittää jotakin taiteen alalla. Hän päättää kasvattaa itseään laulajana, ja hän tekee sen.

Ihminen, joka on saanut menestystä elämässä, on aina sielultaan voimakas olento, itsetietoinen, minätietoinen. Me voimme huomata, että tuo hänen minätietoisuutensa saattaa mennä yli äyräitten. Me voimme havaita, että suuret ihmiset voivat olla hyvinkin itsevarmoja jopa loukkaavalla tavalla, mutta tämä ilmentää vain sitä suurta sielunvoimaa, mikä heissä on. Sillä jos ei lahjakkaalla ihmisellä olisi tätä minuuden voimaa, hän ei olisi käyttänyt lahjojaan. Luonto aina anteliaalla kädellä sirottelee lahjojaan, mutta eivät kaikki siemenet idä ja kasva.

Kehittyneillä ihmisillä tarkoitan siis niitä ihmisiä, joilla on tavallista suurempi sielullinen voima, — tavallista voimakkaampi persoonallisuus, niin kuin me sanomme. Nämä ihmiset voidaan sitten jakaa eri luokkiin, ja varsin-

kin, kun tutkimme heidän kuolemanjälkeistä elämäänsä, niin huomaamme, kuinka he joutuvat eri luokkiin.

En tahdo aloittaa heti näistä lahjakkaista ihmisistä, vaan tahdon ensin mainita erään verraten suuren sielunluokan, johon kuuluu paljon yksilöitä, ja joissa tämä minätietoisuus ei ole sillä tavoin silmiinpistävä kuin monessa ns. lahjakkaassa ihmisessä saattaa olla. Nämä ihmiset ovat niitä, joita tahtoisin nimittää uskonnollisiksi ihmisiksi tämän sanan kauniissa, sisäisessä merkityksessä.

Näitä ihmisiä ovat ne, jotka eivät ensisijaisesti tahdo menestyä tässä maailmassa, olla mallikelpoisia ihmisiä, vaan jotka ennen kaikkea tahtovat, niin kuin voisi uskonnollisella kielellä sanoa, kelvata Jumalalle. Ne ovat niitä ihmisiä, jotka ymmärtävät, että elämässä on syvempiä, siveellisiä lakeja, jotka ymmärtävät, että nämä elämän siveelliset lait asettavat tiettyjä vaatimuksia ihmisille. Ihminen voi näet olla joko välittämättä jumalaisista laeista tai pitää niitä arvossa.

He ovat niitä ihmisiä, jotka vaativat itseltään enemmän, kuin mitä heidän yhteiskunnallinen asemansa heiltä vaatisi. Se voisi päinvastoin vaatia ehkä muuta, kuin mitä he vaativat itseltään. He ovat niitä ihmisiä, jotka uskovat elämän korkeampiin arvoihin. Ja koska tämä joukko on oleva erittäin laaja, en tahdo kosketella heidän filosofisia ajatuksiaan, jumalkäsityksiään; he voivat uskoa Jumalaan ja nimittää häntä eri nimin, he voivat uskoa Elämään, jos he sitä nimeä pitävät parempana. He voivat ajatella mitä tahansa elämän metafyyysisistä arvoista; he voivat ajatella kuolemasta eri tavoin, mutta he kaikki uskovat kuolemanjälkeiseen elämään, ikuiseen elämään ja siihen ikuiseen, mikä ihmisessä piilee. He uskovat, että elämällä on henkinen sisältö.

Nämä ihmiset ovat elämässä saavuttaneet jonkinlaisen rauhan. Kun tuollaisia ihmisiä tapaamme maailmassa, niin huomaamme, kuinka ihmeellinen hyvä mieli ja rauha heistä säteilee, kuinka he ovat paljon voittaneet itsestään, kuinka he ovat luopuneet alemmasta eläimellisestä itsestään, kuinka he ovat lempeitä, oikeamielisiä, suvaitsevia. Nämä ihmiset ovat todellisesti uskonnollisia ihmisiä minun mielestäni; he ovat niitä ihmisiä, joissa asuu hyvä tahto. Nämä tällaiset ihmiset eivät yleensä ole erikoisemmin tutkineet kuolemanjälkeisiä asioita. He ovat saattaneet niitä kuvitella, ajatella, mutta eivät tiedä niistä mitään; he ovat hyviä ihmisiä, jotka luottavat Jumalan hyvyyteen ja rakkauteen tai elämän oikeamielisyyteen ja ymmärtävät, että elämässä juuri kaikki henkinen, hyvä, totuus, oikeus, kauneus, lopulta on vievä voiton.

Nämä ihmiset ovat itse asiassa elämänsä aikana vedonneet korkeampaan minäänsä. He ovat saaneet aikaan jonkinlaisen yhdyssiteen alemman persoonallisuutensa ja korkeamman minän välille. Heistä ei rakkaus ja sydämen kirkkaus ole kaukana; heissä vallitsee jonkinlainen yhteys ylemmän ja alemman välillä. He ovat siis tavallaan ottaneet ylempää mukaan tähän persoonalliseen elämään. Ja kun he kuolevat, silloin me huomaamme, kun aivan kaikkia yksityiskohtia myöten tutkimme joka ikistä kohtaa heidän kuoleman jälkeisessä olotilassaan, että he eivät varsinaisesti herää ennen kuin taivaassa.

Nämä ihmiset, jotka ovat hyviä maan päällä, jotka yrittävät olla ihmisiä, kulkevat kuoleman jälkeen läpi tuonelan, läpi välitilojen kadottamatta mitään itsestään, jakautumatta mitenkään. Se on heille kuin unetonta unta jonkin aikaa. Kun he heräävät kuoleman jälkeen, he huomaavat olevansa taivaassa sen Jumalan luona, johon he ovat uskoneet. He huomaavat olevansa siinä elämässä, joka heille aina on ollut todellinen elämä. Ja sitten se elämä koristautuu tietenkin kaikilla niillä hyveillä ja yksi-

tyisseikoilla, mitä heidän ajatuksissaan ja mielikuvituksessaan on liikkunut maallisen elämän aikana. Mitä he ovat elämän aikana kokeneet hyvyydestä, oikeudesta, sitä he tuhatkertaisesti suuremmassa ja rikkaammassa muodossa kokevat taivastilassa. Heidän kuolemanjälkeinen elämänsä vie heidät varsinaisesti heti taivaaseen.

Me huomaamme siis, että heissä ei tapahdu tuota merkittäviä kahtiajakoa heti kuoleman jälkeen, ei mitään jakautumista ennen kuin toisessa kuolemassa. Heidän mennyt elämänsä siirtyy verraten ehjänä siihen ihmeelliseen elämänsäkirjaan, joka on heidän omassa hengessään, sielussaan, aurassaan.

Jos sitten ajattelemme sellaisia lahjakkaita ihmisiä, jotka tekevät täällä maan päällä jotakin luovaa työtä, jotka ovat ajattelijoita, tiedemiehiä, taiteilijoita, runoilijoita, henkisen elämän edustajia, taikka myöskin voimakkaita toiminnan ihmisiä, ihmiskunnan hyväntekijöitä, valtiollisia johtajia, jopa sotapäälliköitäkin, niin toteamme, että nämä tällaiset ihmiset ovat myöskin kehittyneitä sieluja.

Muutamia noista lahjakkaista työntekijöistä voisimme nimittää sanan varsinaisessa merkityksessä haaveilijoiksi, uneksijoiksi. He eivät ole koskaan aivan täydellisesti mukana tässä näkyvässä elämässä. He ovat omana itsenään tässä näkyvässä elämässä ainoastaan silloin, kun he suorittavat jotakin työtä. — Ajatelkaamme esim. säveltäjää. Hän voi olla ihminen, joka ei ole mikään huomiota herättävä yksilö jokapäiväisessä elämässä; hän voi tuntua meistä hyvin uneksivalta, ehkäpä hermostuneelta, rauhatomalta, niin ettemme erikoisesti kiinnitä huomiota hänen persoonallisuuteensa. Mutta jos hän pääsee oman soittimensa ääreen, silloin me hämmästyimme, sillä huomaamme, että hänen sielussaan piilee ihmeellistä voimaa, suurenmoista rauhaa. Hän voi silloin kutsua esille meidänkin sielussamme merkittäviä rauhaa, autuutta. Hänen sielustaan

tulvii siis meihin sävelten aalloilla sitä voimaa, mitä hänessä piilee. Ja hän osoittaa silloin, että hän on kehittynyt sielu, voimakas olento, vaikka hän ei olekaan täysin mukana tässä jokapäiväisessä elämässä. Tuollaisia ihmisiä on useita; heidän sielunsa on kehittynyt, vaikka se ei ole täydellisesti itsetietoinen eikä aivan mukana jokapäiväisessä elämässä.

Sitten on vielä sellaisiakin ihmisiä, jotka eivät osaa edes tulkita tätä sisäistä lahjakkuuttaan. Näiden sisäisesti kehittyneiden ihmisten elämä, ihmisten, joiden sielunelämä on erinomaisen rikas ja voimakas ja jotka eivät ole täysin kotonaan tässä näkyvässä elämässä, on kuoleman jälkeen erikoinen, sillä silloin tämä fyysinen elämä näyttäytyy heille ikään kuin peilissä. Ja vaikka nämä ihmiset ovat tässä fyysisessä elämässään tehneet paljon sellaista, mikä meidän mielestämme voi olla syntiä, ovat suorittaneet tekoja, jotka meidän mielestämme saattavat olla itsekkäitä ja ajattelemattomia, niin nämäkin teot, synnit, ovat tapahtuneet heidän puoleltaan ainoastaan puoleksi tajuisesti. Ja tämä saa aikaan sen merkillisen seikan, että kuoleman jälkeen heidän tuonelaelämänsä, astraalielämänsä, on myöskin kuin unta.

He katselevat sitä kuin sivusta, sillä kun heidän varsinainen elämänsä on fyysisestikin eletty korkeamman minän inspiraatioissa, niin he kuoleman jälkeen säilyttävät tuon inspiraatioyhteyden korkeamman minänsä kanssa, niin että he kulkevat tuonelan läpi puolitajuissaan, mutta eivät jakaudu. He katselevat kaukaa sitä kärsimyselämää, mikä seuraa heidän fyysistä vaellustaan. Kaikki erehdykset, synnit, väärät teot, mitä he mahdollisesti ovat tehneet, kantavat ovat hedelmänsä tuskissa kuoleman jälkeen, mutta kun nämä kummalliset sielut eivät fyysisen elämänsä aikana olleet mukana noissa teoissa, eivät he kuoleman jälkeenkään ole täydellisesti mukana kärsimyksissä; se kaikki on kuin heidän ulkopuolellaan. Ja heidän varsinainen elämänsä on taivaassa.

Meidän ei pidä kuitenkaan ajatella, etteikö heistä jäisi jotakin tuonelaan. Kyllä heistäkin jää sinne kuori, mutta se ei ole heitä itseään; he eivät itsekään pidä sitä omana itsenään. He tuntevat olevansa kotonaan siinä taivaassa, jossa he inspiraation hetkinä elivät maan päällä. Sen tähden hekin ovat esimerkkinä siitä, ettei tuo toivoton kahtiajako tapahdu ihmiselle pakosta, vaan että hän voi säilyttää persoonallisen tietoisuutensa läpi elämän, läpi kuoleman.

Mutta on muunkinlaisia lahjakkaita ihmisiä, niitä, jotka eivät elä tällä tavoin yksinomaan tunteissaan fyysisen elämän aikana, vaan ovat älyssään erikoisesti mukana, ovat sängen itsetietoisia, intelligenttejä, voimakkaita. Heitäkin on paljon, ja he muodostavat toisen temperamenttiluokan. He ovat älykkäitä, spirituelleja ja itse mukana kaikissa toimissaan. He ovat niin sanoaksemme itsetietoisia synnissä; kun he tekevät syntiä, elävät nautinnoissa, he antautuvat eläimelliselle itselleen. Silloin he ovat siinä aivan itsetietoisesti mukana; heidän nautintonsa on paljon suurempi kuin tavallisten ihmisten, sillä he ovat älykkäitä. — Heidän kärsimyksensä kuoleman jälkeen ovat myöskin paljon suuremmat, sillä he ovat herkkätuntoisia.

Nämä tällaiset lahjakkaat ihmiset ovat useinkin suureksi kärsimykseksi ympäristölleen, joka ei heitä ymmärrä; he ovat oikullisia olentoja, mutta älykkäitä; heidän kritiikkinsä on murhaava, heidän sanansa saattavat pistää. Kuoleman jälkeen heillä säilyy itsetietoisuus paljon kirkkaampana koko ajan kuin tavallisilla ihmisillä, myös tuonelassa ja astraalitasolla, niin että heillekään ei tapahdu varsinaista kahtiajakoa ennen kuin taivaassa. Hekin ovat persoonallinen itsensä kuoleman jälkeen.

Me voimme siis ymmärtää, että heidän tilansa kuoleman jälkeen voi olla hyvinkin tuskallinen, sillä he ovat siinä itsetietoisesti mukana. Kun tutkimme kuoleman jälkeisessä

maailmassa tuollaisten olentojen sieluntilaa, niin huomaamme, että he koettavat silloin säilyttää saman älykkyytensä ja spirituellisuutensa, mikä heillä oli fyysisessä elämässä. He koettavat laskea leikkiä omista tuskistaan, mutta heitä sanomattomasti harmittaa, että ovat tuossa ikävässä tilassa, eivätkä voi tehdä mitään siitä päästäkseen; heidän on pakko katua erehdyksiään menneen elämän aikana. Heidän täytyy parantaa itseään, ja tämä kaikki ärsyttää ja harmittaa heitä ja tekee juuri heille kuolemanjälkeisen elämän hyvin tuskaiseksi. Sillä kuten sanottu, se, että he säilyttävät persoonallisen tietoisuutensa, vaikuttaa sen, että he kärsivät sanomattomasti. Mutta tietenkin heillekin koittaa levon ja vapautuksen hetki; hekin saavat nukahtaa, kuolla ja herätä taivaassa.

Kaikkia näitä ihmisiä tarkkaillessamme huomaamme, kuinka heidän sielunsa on keskittynyt. Tämä keskittyminen tekee heidän sielunsa voimakkaaksi. Heidän sielunsa on ollut elämän aikana keskittynyt tiettyyn työhön. Ja kun me korkeammalta kannalta arvostelemme heitä, niin voimme sanoa, että nuo ihmiset, jotka ovat syntyneet tähän maailmaan sisäinen, sielullinen konsentraatiokyky vallassaan, joka tekee heille mahdolliseksi suorittaa määrätyn tehtävän maailmassa, taiteellisen, yhteiskunnallisen tai valtiollisen tehtävän, nuo ihmiset siis, jotka pitkin elämänsä pitävät mielessään ja silmiensä edessä ainoastaan tätä määrättyä omaa tehtäväänsä, ovat itse asiassa täyttäneet siveellisen velvollisuutensa silloin, kun ovat tätä tehtäväänsä toteuttaneet. He ovat syvimmin katsoen siveellisen velvollisuutensa silloin täyttäneet. Jos he sen lisäksi olisivat muutenkin osanneet olla erinomaisia ihmisiä, olisi tämä ollut heille kaikella tavalla eduksi. Mutta me emme ole mitenkään oikeutettuja arvostelemaan, vielä vähemmän tuomitsemaan heitä, jos huomaamme, että heissä on persoonallisia vikoja, kunhan he vain suorittavat oman elämäntehtävänsä, sillä heidän sielunsa, kun se on keskittynyt siihen, minkä he ovat tätä elämää varten saaneet tai

valinneet tehtäväkseen, silloin se täyttää velvollisuutensa, kun se suorittaa tuon tehtävän.

Sen tähden vain todella lahjakkaat ja nerokkaat ihmiset kykenevät tähän; sen tähden ainoastaan sellaiset ihmiset ovat vapaita kaikesta arvostelusta. Me tiedämme, että historian aikana on ollut monia ihmisiä, jotka ovat rikastuttaneet taidetta tai tehneet muulla tavalla elämämme rikkaammaksi, mutta monet heistä ovat olleet persoonallisesti puutteellisia. Me löydämme omankin maamme historiasta niitä, jotka eivät ole osanneet täyttää niitä mittapuita, jotka me mielellämme asettaisimme heille. Mutta kun me huomaamme, että he ovat suorittaneet oman elämäntehtävänsä, meillä ei ole mitään tekemistä heidän persoonallisten puutteellisuksiensa kanssa. Niistä he suoriutuvat kuoleman jälkeisessä elämässä; niistä tuskin jää mitään karmaakaan tulevaan elämään, kun he itse minuuksina tekevät tunnollisesti sen, mitä heidän tulee tehdä; ja sen asian he ratkaisevat itse Jumalansa kanssa.

Mutta sen opetuksen kuolemanjälkeisen elämän suhteen me saamme, että kuta voimakkaampi ihminen on sielullisesti tässä näkyvässä maailmassa, sitä enemmän hän säilyttää tuota samaa sielullista itsetietoisuutta kuoleman jälkeenkkin.

Sitten tahdomme tarkastella niitä ihmisiä, jotka tässä näkyvässä elämässä ovat erikoisesti ajatelleet ja tutkineet kuolemanjälkeisiä asioita, siis niitä ihmisiä, joita meidän aikanamme nimitetään spiritisteiksi, teosofeiksi, salatieteilijöiksi, pyrkijöiksi ym., niitä ihmisiä, jotka eivät ole itse omassa persoonassaan vielä kenneet lähtemään kuoleman takaiseen maailmaan itse siellä kokeakseen ja tutkiakseen, mutta joiden maailmankatsomukseen on sisältynyt selviä piirteitä ja käsityksiä kuolemanjälkeisestä elämästä, käsityksiä, joista väitetään, että ne pitävät paikkansa — ja syystä väitetään.

Jos esim. kristitty pappi sanoo meille, että kuoleman jälkeen ihminen on naudassa ja joutuu sitten ikuiseen kadotukseen tai autuuteen, niin me emme ota sellaista väitettä lukuun, sillä se ei ole pätevä, se ei ole lähtenyt hänen tiedostaan vaan luulostaan. Hän on lukenut Raamattua ja luullut, että siinä niin sanotaan. Me emme ota tuollaisia väitteitä lukuun, vaan ainoastaan enemmän tai vähemmän pätevät lausunnot kuolemanjälkeisestä elämästä, jotka on saatu joko spiritistisellä tai okkultisella tavalla, viisailta ihmisiltä, jotka ovat niitä tutkineet itse tai saaneet tietoja vainajien hengiltä.

Ihmiset, joista nyt on puhe, tutkivat tällä tavoin mahdollisimman tarkkaan kuolemanjälkeistä elämää ja muodostavat itselleen siitä käsityksen. Astraalielämästä heillä on käsitys, että se on sängen paljon tämän näkyvän elämän kaltaista. Fyysisen kehon kuoltua me emme makaa haudassa, vaan olemme eläviä sieluja, henkiolentoja, jotka on puettu jonkinlaiseen kehoon. Näillä ihmisillä on käsitys sekä tuonela- että taivaselämästä. He ovat tulleet vähitellen vakuuttuneiksi siitä, että kuoleman jälkeen on elämää, ja että se elämä on tämän näkyvän elämän jatkumista vaikka ilman tätä näkyvää fyysistä ruumista.

Ja kun toteamme, että tämä käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä on enemmän tai vähemmän totuudenmukainen, pääpiirteissään oikea, silloin me ymmärrämme, että ne ihmiset, joilla fyysisen elämänsä aikana on ollut selvä käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä, ovat toisessa asemassa kuoleman jälkeen kuin muut. Ero on aivan samantapainen kuin ihmisellä, joka matkustaa vieraaseen maahan, on lukenut monenlaisia kirjoja tuosta maasta, on ehkä keskustellut jonkun kanssa, joka on siitä maasta tullut, on ehkä tutustunut tuon maan kieleen ja sitten lähtenyt sinne, verrattuna toiseen, joka matkustaa vieraaseen maahan tietämättä etukäteen mitään siitä, mitä kieltä siellä puhutaan, minkälaisia ovat ihmiset ja luonto siellä. Mehän

emme nykyaikana enää matkusta noin umpimähkään ulkomaille, sehän osoittaisi, että me vielä olisimme verraten sivistymättömiä; jos vähänkään tahdomme käydä sivistyneestä, me edeltä käsin otamme selvää siitä maasta, johon aiomme matkustaa.

Tästä huomaamme, kuinka me itse asiassa menettelemme sivistymättömästi ja epäviisaasti, kun emme ollenkaan tahdo ottaa selvää siitä maasta, maailmasta, tilasta, johon joudumme kuoleman jälkeen. Jos meille tuo asia on aivan yhdentekevä, jos sanomme: Sittenhän sen näkee, kun kuolee niin silloin me menettelemme epäviisaasti.

Miksi emme nöyrästi sanoisi: tuo asia on tavattoman kiinnostava. Sillä vaikkakaan ei ole sanottu, että meidän tulee matkustaa johonkin Mesopotamiaan, niin on kuitenkin ehdottoman varmaa, että meidän täytyy kerran muuttaa tuonelaan.

Miksi siis ihminen ei saisi olla kiinnostunut niistä asioista, jotka koskevat elämää tuonelassa? Miksi hän ei saisi noita asioita harrastaa; miksi häntä pidetään toisten mielestä höperönä tai sivistymättömänä, kun hän noita asioita ajattelee? Eivätkö nuo oppineet ihmiset silloin huomaa, että he itse asettuvat sivistymättömän ihmisen kannalle?

Mistä ajatteleva ihminen voisi olla enemmän kiinnostunut kuin kuolemanjälkeisestä elämästä, joka hänelle kerran varmasti aukenee? Miksi hän sanoisi edeltäkäsin: ei siitä voi mitään tietää. Sillä hän juuri ilmaisee oman mitättömyytensä, kun tekee itsensä kaikkein viisaimmaksi ja asettaa naurettavaan valoon ne ihmiset, jotka tietävät. Mutta heidän kannaltaan hän itse joutuu naurettavaan valoon sanomalla, ettei kuolemanjälkeisestä elämästä voi mitään tietää. Meidänkin aikanamme on sentään verraten paljon niitä ihmisiä, jotka niin sanovat ja kerskailevat suurella kulttuurillaan. Matkustaminen, siirtyminen siihen maahan on kuitenkin varmin asia jokaiselle.

Pitäkäämme siis kunniaa ja arvossa niitä ihmisiä, jotka koettavat tutkia näitä kuolemanjälkeisiä asioita. Ja ne, jotka eivät ole olleet rikkiviisaita, vaan ovat koettaneet nöyrästi tutkia elämän ja kuoleman probleemia maan päällä, ovat kuoleman jälkeen erikoisessa asemassa. Sillä kuolemansa jälkeen ihminen, kukin sielu, on aivan kuin rajoittunut omaan itseensä; hän on kuin heitetty oman maailmansa ja itsensä turviin. Hän ei voi siellä tuntea veljeyttä, vapautta sillä tavoin kuin tässä näkyvässä maailmassa tunnemme siitä, että meitä on täällä monta ihmistä, jotka voimme yhdessä tehdä työtä, tutkia ja keskustella. Kuolemanjälkeisessä elämässä ihminen tietenkin tuntee eräänlaista yhteyttä satojen ja tuhansien henkien kanssa; he kulkevat samassa joukossa, mutta he ovat kuin saman lauman lampaat. On kuin nuo sielut olisivat samassa virrassa, pyörremyrskyssä; he eivät voi päästä eroon toisistaan; he ovat kuin rikostovereita; mutta vapautta, veljeyttä ei siellä ole olemassa.

Nyt on kuitenkin ihmeellinen käänne tapahtunut, se on pantu alulle jo aikoja sitten, ja varsinkin juuri meidän päivinämmä se on päässyt suurempaan vauhtiin, se nimittäin, että ne ihmiset, joiden äly maan päällä on ollut niin herännyt, että he ovat koettaneet tutkia noita asioita, ovat tullessaan tuonelaan tuoneet mukanaan tuon heränneen älyn ja tutkimushalun. Ja he ovat muodostaneet aivan kuin tietyn veljeskunnan tuossa kuolemanjälkeisessä tilassa, joukon, jolla on samat vaistot, tunteet, pyrkimykset, ja joka siis kyllä muodostaa itsestään 'lauman' samassa merkityksessä kuin noiden toistenkin sielujen laumat, mutta joka on sen vuoksi erikoinen, että tämän 'lauman' tunnusmerkit eivät ole inhimillisesti toivottomia vapauden ja veljeyden suhteen, vaan päinvastoin. Ihminen, joka pitää silmänsä auki tullessaan kuolemanjälkeiseen tilaan, joka siis koettaa säilyttää tietoisuutensa kuoleman jälkeen, joutuu sellaiseen erikoisasemaan, että häntä voidaan auttaa enemmän kuin muita vainajia, häntä voidaan suorastaan

opettaa ja kasvattaa, ei ainoastaan sillä tavoin, että hänen omalle sieluntalalleen on siitä hyötyä, vaan myös niin, — mikä kasvattajien mielestä on paljon tärkeämpää — että hänestä voi olla yleistä hyötyä näkymättömässä maailmassa.

Sellaiset ihmiset kuin teosofit, salatieteilijät, millä nimellä heitä nimitettäneekin, joilla on enemmän tai vähemmän oikea käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä, otetaan erikoisen huolellisesti vastaan kuoleman toisella puolella. Heiltä kysytään: ”Nyt, kun olette tänne joutuneet, haluatteko viettää aikanne vain omissa sielullisissa kokemuksissanne, syventyä ainoastaan itseenne, niin kuin nämä toiset yleensä tekevät, vai tahdotteko ruveta tekemään työtä tässä maailmassa”? — Ja silloin nämä ihmiset, ainakin useat heistä — ehkä useimmat heistä — riemulla vastaavat: ”Ei mitään sen ihanampaa ole kuin se, että voin tehdä työtä täällä, palvella täällä; se on minulle suurin ilo”. — ”No niin, koska sinulla on tällainen hyvä ja vilpittön halu, niin tule kouluun; ja sitten, kun olet sen käynyt, saat liittyä johonkin tiettyyn auttajajoukkoon, sillä niitä on meillä täällä monenlaisia.”

Nuo vainajat joutuvat siis kouluun, ja siellä heille opetetaan yhtä ja toista, ja sitten, kun he ovat valmiit, oppineet joitakin asioita, joista ei sovi tässä kertoa, he saavat liittyä kullekin sopivaan auttajajoukkoon. Jokin auttajajoukko auttaa niitä vainajia — vainajat jaetaan näet eri luokkiin — jotka äkillisen kuoleman kautta ovat sinne joutuneet. Toinen joukko auttaa niitä sieluja, jotka tulevat toiselle puolelle huonosti valmistettuina.

Me kaikki tiedämme, että esimerkiksi täällä kristikunnassa on vallalla se käsitys kirkollisissa, uskonnollisissa piireissä ja lahkoissa, että ihminen on huono syntinen olento, ja että hänen syntitaakkansa on hyvin paha, vaarallinen, ja että hänen siis pitäisi aina muistaa, varsinkin

kuollessaan, kuinka syntinen ja huono hän on, sillä jos hän ei ole aivan maahan lyöty ja muserrettu tuossa synnintunnessaan, niin huonosti hänen käy kuoleman jälkeen.

Mutta kun ihminen on tullut tuonne toiselle puolelle vain synnintunto eväänään, kun hänet on pelotettu vapisemaan Jumalan vanhurskauden edessä, niin hän joutuu kärsimyksen ja tuskan valtaan. Sen sijaan, että meidän pappimme pitäisivät todellista huolta jonkun kuolevan viimeisistä hetkistä lohduttamalla häntä ja kääntäisivät hänen mielensä Jumalan rakkauden puoleen ja antaisivat hänen ymmärtää, että tämä elämä on raskas, että ketään emme kykene tuomitsemaan, sen sijaan he pelottelevat Jumalan vihalla. Heidänhän pitäisi lohduttaa ja sanoa, että Jumala tietää kaikkein parhaiten, kuinka raskas tämä elämä on, kuinka täynnä se on vaaroja ja viettelyksiä. Ei ihminen kuoleman hetkellä enää voi muuttaa elämäänsä, ei se siitä paremmaksi tule, että hän joutuu tuskan ja pelon valtaan, päin vastoin olisi parempi, että hän voisi ajatella, kuinka suurenmoinen elämä on, kuinka ihmeellinen on elämä ja kuolema, kuinka merkillinen on se henki, Jumala, joka on kaiken takana, joka antaa meidän käydä synnin ja kärsimyksen koulua, joka antaa meidän myöskin iloita, joka tietää tämän kaiken ja rakastaa meitä kaikkia.

Tuollainen opetus on kuolevalle ainoa oikea. Hänen pitää tuntea, että elämän pohjasävel on ikuinen rauha ja rakkaus.

Mutta koska niin ei opeteta, niin monet vainajat tulevat toiselle puolelle mitä hirmuisimman tuskan, epätietoisuuden ja epäilyksen vallassa. Ja nämä epäilykset eivät anna vainajalle edes sitä rauhaa, että hän pääsisi tuonelaan, vaan saavat aikaan sen, että hänellä on jonkin verran persoonallista tietoisuutta mukana. Sen tähden on hyvin tavallista, että kuoleman jälkeen ihmiset yleensä ovat tietoisia jonkin aikaa, ovat omia itsejään. Näihin kuuluvat

usein ne vainajat, jotka esiintyvät spiritistisissä istunnoissa; he eivät ole silloin vielä päässeet tuonelaan.

Ja kuta suurempi tällaisten vainajien sielullinen vaikeus on, sitä enemmän he ovat siellä avun tarpeessa. Nyttämmin on siis varta vasten perustettu auttajajoukkoja, jotka koettavat näitä sieluja lohduttaa ja auttaa.

Siellä on sitten myöskin sellaisia auttajavainajia, jotka saavat olla tekemisissä maanpäällisten ihmisten kanssa. Sillä jos sanomme, niin kuin asiat todella ovat, niin spiritistinen liike, joka alkoi viime vuosisadan puolivälissä, pantiin alulle näkymättömän maailman taholta. Eihän sellaista yhtenäistä liikettä aina ole ollut. On tosin ollut yksittäisiä ihmisiä, jotka ovat kutsuneet esille vainajia ja koettaneet päästä yhteyteen heidän kanssaan, mutta ennen ei ollut varsinaista liikettä, kuten tämä spiritistinen liike, joka suorastaan auttaa henkimaailmaa pääsemään meidän yhteyteemme; ja aloite on siis tehty toisesta maailmasta käsin viime vuosisadalla.

Sen tähden on noiden auttajavainajien joukossa sellaisia, jotka valmistuvat toimimaan ikään kuin suojelushenkilinä tai henkijohtajina spiritistisissä istunnoissa. En suinkaan sano, että tämä spiritistinen työ tulisi aina jatkumaan. Se on ehkä vain ohimenevä ilmiö sen tähden, että se ei ole aivan luonnollinen ja terveellinen. Mutta se on joka tapauksessa ilmiö, joka on saatu aikaan henkimaailman taholta, ja pohjimmiltaan se on ymmärrettävissä vasta silloin, kun itse pääsemme selville niistä asioista, joista nyt on ollut puhetta.

IHMISKUNNAN AUTTAJIEN KUOLEMAN- JÄLKEINEN ELÄMÄ?

Puhuimme viimeksi kehittyneiden ihmisten kuoleman jälkeisestä elämästä. Kehittyneillä ihmisillä tarkoitimme niitä ihmisiä, jotka enemmän elävät sielussaan kuin ruumiissaan, jotka ovat sielullisesti voimakkaampia kuin ruumiillisesti. Puhuimme tosi uskonnollisten ihmisten, puhuimme taiteellisten, lahjakkaiden ihmisten, nerojen, puhuimme spiritistien, teosofien ja okkultismia teoreettisesti tutkivien ihmisten kuoleman jälkeisestä elämästä, ja sitten sanoimme, että tässä esitelmässämme puhuisimme opetuslasten ja vihittyjen kuolemanjälkeisestä elämästä. Luennon nimeksi olen pannut ”ihmiskunnan auttajien kuolemanjälkeinen elämä” sen tähden, että jos yleisesti tahdomme määritellä opetuslapsia ja vihittyjä, silloin voimme sanoa, että he ovat ihmiskunnan auttajia.

Jos muistatte, mitä puhuttiin tosi uskonnollisista ihmisistä, silloin muistatte, että määrittelimme heidät seuraavalla tavalla: tosi uskonnolliset ihmiset ovat niitä, jotka kuulukoot he mihin uskontoon, mihin lahkoon, mihin seurakuntaan tahansa, eivät käsitä uskontoa ainoastaan teoreettiseksi filosofiaksi, maailmankatsomukseksi, joka selittää heille kaikenlaisia elämän kysymyksiä, vaan jotka käsittävät uskontonsa käytännölliseksi asiaksi, elämäksi, joka on elettävä Jumalan edessä. Tosi uskonnolliset ihmiset ovat niitä, jotka koettavat elää Jumalansa edessä, jotka tahtovat elää uskonsa mukaan, niin kuin heidän Jumalansa on käskenyt heidän elää. Sen tähden tosi uskonnollisia ihmisiä on kaikissa uskonnoissa, sillä heidän uskonnollisuutensa on enemmän elämässä, kun ajatuksissa ja maailmankatsomuksessa .

Tämä on hyvä pitää mielessä, kun nyt tahtoisimme kuvata opetuslapsia, niitä ihmisiä, jotka sanan varsinaises-

sä merkityksessä pyrkivät olemaan ihmiskunnan auttajia. Tuo määritelmä tosi uskonnollisista on pidettävä mielessä sen tähden, että on ihmisiä, joita voimme nimittää opetuslapsiksi, vaikka he eivät itse siitä tiedä. On ihmisiä, jotka oltuaan ennen todellisella tavalla uskonnollisia joko tässä tai jossakin edellisessä elämässä, ovat nousseet opetuslapsiksi kuitenkin itse siitä tietämättä. Tulemme kohta näkemään, minkä tähden heitä voi nimittää opetuslapsiksi.

Nämä tällaiset ihmiset, jotka eivät itse tiedä olevansa mitään opetuslapsia, tunnetaan siitä, että heillä on elämässään aivan ehdoton, käytännöllinen periaate, josta he eivät koskaan luovu. Se on aivan kuin syntynyt heidän kanssaan tähän maailmaan, heidän ei ole tarvinnut filosofoida sitä itselleen, se asuu heidän sydämessään, sielussaan, tämä periaate on ihmisten auttaminen, ihmisille hyödyksi oleminen.

Nämä ihmiset eivät oikeastaan ole uskonnollisia, he eivät ole ainakaan siinä merkityksessä uskonnollisia, että he pitäisivät yhtäkään uskontoa ehdottomasti oikeana tai autuaaksi tekevänä. Heille on selvinnyt itse elämä, ja sen tähden uskonto on miltei haihtunut heidän silmistään, ainakin siinä merkityksessä, kuin ihmiset sen tavallisesti käsittävät. He ovat nousseet, sen yläpuolelle, heillä on elämä nyt silmiensä edessä. Ja me voimme huomata, että sellaisissa ihmisissä useinkin piilee pessimismi. Uskonnollinen ihminen on tavallisesti optimisti, hän uskoo elämään kuoleman jälkeen, mutta nämä ihmiset, jotka ovat jättäneet uskonnollisuuden menneisyyteen, jotka nyt ovat opetuslapsen tasolla, he ovat hienoja pessimistejä, jotka eivät oikeastaan usko mihinkään, jotka eivät usko ihmisiin erikoisesti, jotka oikeastaan vain itseltään odottavat, vaativat. He ovat ihmisiä, jotka viimeiseen pisaraan asti täyttävät velvollisuutensa, joille velvollisuus on aivan luonnollinen elämän ehto. Sen minkä ovat tehtäväksensä ottaneet tai karmalta saaneet, sen he koettavat sen viimeistä ropoa

myöten maksaa ja täyttää. He eivät ollenkaan pidä itseään ansiokkaina sen tähden, että täyttävät velvollisuutensa, se on luonnollisin asia maailmassa, mutta he odottavat itseltään paljon enemmän kuin tavallista velvollisuuden täyttämistä. Heidän ajatuksensa ja tunteensa liikkuvat aina ihmiskunnan auttamisessa, siinä, millä tavalla he voisivat olla hyödyksi ihmisille, palvella toisia. He ovat sellaisia ihmisiä, jotka hyvin mielellään auttavat toisia ihmisiä persoonallisestikin hädässä ja missä apua tarvitaan. He ovat niitä ihmisiä, jotka voivat erehtyäkin tässä auttamisessa, joita voidaan käyttää hyväksi liiallisesti, jotka unohtavat joskus sen, mihin kykenevät. He voivat sälyttää itselleen liikaa, sillä heidän sydämensä on niin tyhjä jollakin tavalla, niin puhdistunut itsekkyydestä, omista haluisista, himoista, ettei siinä asu muuta kuin halu olla hyödyksi, avuksi, ja sen tähden sitä halua voidaan myös väärin käyttää. Mutta viisastuvathan he ja huomaavat, kuinka ihmiset useinkin ovat itsekkäitä, persoonallisia, turhamaisia, sanalla sanoen pieniä.

Tämän nämä kummalliset ihmissielut huomaavat, ja sen tähden he tulevat pessimisteiksi. He eivät usko paljoa toisista ihmisistä, eivätkä he oikeastaan ajattele mitään itsestäänkään, eivät pidä itseään toisia parempina, eivät huomaa itse, että olisivat muita parempia, sillä he ovat nöyriä sydämeltään. He vain ajattelevat, että ihminen on sangen heikko ja puutteellinen olento, ja sen tähden he ajattelevat, jos heidän ajatuksensa kääntyvät suuriin kysymyksiin: tämä maailma on sangen kummallinen, ja kuka sen tietää, miten asiat tässä maailmassa ovat, Kuka sen oikeastaan tietää, onko mitään kuolemattomuutta ihmiselle varattu, tuleeko ihminen olemaan kuolemansa jälkeen, eihän sitä voi varmasti mitään tietää. Voihan olla mahdollista, että kaikki on silloin lopussa — ja olisimmeko me ihmiset oikeastaan muuta ansainneet?

He näin filosofoivat itsekseen, he eivät lue paljon kirjoja, heidän mielestään useimmat kirjat ovat turhia, sisältävät enimmäkseen pelkkiä haaveita, eivät totuutta. He ovat tulleet hienoiksi skeptikoiksi ja pessimisteiksi. Mutta heidän elämänsä on kaunis, se on sellainen, joka kelpaa esimerkiksi; moitteeton, puhdas, auttavainen, jalo, epäitsekkäs. He ovat niitä ihmisiä, jotka eivät pidä melua itsestään, eivät huuda, eivät puhu vakaumuksestaan, hymyilevät hienosti, kun toiset innostuvat, juttelevat. He huomaa-
vat, että useimmat ihmiset voivat olla suuria sanoissaan, pieniä teoissaan. Ja nämä ihmiset ovat pieniä sanoissaan, mutta suuria teoissaan.

Sen tähden näiden ihmisten kuoleman jälkeinen elämä on sängen erikoinen. Ei siinä suhteessa, että he kuoltuaan joutuisivat tuonelaan ja siellä saisivat merkillisen tehtävän. Ei, mutta siinä suhteessa, että heidän elämänsä kuoleman jälkeen ei ollenkaan liiku tuonelassa, he kulkevat tuonelan läpi tietämättä, kaikkien kiirastulien läpi, puhumatta-
kaan helvetistä. Ja kun he heräävät kuoleman jälkeisessä elämässä, silloin he heräävät omana itsenään, he eivät ole kadottaneet mitään omasta itsestään, he ovat samoja persoonallisuuksia, jotka olivat maan päällä, sillä heidän persoonallisuutensa oli puhdas ja hyvä. Taivaassa, he heräävät aivan omana itsenään, ja silloin siinä tilassa heille tarjoutuu tosi työ. Siellä he aivan vaistomaisesti oppivat tekemään sellaista työtä, jota voidaan tehdä taivaassa ollessa, mutta johon ihmiset eivät yleensä kykene.

Se työ elävien ihmisten omanatuntona oleminen, elävien ihmisten omissatunnoissa eläminen, olemalla ikään kuin elävien ihmisten hyvinä enkeleinä, näkymättöminä enkeleinä, mutta olentoina, joiden ääni voi kuulua. Jos ihminen tässä fyysisessä elämässään on, niin kuin sanomme, selväkuuloinen taivasiin päin, silloin hän voi kuulla heidän äänensä, voi kuulla, kuinka he neuvovat häntä sillä tavalla, kuin hänen omatuntonsa häntä neuvoisi ja antavat sille voimaa.

Jos ajattelemme ihmistä esim. äitiä, joka on rakastanut täällä maan päällä, niin huomaamme kyllä, että hän taivaasta auttaa tällä tavalla omaisiaan, hän auttaa lapsiaan, niitä, joita hän rakastaa, sillä tavalla, että hän puhuu heidän omissatunnoissaan. Mutta hänen piirinsä on rajoitettu juuri niihin, joita hän rakastaa.

Nämä itsetiedottomat opetuslapset, jotka ovat rakastaneet kaikkia ihmisiä, ovat koettaneet palvella maan päällä ollessaan, he elävät kuoleman jälkeen aivan yleisesti ihmiskunnassa siinä omantunnon tietoisuudessa. He lisäävät siis hyvän voimaa ihmiskunnassa. Heidän merkityksensä on täten suuri, sangen suuri ihmiskunnan historiassa. Ja me emme voi sanoa muuta kuin että: voi, kun niitä ihmisiä on vielä niin vähän, niitä pitäisi olla enemmän, paljon, niitä, jotka kuoleman tuolla puolen lisäävät hyvän siveellistä voimaa tähän elävään ihmiskuntaan, sillä hyvän voimahan on vielä koko lailla pieni. Me ihmiset olemme vielä suuressa määrin kaikenlaisten pahojen ja itsekkäiden voimien vallassa, olemme heikkoja ja kaikenlaisille kiusauksille alttiita.

Jos me katselemme niiden ihmisten sielunelämää, niin huomaamme, että vaikka heidän älynsä ei erikoisesti toimisi, sielussaan he ovat etsijöitä, he etsivät, ja se varsinaisesti tekee heidät opetuslaisiksi.

Mitä he etsivät? — He etsivät täydellistä ihmistä, hyvää ihmistä, sitä olentoa, joka vastaisi heidän sisäisiä aavistuksiaan, he etsivät ihmistä, joka on noussut kaikkien heikkouksien yläpuolelle ja on kaiken hyvän alati pulppuva lähde, he etsivät Mestaria, suurta rakastajaa. Eivät he tätä ehkä ymmärryksessään huomaa, eivät ajattele, joskus ehkä sen tähden, että aina, kun he seuraavat elämää, omaansa ja toisten, niin heidän silmissään on tuollainen kaihoisa katse, joka odottaa missä olisi hyvä ihminen, missä olisi todella hyvä, voimakas ja täydellinen ihminen.

Heille tapahtuu nyt kuoleman jälkeen se, jota heille luultavasti ei tapahdu fyysillisen elämän aikana, se, että kuoleman jälkeen taivaassa he kohtaavat Mestarinsa. Taivaassa he saavat nähdä sen ihanteellisen olennon, sen ihmisen, joka on täydellinen. Taivaassa he saavat nähdä, että heidän aavistuksensa ja odotuksensa ja ikävänsä on ollut oikea, sillä Mestari on olemassa, on olemassa se olento, joka vastaa kaikkia odotuksia. Ja sen tähden heidän taivaallinen elämänsä on täynnä sanatonta persoonallista riemua, sillä tuo Mestari, jonka he tapaavat, olkoon hän jonkin uskonnon Mestari tai vain täydellinen ihminen heidän mielestään, he eivät uskontoa enää ole niin paljon ajatelleet, tämä täydellinen ihminen, viisas olento, hän selvittää heille olemuksellaan, mitä elämä on. Hänen avullaan he myöskin nyt taivaassa oppivat tekemään työtä, auttamaan ihmiskuntaa sillä tavalla, kuin se edellä kerrotulla tavalla on mahdollista heille.

Nämä ovat niitä opetuslapsia, jotka ovat opetuslapsia tietämättään. Mutta sitten meillä on niitä opetuslapsia, jotka tässä elämässään ovat, tai pyrkivät olemaan opetuslapsia, jotka siis tässä elämässään, niin kuin sanoisimme, etsivät Mestaria, opettajaa, etsivät sitä viisasta olentoa, joka voi selittää heille elämän ja ohjaa heidän askeleitaan. He ovat siis olentoja, joiden äly myös toimii vilkkaasti. He ovat kyllä syntyneet tuolla samalla ihmeellisellä periaatteella, kuin edellisekin ja he ovat myöskin tietoisia siitä, että elämässä ei ole mikään muu arvokasta kuin hyvä, kaunis, auttavainen, jalo, epäitsekkäs ja puhdas elämä. He tietävät sen, se asuu heidän jäljessään, mutta heidän ymmärryksensä, järkensä on myöskin herännyt etsimään, he eivät tyydy ainoastaan tuohon sisäiseen, vaistomaiseen tietoon, mikä heillä on edellisestä elämästään, vaan he pyrkivät eteenpäin, he tahtovat tietää totuuden.

Kun he syntyneinä tähän elämään joutuvat ristiriitoihin ja vaikeuksiin, kun elämä heittää heidän eteensä esteitä, he eivät tyydy ainoastaan käytännössä niitä voittamaan, vaan he myöskin kysyvät, mikä on tämä elämä, koko olemassaolo, maailmankaikkeus ja koko tämä monivivahteinen, rikas elämä? He ovat totuudenetsijöitä sanan sisäisimmässä merkityksessä. Heille tarjotaan silloin monenlaisia uskonnollisia ja filosofisia selityksiä elämästä, materialismia ja skeptisimiä, mutta heitä ei mikään tyydytä. He ovat aina tietoisia siitä, että tätä ei ole voitu näin todistaa. Jos esim. tieteellisesti näytetään, että materialistinen filosofia on oikea, niin he sanovat: ”Siinä määrin kuin te tunnette pmissettä, edellytyksiä, te myös osaatte tehdä oikeita johtopäätöksiä. Mutta olettakaamme, että on olemassa suurempi määrä pmissettä ja edellytyksiä. Meidän aikanamme tunnetaan jo paljon sellaisia asioita, jotka eivät enää mahdu materialistiseen maailmankuvaan.”

Sen tähden nämä ihmiset, jotka tahtovat tulla opetuslapsiksi, etsivät sitä Viisasta, opettajaa, ihmistä, joka tietäisi jotain. He eivät tyydy liian nopeasti muodostettuihin maailmankuviin, heidän älynsä on terävä, kriittinen, he työntävät luotaan sellaisia edellytyksiä, joiden luona tiedemiehet pysyvät, he tuntevat itsessään sellaista siveellistä voimaa, tahtoa, jota eivät yleensä tieteelliset psykologit tunne. Kun he tutkivat psykologiaa, he huomaavat, että se ei mielellään puhu tahdosta, se selittää, että ihmisellä ei ole tahtoa, ihmisen tahto on ainoastaan tulos kaikista ajatuksista ja mielteistä ja hänen alitajunnassaan piilevistä himoista ja haluista. Ei hänellä ole mitään tahtoa, jota voisi sanoa vapaaksi, vapaa tahto on vanhanaikainen filosofinen haave, sellaista ei ole olemassa.

Nykyaikaiset psykologit työntävät mielellään pois koko vapaan tahdon, mutta opetuslapsi, joka etsii Mestaria, Viisasta, kun hän kohtaa tällaisia selityksiä tahdosta, hän sanoo: ”Aivan oikein, mutta te ette puhu tahdosta, vaan

jostain muusta, ei siitä, mitä minä tiedän tahdoksi. Minä tunnen ja tiedän jotain sellaista, jota syystä voidaan nimittää tahdoksi. Siis teidän selityksenne eivät voi pitää paikkaansa. Minä etsin korkeampia ja suurempia näköaloja.”

Se on luonnollista, että sellainen ihminen, joka todella tahtoo olla opetuslapsi ja etsiä totuutta, joutuu meidän aikanamme tekemisiin niin sanotun teosofisen liikkeen kanssa. Teosofisella liikkeellä on monenlaisia haarautumia, ja on samantekevää minkä kanssa hän joutuu tekemisiin. Hän kohtaa tiellään teosofisen elämänymmärryksen, sen, jonka mad. Blavatsky pani alulle. Hän siis saa kuulla joko teosofiaa, antroposofiaa, okkultismia jossakin muodossa. Hän saa kuulla niistä suurista elämän kysymysten ratkaisuista, joita teosofinen liike on tarjonnut, ja silloin hän huomaa, että ne ovat oikeita. Ja teosofisessa liikkeessä hän saa kuulla, että Mestareita ja Viisaita on olemassa ja hän tulee siitä ymmärryksessään vakuuttuneeksi. Hän näkee ja huomaa, että tämä maailmankatso-
mus on ehdottomasti totuudesta lähtenyt, koska hän on elänyt siinä tuntematta sitä; hän on tuntenut ja tietänyt, että koko hänen oma olemuksensa on tällaista etsimistä, ja sille luvataan jotain teosofisessa liikkeessä. Mestarin, viisaan opettajan etsiminen tulee hänelle siis aivan itsetietoiseksi.

Kun hän tapaa opettajansa, voi tämä tapahtua tässä näkyvässä, fyysillisessä, ruumiillisessa maailmassa, mutta se voi myöskin tapahtua toisella tavalla. Se voi tapahtua hyvin ihmeellisellä ja vaikeasti kuvattavalla tavalla. Tietysti sitä voi kuvata sanoilla koko lailla yksinkertaisesti, mutta silloin ei kuitenkaan sellainen ihminen, jolla ei ole siitä kokemusta, täydellisesti ymmärrä. Mutta se voi tapahtua ja tapahtuu usein tällaiselle opetuslapselle, etsijälle sillä tavalla, että hän joutuu tämän näkyvän fyysillisen ruumiinsa ulkopuolelle. Se ei tapahdu samalla tavoin kuin

luetaan esim. kirjoista, että ihminen nukkuessaan lähtee ulos astraaliruumiinsa ja viettää unielämänsä astraalitasolla palatakseen sitten fyysilliseen ruumiiseen. Se ei tapahdu sillä tavoin, sillä silloin siitä ei jäisi mitään todistettavaa muistoa, sillä kaikki ihmiset näkevät unia. Opetuslapselle on kyllä unielämä kehittynyt siksi vilkkaaksi, että hän mielestään elää hyvin erikoista elämää silloin, kun hänen ruumiinsa nukkuu. Hänelle on nukkumisen aika yhtä mielenkiintoista kuin tämä jokapäiväinen elämä voi olla. Tässä elämässä voi sattua seikkailuja, mutta se voi myös olla yksitoikkoinen, mutta unielämä voi muodostua niin seikkailurikkaaksi, moniväriseksi, yllättäväksi ja jännittäväksi, että hän mielestään elää paljon todellisempaa ja mielenkiintoisempaa elämää yöllä kuin päivällä.

Mutta tämä on vielä sellaista periodia, jolloin hän mielenkiinnolla ajattelee unielämäänsä, mutta ei saa sellaista todistusta kuin sitten. Hänelle nim. tapahtuu se, että hän joutuu tämän näkyvän, fyysillisen ruumiinsa ulkopuolelle ja sillä tavalla, että hän näkee ruumiinsa, hän kaksinaistuu jollain tavoin. Hän ei ole lähtenyt ulos tavallisessa astraaliruumiinsa, vaan hänellä on mukanaan jotain tästä persoonallisesta päivätajunnastaan, hän on oma itsensä, kuitenkin hän on vapaampi olento, tuntee itsensä viisaammaksi ja kokeneemmaksi, ja huomaa elävänsä toisena ja kuitenkin omana itsenään ulkopuolella tätä fyysillistä ruumista.

Kun tämä tapahtuu hänelle, silloin on hänellä myöskin Mestari luonaan. Silloin hän saa kohdata Mestarinsa, sillä sellainen asia olisi muuten vaarallinen, jos hänet aivan ilman turvaa ja apua lennätettäisiin ulkopuolelle fyysillistä ruumistaan. Mutta kun hän todellisena totuudenetsijänä joutuu ulkopuolelle itseään, silloin häntä odottaa toisessa maailmassa hänen Mestarinsa, viisas opettajansa — ja hän

on siis nyt jo eläissään kohdannut sen, jonka taas tuo edellinen opetuslapsi kohtaa vasta kuoltuaan. Eläessään

hän saa kokea ja nähdä, että viisaita ja täydellisiä olentoja on olemassa. Ja silloin hän luonnollisesti on hieman toisessa asemassa. Hän ei ole siinä asemassa, kuin tuo edellinen totuudenetsijä, joka herää taivaassa ja vain sieltä käsin voi työskennellä ihmiskunnan tajunnassa, vaan hän on olento, joka nyt elää ulkopuolella fyysillistä ruumistaan. Ja silloin hän ymmärtää ja hänelle selitetään, että hänelle on työtä tässä toisessa maailmassa.

Puhuimme viime kerralla siitä, että sellaiset vainajat, jotka ovat elämänsä aikana ajatelleet ja tutkineet kuoleman kysymystä, kuten spiritistit, teosofit, okkultistit, vapaamuurarit ym., jotka siis teoreettisesti ovat tutkineet näitä kuoleman jälkeisiä asioita, että sellaiset ihmiset kuoleman jälkeen vainajina otetaan kouluun, jossa he saavat oppia tekemään työtä. Nyt tällainen totuudenetsijä, josta on ollut puhetta, joutuu elämänsä aikana tuonelaan, astraaliseen maailmaan, ja hän saa kuulla ja ymmärtää, että siellä voidaan työtä tehdä, siellä odottaa häntä monenlainen työ. Hän, joka on aina tahtonut tehdä työtä tässä fyysillisessä maailmassa, on aina tahtonut ja yrittänyt auttaa, hän kykenee siellä toisella puolella sitä tekemään ja oppii sitä tekemään.

Meidän ei pidä ajatella, että sellaiset tavalliset totuudenetsijät, teoreettiset totuudenetsijät, jotka tutustuvat teosofiaan, spiritismiin tai muuhun maailmankatsomukseen, ei meidän pidä luulla, että sellainen ihminen ilman muuta voisi tulla opetuslapseksi, joka kykenisi tekemään työtä näkymättömässä maailmassa. Hänen työalansa kuoleman jälkeen on rajoitettu, se on enemmän koneellista työtä, johon häntä totutetaan, jos hänellä on halua. Mutta opetuslapsen täytyy olla hyvä ihminen, niin kuin olemme tässä selittäneet, ihminen, jonka siveellinen periaate on ihmiskunnan auttaminen, joka tuntee, että hänen elämänsä merkitys on siinä, että hän olisi ihmiskunnalle hyödyksi ja avuksi.

Ainoastaan sellainen ihminen on opetuslapsi ja ainoastaan sellainen voi oppia tekemään työtä näkymättömässä maailmassa vielä tässä elämässään ja antamaan apua siellä oleville tavalla, joka sille maailmalle on ominaista. Sen tähden on melkein mahdotonta kuvata sitä työtä, mitä sellaiset ihmiset, opetuslapset siellä voivat tehdä. Se ei ole ollenkaan samanlaista, kuin työ tässä maailmassa, ja sen tähden sitä on kovin vaikea kuvata.

Mehän kyllä voimme sanoa, että varsinkin tässä muutamia vuosikymmeniä sitten, jolloin spiritistinen liike pantiin alulle — ja ehkä jonkin verran vieläkin — tällaiset opetuslapset, jotka osaavat tehdä työtä astraalimaailmassa ja sieltä päin ovat tekemisissä tämän näkyvän maailman kanssa, saivat yhdeksi tehtäväkseen suojella ja ohjata eräänlaisia meedioita. Viime kerralla mainittiin, että spiritistinen liike pantiin alulle näkymättömän maailman taholta, ja että vainajat eivät olisi kyenneet siihen, vaan se pantiin alulle korkeammalta taholta. Sellaiset ihmiset, tietäjät, jotka tuossa toisessa maailmassa ovat kotonaan ja joista samalla monet asuvat tässä maailmassa, panivat alulle spiritistisen liikkeen, kun huomasivat, että materialismi alkaa saada liian paljon valtaa ihmiskunnassa. Se oli vastapainoksi välttämätöntä. Heidän mielestään oli selvää, että täytyi tulla esille sellaisia ilmiöitä, joita ei voi materialistisesti kieltää. Ja voimme sanoa, että erikoinen veljeskunta, salainen veljeskunta asettui tämän spiritistisen liikkeen taakse ja herätti sen. He herättivät vainajia ja he ottivat myöskin mukaan sellaisia opetuslapsia, jotka kykenevät auttamaan näkymättömässä maailmassa.

Emme voi sanoa, kuinka kauan tämä liike tulee elämään, olemme nyt jo huomaavinamme, kuinka se on henkevoitynyt, hienostunut. Alussa olivat ilmiöt sängen aineellisia, fyysisiä ja niitä ymmärrettiin — kuinka sanoin — positivistisella tavalla. Nyt ovat spiritistien kaikki käsitteet henkevoityneet ja ilmiöt ovat muuttumaisillaan ja

niitä ei ymmärretä enää niin positivistisesti, niitä koetaan selittää, ymmärtää ja monelta puolen tutkia. Sen tähden huomaamme, että spiritistinen liike kehittyi, ehkä se joskus on näytellyt roolinsa kokonaan.

Mehän olemme myöskin nähneet sen, että jonkin aikaa, neljännesvuosisata sen jälkeen, kun spiritistinen liike oli alkanut, syntyi teosofinen liike, ja se asettui heti jonkinlaiseksi henkiseksi vastapainoksi spiritistiselle liikkeelle; se selitti toisella tavoin ilmiöitä. Se on myöskin kotoisin näkymättömästä maailmasta, sen pani toimeen muuan salainen veljeskunta, kuten tiedätte. Ja ne, jotka panivat toimeen teosofisen liikkeen, olivat korkeampaa veljeskuntaa kuin ne, jotka panivat spiritistisen liikkeen toimeen. Sen tähden tässä teosofisessa liikkeessä voimme huomata, kuinka pyritään enemmän ja enemmän pois ilmiöistä ja pyritään vaan käsittelemään henkeä ja elämää.

Kun tällainen opetuslapsi, joka on oppinut elämänsä aikana jo liikkumaan näkymättömässä maailmassa, kuolee, mitä silloin tapahtuu? Te ymmärrätte sen ilman muuta. Hänhän on kuollut, voisimme sanoa, monta kertaa elämässään, hän on elämässään ollut jo tuossa maailmassa, johon hän joutuu kuollessaan. Siis hänen kuolemansa ei ole mitään muuta kuin muuttaa toisesta maasta tai talosta toiseen. Hän jättää tämän fyysillisen ruumiinsa, jonka hän pitkin matkaa on huomannut jonkinlaiseksi taakaksi, sillä opetuslapsi, joka on elänyt tietoisesti toisessa maailmassa, hän on siinä tuntenut olevansa oma itsensä, vapaa. Siellä hänellä on ollut työala, siellä ei ole mikään estänyt häntä työssään, siellä ei ole ollut mitään tarpeita, kuten täällä, siellä ei ole tarvinnut syödä, nukkua, pukeutua, vuokrata huoneita, siellä on hän vapaa. Ja sen tähden tämä näkyväinen ruumis on hänen silmissään ja tunteissaan kuin risti. Sen tähden eräs Mestari sanoo: ”Ota ristisi kantaaksesi.” Se on opetuslapselle sanottu, sillä kun hän on vapaa tuossa toisessa elämässä, tuntuu hänestä helposti: mitä

minä teen tuolla ristillä, se on raskas ja painava, se on kuin pimeyttä. — Silloin Mestarin sana muistuu hänelle: ota ristisi kantaaksesi.

Tämä ruumis on kannettava ja sen karma on kannettava siksi, kunnes kaikki karma on loppuun suoritettu, kunnes siitä ruumiista on syntynyt ja muodostunut kuolematon ruumis. Opetuslapsella ei vielä ole kuolematonta ruumista, hänellä on vain ruumis, jossa hän elää toisessa maailmassa, mutta kun sitten tuossa toisessa maailmassa, tuonelasassa, astraalitasolla tulee toinen kuolema, siirto korkeampaan maailmaan, silloin hänen täytyy luopua siitä ruumiista, jossa hän on niin tietoisesti toiminut. Sen tähden hän ymmärtää, että nuo kaikki asiat ovat yhteydessä fyysisillisen ruumiin kanssa, sen tähden on ristiä kannettava loppuun saakka. — Opetuslapsi, joka on tehnyt työtä astraalimaailmassa, tekee työtä myöskin taivaassa.

Mutta näiden molempien edellä kuvattujen yläpuolelle kohoaa se ihminen, joka käy läpi sen kokemuksen, jota nimitetään vihkimykseksi. Hän nousee näiden kokemusten yläpuolelle, sillä hän kohtaa sen salaisuuden, jota nimitämme Kristukseksi. Kristuksessa ainoastaan on kuoleman voitto, Kristuksessa ainoastaan on iankaikkinen elämä. Sen tähden jokaista totuudenetsijää, opetuslasta, hyvää ihmistä ja ihmiskunnan auttajaa odottaa se hetki, jolloin hän saa yhtyä Kristukseen, jolloin Kristus tulee hänessä eläväksi ja tietoiseksi, jolloin hän — tekisi mieleni sanoa: nykyään ehkä useimmassa tapauksessa — Jeesuksen Kristuksen avulla ja kautta pääsee tietoon Jumalan Pojasta, jolloin hänelle kirkastuu Jumalan Poika, jolloin Isä taivaissa ottaa hänet Pojakseksi, nimittää häntä rakkaaksi Pojakseksi, ”jonka minä tänään olen synnyttänyt.”

Jokaiselle opetuslapselle tapahtuu tämä kerran. Hänelle avautuu iankaikkisen elämän portit, hän jättää jälkeensä kaiken, minkä me tiedämme heikoksi ja epätäydelliseksi,

enkä tarkoita ainoastaan syntiä, vaan kaikkea sitä, minkä tiedämme epävarmaksi, epäluotettavaksi elämässä, mistä me tiedämme, ettei se pysy iankaikkisesti. Sen kaiken hän jättää. Kun hän astuu Herransa iloon, Jumalansa eteen, ja kun Kristus hänessä alkaa elää, silloin hänessä on alkanut todellinen, iankaikkinen elämä, silloin hän on astunut ikuiseen ja kuolemattomaan elämään.

Mahdotonta on kuvata sitä inhimillisin sanoin, sillä se elämä ei ole ajassa, ei se ole kuolemassa eikä kuoleman takana. Se ei ole ajassa, se on ikuisuudessa, se on nyt, ja ”nyt” on yläpuolella elämän ja kuoleman. Ja kun opetuslapsi on tämän ihmeellisen kokemuksen tehnyt, silloin hän tietää, että hänen kulkunsa käy kohti mestariutta.

KUOLEMAN PORTILLA

Teosofisissakin piireissä, kuten kaikki tiedämme, ollaan epävarmoja ja epätietoisia siitä, onko Jeesus Kristuksella keskeinen asema tämän ihmiskunnan historiassa ja tämän planeettamme elämässä. Kaikki teosofit, kuten tiedätte, eivät ole yhtä mieltä tästä asiasta. Toiset ajattelevat, että Jeesus Kristuksella on hyvin keskeinen asema, mutta toiset taas ovat sitä mieltä, että hänen asemansa on sama kuin toistenkin uskontojen perustajien.

Tietenkin on selvää, että jos kysymme uskovaisilta kirkkokristityiltä, mikä on Jeesus Kristuksen asema, silloin he luonnollisesti vakuuttavat, että Jeesus Kristus on ensimmäinen kaikista, ja että toisten uskontojen perustajat ovat olleet vain ihmisiä. Kuitenkin tiedämme, että teosofinen liike on valaissut tätä kysymystä, on paljastunut meille sen tosiseikan, että kaikki uskonnot itse asiassa ovat kotoisin samasta alkulähteestä, ovat kuin oksia samasta puusta.

Teosofinen liike on alusta alkaen sanonut, että on ollut olemassa aikojen aamusta lähtien Salainen valkoinen veljeskunta, jonka ensimmäiset jäsenet tulivat tänne meidän planeetallemme toiselta meidän aurinkokuntamme planeetalta. Kun ihmiskunta oli alkanut tällä planeetalla elää ensimmäisiä lapsuusaikojaan, silloin tuli tänne muualta pitkälle kehittyneitä ihmisolentoja Jouduttaakseen meidän kehitystämme. Niistä ovat vielä jotkut olemassa tällä meidän planeetallamme. Nämä korkeat opettajat perustivat tuon ns. Salaisen valkoisen veljeskunnan, joka aina silloin tällöin ihmiskunnan olemassaolon aikana on tarpeen vaatiessa lähettänyt jonkun lähettiläänsä keskuuteemme muistuttamaan ihmisiä siitä, että elämä ja olemassaolo ei suinkaan rajoitu tähän fyysiseen kehoon, vaan että elämä ja olemassaolo on laadultaan henkinen, että ihmiset itse asiassa ovat henkiolentoja, että me olemme täällä kuin

koulussa, jossa opimme viisaiksi ja hyviksi, itsetietoisiksi kansalaisiksi Jumalan henkisessä maailmankaikkeudessa.

Nämä suuret Salaisen valkoisen veljeskunnan lähettiläät, jotka silloin tällöin tulevat maailmaan ja perustavat uusia uskontoja, aina muistuttavat meitä ihmisiä noista suurista perustotuuksista. Ja sen tähden me juuri madame Blavatskyn alkuun panemasta teosofisesta sanomasta olemme saaneet tietää, että kaikki uskonnot ovat kotoisin samasta alkujuuresta, samasta Salaisesta valkoisesta veljeskunnasta, ja että kaikki uskontojen perustajat ovat tämän veljeskunnan jäseniä ja siis tasa-arvoisia keskenään. Teosofisen liikkeen taholta olemme saaneet tämän sangen veljellisen käsityksen uskonnoista.

Mutta me tiedämme, olemme tulleet huomaamaan, kun syvemmin olemme tutkineet kaikkia uskontoja ja kristinuskoa, että Jeesus Kristuksella saattaa olla hyvin merkittävä asema tässä samaisessa veljeskunnassa, että hänen asemansa on sen laatuinen, että hänelle hyvällä syyllä voidaan omistaa erikoinen asema. Ja kun tutkimme madame Blavatskyn kirjoja, huomaamme, että hän on tiennyt näistä asioista, vaikka hän ei kenties tuo sitä niin selvästi esille, koska kristikunta oli omaksunut luonnollisista syistä juuri tämän kannan, mutta totuuden vastaisesti oli unohtanut, minkälainen myös Jeesus Kristus oli, että hänkin oli ihminen, kuten muut. Kristikunta oli sen aivan unohtanut ja ryhtynyt palvomaan häntä Jumalana. Jos teosofien taholta olisi suoraan sanottu kristikunnalle: Jeesus Kristuksella on aivan erikoinen asema ja merkitys ihmiskunnan historiassa, — silloin kristikunta ehkei olisi kyennyt ottamaan niinkään paljon vastaan sitä teosofista sanomaa, jota nyt on viidenkymmenen vuoden aikana levitetty ja joka on saanut aikaan mullistuksia. Mutta kun on korostettu sitä, että kaikki ihmiset ovat veljiä uskontoon katsomatta, niin se on vaikuttanut sen, että kristikunnassa aletaan ymmärtää näitä asioita; ei enää halveksita niin

paljon toisia rotuja ja uskontoja kuin ennen. Sen tähden me ymmärrämme, että madame Blavatsky, kuten sanottu, puhui niistä asioista hieman peitetysti. Mutta me voisimme silti kysyä: onko todistettavissa, voiko huomata, että Jeesus Kristuksella on erikoinen asema, että hänen sanomansa on erikoislaatuinen? Voiko sitä mistään huomata?

Jos ihminen totuuden etsijänä lähtee etsimään salaisia maailmoja, jos hän lähtee kehittämään itseään sillä tavoin, kuin teosofinen liike on neuvonut meitä kasvattamaan itseämme, jos hän lähtee tutkimaan elämää sen näkymättömältä ja salaiselta kannalta, voiko hän silloin huomata millään tavoin, että Jeesus Kristus on erikoisasemassa?

Tähän tekisi mieleni heti vastata: voi. Hän voi sen erityisesti huomata kuoleman tosiseikkojen yhteydessä. Jos emme vielä pääsisi tässä jokapäiväisessä järjessämme selville asioista, näemme sen heti, kun tutkimme kuolemanjälkeistä elämää; kun katselemme ihmisten kohtaloita henkiolentoina; silloin meille selviää, mikä on Jeesus Kristuksen merkitys. Ja vaikka tämä asia luonnollisesti on, kuinka sanoisin, yliaistinen ja sen tähden meidän jokapäiväisen kokemuksemme yläpuolella, niin on niissä katsantokannoissa, näkemyksissä, mihin me pyrimme, jotakin sellaista, jonka meidän järkemme voi hyväksyä, ennen kuin se itse omakohtaisesti näkisikään asioita.

Sen tähden, jos minä nyt puhun pari sanaa asioista, jotka ovat hieman tavallisen kokemuksen yläpuolella, en pyydä, että kukaan uskoisi umpimähkään, mutta jos hän harkittuaan huomaa, että niissä on järkeä, silloin hän voi ne hyväksyä, vaikkei itse voisikaan niitä omakohtaisesti tarkistaa.

Kuolemanjälkeisen elämän suhteen teemme sen selvän ja silmiinpistävän havainnon, että uskonnot ovat olleet ja yhä ovat erikoisen suurena tekijänä ihmisten elämässä.

Ehkä kaikki eivät ymmärrä uskontojen merkitystä; ehkä tässä jokapäiväisessä elämässä hyvin monet ihmiset ajattelevat, että uskonnot ovat ”humbugia” lastenkamarijuttuja. Eihän ketkään ihmiset oikeastaan ole niihin uskoneet. He ajattelevat: ”Elämä itse on suuri probleema, joka meidän tulee ratkaista: meidän tulee syödä, nukkua, asua, hankkia toimeentulo, mennä naimisiin jne. Ei elämästä mitään tulisi, jollei suurin osa ihmisistä niistä kaikista huolehtisi. Jokaisen ihmisen eteen tulee kysymys: millä tavoin sinä hankit toimeentulosi ja miten elämäsi järjestät, mitä aiot tehdä?” — Tämä on niin käytännöllinen kysymys,

että useimmat ihmiset silloin unohtavat uskonnon. ”Jos menen kirkkoon ja huudan taivaaseen, niin mitä se minua auttaa; minun täytyy hankkia toimeentuloni.” Ja monet ovat sanoneet ja vakuuttaneet: ”Uskonnot ovat kuvittelua, ja mitä se ihmistä hyödyttää. Ei kukaan ole tullut takaisin tuosta kuolemanjälkeisestä maasta; siis ei kukaan tiedä siitä mitään varmaa. Tässä elämässä on tultava toimeen.” — Ja ehkä juuri meidän aikanamme, jolloin olemme tulleet järkeviksi, ottaneet elämän tosiolojen kannalta, ajatellaan, että uskonnot eivät enää paljon merkitse. Ehkä niillä oli merkitystä ennen, mutta ei enää nyt.

Mutta meidän tarvitsee vain tutkia kuolemanjälkeistä elämää, katsella, kuinka ihmissielujen laita on ollut vuosituhansien, satojentuhansien vieriessä, ja kuinka ihmisten laita on yhä tällä hetkelläkin kuoleman jälkeen, jotta pääsisimme selville siitä, että uskonnot ovat olleet merkittävimpinä tekijöinä. Sillä uskonnot ovat joka tapauksessa puhuneet ihmisille sieluina, henkiolentoina; eivät ne ole vedonneet fyysisiin ihmisiin. Ja koska ihmiset kuoleman jälkeen ovat henkiolentoja ilman näkyvää kehoa, niin on myöskin selvää, että juuri kuoleman jälkeen on näkynyt, mikä merkitys ja vaikutus noilla uskonnoilla on ollut.

Voisimme sanoa, että kaikilla uskonnoilla on eräs yhteinen piirre ja sen tähden on myöskin kaikilla ihmisillä

yhteinen piirre kuolemanjälkeisessä elämässä. Tämä yhteinen piirre uskonnoissa on niiden etikka, siveysoppi: ”Älä tee syntiä, paha, älä ole epärehellinen. Ole varovainen, ettet antaudu pahaan, ettet tee murhaa, aviorikosta jne.” Ja nämä määräykset ovat puhuneet perin selvästi jollekin inhimilliselle olemuspuolelle jokaisessa ihmisessä, niin että kaikki ihmiset ovat aina omaksuneet käsityksen siitä pahasta, jota ei pitäisi tehdä.

Tietenkin on aivan toinen asia, missä määrin ihmiset ovat olleet tekemättä paha. Ja kun katselemme maailmaa nyt ja tuhansia vuosia sitten, huomaamme, että me ihmiset olemme suuressa määrin tehneet syntiä, rikkoneet noita kieltoja vastaan. Seuraukset näistä pahoista teoista eivät ole ehkä niin selvästi näkyneet tässä näkyvässä, maanpäällisessä elämässä, mutta niin pian kuin ihminen on kulkenut kuoleman portin kautta ja seisonut sillä sieluna, henkiolentona, hänet ovat kohdanneet hänen omat syntinsä ja pahat tekonsa. Menemme taaksepäin kuinka monta sataatuhatta vuotta tahansa, niin ihmiset sieluina ovat kuoleman jälkeen kohdanneet juuri sen pahan, mitä ovat tehneet, josta he itse tietävät sisässään — ovat kuulleet, ymmärtäneet — että se on syntiä itsekästä, saastaista.

Ja sen tähden huomaamme kuolemanjälkeisessä elämässä yleisenä piirteenä: ihmissielut joutuvat jonkinlaiseen kärsimystilaan, kiirastuleen, helvettiin. Moni nimi on näille tiloille annettu eri uskonnoissa. Ja ne tilat ovat tosiseikkoja. Tämä on tuo yhteinen piirre kaikissa uskonnoissa ja kaikkien ihmisten kuolemanjälkeisessä elämässä: mitä ihminen elämänsä aikana on luullut, tietänyt, itse ajatellut synniksi, se kohtaa häntä jonkinlaisena korvausta vaativana ankarana tuomarina. Ja se korvaus, mikä siinä on ihmiseltä vaadittu, on kärsimystä. Me tietenkin voimme esittää nämä asiat paljon luonnontieteellisemmin; ei meidän tarvitse puhua tuomarista. Ihminen on rikkonut elämän lakia vastaan, ja kuoleman jälkeen sielussa syntyy vastavaikutus, ja ihminen saa puhdistua pahasta.

Mutta kun sitten seuraamme ihmissielun kohtaloa pittemmälle, niin huomaamme, että eroavuudet ovat sängen suuret. Tämä kärsimystila kuoleman jälkeen on ohimenevä; se ei kestä kauan. Se aika, minkä ihmissielut viettävät kiirastuksessa, voi kyllä tuntua pitkältä, vallan ikuisuudelta, mutta jos maallisina vuosina sitä tahtoisimme määritellä, on se hyvin lyhyt. Joka tapauksessa tuo aika menee ohi, ja silloin alkaa ihmisen varsinainen kuolemanjälkeinen elämä, se elämä, joka on annettu hänelle levoksi tämän maallisen elämän vaikeuksien jälkeen.

Jumala on aina ollut paljon säälivämpi ja hellempi kuin me ihmiset koskaan olemme luulleet, ja itse olleet. Me olemme voineet luulla ja sanoa, että jotkut ihmiset ansaitsevat ikuisen rangaistuksen, mutta Jumala on aina katsonut asiaa toisella tavalla. On liian rohkeaa sanoa Jumala; tekisi mieleni sanoa luonto, suuri elämä. Se on ollut meille lempeä. Kun se on katsellut tätä näkyvää elämää, niin se on sanonut: ”Ihmiset elävät vaikeuksissa tässä elämässä, tämä on heille suuri rangaistus, tämä on heille kärsimystä, ennen kuin he oppivat tekemään siitä paratiisin. Tämä on nyt kuin vankila; sen tähden he tarvitsevat kuoltuaan lepoa, iloa, riemua.” Ja niin on laita jokaisen ihmissielun historiassa. Kun ihminen vapautuu tästä elämästä, hänen kärsimystilansa on ohimenevä. Varsinainen elämä kuoleman jälkeen on iloa ja lepoa ja ihmeellisten autuaallisten kokemusten aikaa.

Kun tarkastamme näitä erilaisia kuolemanjälkeisiä tiloja, huomaamme, että uskonnot ovat itse asiassa olleet kaikkein suurimpana tekijänä valmistamassa ihmisille heidän taivaitaan. Taivaat ovat erilaisia, vaikka kiirastulet ovat ihmisille yhtäläisiä. Tämä käy selväksi, jos otamme pari esimerkkiä.

Jokaisessa uskonnossa huomaamme tietynlaisen siveellisen ja henkisen pohjasävelen. Jokainen uskonto on

omalla tavallaan tahtonut kuvata sitä elämää, joka on ikuinen; sitä elämää, joka on yhteinen kaikkialla, siis tahtonut kuvata juuri Salaisen valkoisen veljeskunnan elämää. Jokainen uskonto on tahtonut kuvata Kristusta, käsitettynä silloin mystisenä Kristuksena, yhteisenä henkisenä elämänä, joka on olemassa ihmisissä siemenenä ja joka voi heissä puhjeta esille. Tätä jokainen uskonto on tahtonut kuvata ja samalla vetää sitä esille ihmissielun maaperästä. Sen tähden jokaisessa uskonnossa on erikoinen tunnusmerkki, ja jokainen uskonto on omalla tavallaan koettanut näyttää ihmisille sitä elämää, jota Salainen valkoinen veljeskunta elää, mystisen Kristuksen elämää.

Ajatelkaamme esimerkiksi vanhaa hindu-uskontoa, arjalaisen ihmisrotumme kaikista vanhinta uskontoa, josta meillä on selvät jäljet Intiassa, sillä nykyinen hindu-uskonto on brahman- ja veedauskon jälkeläinen. Tämän vanhan hindu-uskonnon perustaja ei ole kukaan yksilö, vaan puhutaan vanhoista risheistä, jotka sen perustivat. Jos tahdomme tietää, mikä on sen perussävel, silloin sanosimme: sen perussävel on velvollisuuden täyttäminen, sanskritinkielisellä sanalla dharma. Ja kun katselemme ensimmäisiä aikoja, niin huomaamme, kuinka velvollisuus käsitettiin sillä tavoin, että ihmiset oli luonnostaan jaettu eri yhteiskuntaluokkiin, kasteihin, joita olivat brahmiinit, sotilaat, kauppiat ja maanviljelijät. Nämä eri yhteiskuntaluokat oli hyvin tarkasti erotettu toisistaan, ja ihmiset eivät saattaneet nousta luokasta toiseen samassa elämässä. Ihmisen velvollisuus oli elää ja täyttää mallikelpoisesti velvollisuutensa juuri siinä luokassa, johon oli syntynyt. Tämä oli dharma. Ja vasta sitten, kun ihminen esimerkiksi maanviljelijänä täytti velvollisuutensa viimeistä piirtoa myöten, hän saattoi joskus jälleensyntyä ylempään luokkaan. Kaikista korkeimmat olivat brahmiinit, opettajat, ja oli aivan kuin ihanteena kaikille vanhoille intialaisille, että he joskus saisivat syntyä brahmiinikastiin.

Uskonnon antama opetus jätti niin syvän leiman ihmisten tietoisuuteen, että aina, kun ihminen Intiassa juuri tässä vanhemmassa uskonnossa oli elänyt tuossa ilmapii-rissä ja omaksunut sen käsityksen velvollisuuden täyttämistä, hän kuolemanjälkeisessä elämässä jonkinlaisesta alitajunnan pakotuksesta käsitti taivaansa sellaiseksi yhteiskunnaksi, jossa suoritetaan velvollisuus ja palkinnoksi saadaan kohoaminen yhteiskuntakastissa. Sen tähden taivas intialaisessa uskonnossa on hyvin järjestetty yhteiskunta, missä ihmisyksilöt iloisina ja riemuiten osaavat täyttää velvollisuutensa, ja missä heidät sitten korotetaan.

Ei pidä suinkaan ajatella, että tämä ihmissielujen taivaassaolo kuluisi mitenkään hukkaan tai että se olisi ainoastaan lepoa. Ei se sitä ole. Kuten yön nukkuminenkaan ei ole ainoastaan lepoa, vaan hyvin tärkeätä toimintaa. Sen tähden tuo hindulainen taivas, onnellinen yhteiskunta, on aivan kuin suuri inspiroiva henkiolento, suuri voima näkymättömässä maailmassa, joka yhä inspiroi eläviä ihmisiä, puhuu heidän omistatunnoissaan: ”Täytyä hyvin velvollisuutesi, silloin sinulle käy hyvin!” Tällainen inspiroiva voima on olemassa meidän planeetassamme. Kaikki miljoonat kuolleet muodostavat tämän suuren inspiroivan voiman, joka huutaa meille keskeytymättä: ”Älä petä velvollisuuttasi!” Sen tähden juuri tämä vanha taivas on hyvin paljon vaikuttanut siihen, että yhteiskuntaolomme ovat muodostuneet sellaisiksi, kuin ne nyt ovat, ja että niissä on jatkuvasti niin suuri voima. Tämä porvarillinen yhteiskunta on merkillisen luja; ei sitä voi kaataa; ja jos joku yrittää sen kaataa, siitä tulee vain helvetti. Sen perusta on juuri tuossa vanhassa, meidän rotumme alkuperäisessä taivaassa, jossa on aina ihmisiä, ja joka meitä jatkuvasti inspiroi.

Ottakaamme sitten toinen esimerkki. Otamme vanhan persialaisen uskonnon, vanhan Zarathustran uskonnon, parsilaisuuden, jossa on alkuperäinen Zarathustra sekä

myöhemmät opettajat, jotka kutsuivat itseään samalla nimellä. Tässä uskonnessa on myös oma perussävelenä, joka on toinen kuin edellisessä. Kun Zarathustra vaelsi täällä maan päällä vanhojen iranilaisten joukossa, hän katseli maailmaa aivan kuin uusin silmin, ei kuten rishit. Hän tunsi näin: ”Oi, kuinka tämä maailma on kaunis ja kuinka tämä voisi olla onnellinen kotipaikka ihmisille, jos he vain tahtoisivat elää täällä onnellisina! — Mitä vaadittaisiin ihmisiltä, että he olisivat onnellisia? Vaadittaisiin, että kunnioittaisivat tätä jumalaista luontoa, maailmaa, ilmaa, vettä, maata ja ennen kaikkea tulta, joka on aurin gon kuva, auringon poika. Kun ihmiset kunnioittaisivat luontoa ja ymmärtäisivät, että sitä ei saa saastuttaa, että luontoa on autettava sen luomistyössä, että se puolestaan voisi auttaa ihmisiä, silloin ihmiskunta olisi onnellinen”.

Ja Zarathustra neuvoi: ”Viljelkää maata. Kun sen teette, silloin se palkitsee teidät, ja teidän sielunne puhdistuu, sillä juuri puhtaus on se, mitä ihmissielulta vaaditaan. Älkää saastuttako vettä, se on jumalainen. Mitä likaa on, se kaivettakoon maahan, mutta vettä älkää saastuttako, sillä se on itsessään puhdas. Peskää itsenne sillä ja olkaa kiitollisia luonnolle, että se tekee teille mahdolliseksi pitää itsenne puhtaana. Olkaa siis sanoissanne, puheissanne ja ajatuksissanne puhtaan, silloin olette onnelliset.” Puhtaus on tässä persialaisten uskonnessa perussävelenä.

Kun me katselemme heidän kuolemanjälkeistä taivaastaan, silloin meidän täytyy katsella hyvin kaukaisia aikoja, sillä varsinaisen parsilaisen uskonnon kannattajia on nykyään hyvin vähän. Kuitenkin on täysi syy ymmärtää tätä uskontoa ja sitä taivasta, sillä kun sitä katselemme, niin me huomaamme, että vaikka ihmiset täällä maan päällä eivät olisi eläneetkään Zarathustran kaikkien oppien mukaan, heidän sieluunsa oli syöpynyt käsitys siitä, mikä on ihmisen onni, mistä se johtuu. Sen tähden nuo valon ja auringon palvelijat myöskin taivaassa katselevat ja ihaile-

vat luontoa, tekevät työtä luonnossa. He ovat puhtaita, koko heidän sielunelämänsä on kirkas, läpinäkyvä. He pyrkivät puhtauteen ja sanovat itselleen: ”Sinä et voi katsella aurinkoon, jos et ole puhdas.” — Kun aurinko nousi aamulla, parsilaiset kunnioittivat aurinkoa. Sen tähden kun he kuolemanjälkeisessä elämässä palvovat Jumalaa, heidän juhlahetkensä on, kun he suurin joukoin tervehtivät Jumalan aurinkoa. Ja he eivät voi olla mukana, jolleivät tunne, että heidän tekonsa ja ajatuksensa ovat olleet puhtaat.

Kun katselemme, mitä hyötyä tästä taivaasta on nykyään ihmiskunnalle, niin huomaamme, että se on aina ollut suurena inspiraationa kaiken luonnonläheisen elämänkäsit-tyksen takana. On monia työn muotoja, jotka ovat epäsi-veellisiä, jos niitä tarkoin punnitaan, mutta eräs työ on olemassa, joka on puhdas ja siveellinen, joka nostaa ihmistä, ja se on maanviljelys. Huomaamme kyllä usein, ehkä juuri meidän päivinämmme, että maanviljelijät voivat olla meidän mielestämme materialistisia ihmisiä, jotka eivät ymmärrä henkisiä asioita, mutta tämä johtuu siitä, että heidän henkisyytensä on pukeutunut luonnon palvon-taan, joka itse asiassa vaikuttaa heissä alkemiallisesti, niin että se heitä puhdistaa. Yleensä luulen, että maata viljele-vä luokka, se, joka saa tuntea, että tämä on sen omaa peltoa, on siveellisesti kaikkein tervein. Sillä ei ole niin paljon viettelyksiä kuin muilla ihmisillä, jotka ovat irtau-tuneet luonnosta, ja alkaneet elää sellaisissa yhteiskunnis-sa, joissa on hyvin paljon keinotekoisia. Mutta ne ihmiset, jotka palvovat luotoa, ovat tekemisissä niin puhtaiden, jumalaisten voimien kanssa, että he itse siitä puhdistuvat ja saavat siveellistä voimaa.

Tämän kaiken takana on yhä vieläkin tuo vanha zarat-hustralainen taivas. Se on se, joka on siveellisenä pohjana, joka huutaa ihmisille: ”Tämä on luonnollinen elämä, nouse ja ymmärrä, mitä kaikkea se sisältää! Ei se tyhjenny

ainoastaan raadantaan, vaan se sisältää paljon muuta.” Tämä on meidän ihmiskuntamme takana, ja se on peräisin tuolta vanhalta zarathustralaiselta ajalta.

Vanha kreikkalainen sivistys ja uskonto korosti erityisesti musiikkia ja taidetta. Sen tähden ei ole ollenkaan kummastuttavaa, että kreikkalainen sivistys yhä vielä on kaikkien taiteilijoiden ihanne, sillä silloin osattiin nähdä esimerkiksi ihmiskehon kauneus ja sopusointu. Ellemme tutki kreikkalaisen taiteen saavutuksia, niin osaamme luoda vain kömpelöitä taideteoksia. — Vanhassa Kreikassa oli myös Orfeus, joka soitti ja lauloi. — Meidän taiteemme on saanut paljon kreikkalaiselta ajalta. Meidän musiikkimme on paljon kehittyneempi kuin itämainen, josta täytyy sanoa, ettei se ole saavuttanut sitä täydellisyyttä kuin länsimainen. Itämainen musiikki voi kummastuttaa pitkillä, yksitoikkoisilla, hypnotisoivilla soinnullaan, mutta se ei ole noussut siihen korkeuteen kuin länsimainen, joka paljastaa meille uusia merkillisiä syvyyksiä elämästä.

Sen tähden meidän täytyy sanoa, että juuri nuo uskonnot ja sivistykset, joista edellä on ollut puhe, ovat kukin omalla tavallaan vaikuttaneet itsetietoisempaan henkiseen pyrkimykseen, niin että nuo vaikutukset maan päällä yhä vieläkin näkyvät. — Ja ohimennen sanoen: kreikkalaisten mielestä kuolemanjälkeinen elämä oli ikävä ja kolkko. He sanoivat: ”Ennen olen kerjäläinen maan päällä kuin kuningas tuonelassa.” Mutta kun he olivat tuon ikävän tilan ohi päässeet, silloin he pääsivät siihen elämään, jossa he olivat yhtä onnellisia kuin jumalat ja ottivat osaa heidän autuuteensa. Se oli kulkua ja vaellusta kauneuden maailmassa. Siinä heidän jumalansa olivat eläviä, ja heidän olivat heille juuri kauneuden perikuvia. Siellä oli nuoria tyttöjä ja naisia, jumalattaria, voimakkaita miehiä, kuten Ares, siellä oli vanhuksia, kuten Zeus, siellä olivat kaikki heidän jumalansa elävinä, ja he saivat katsella heidän seurusteluaan vähän kauempaa, mutta kuitenkin iloiten heidän näkemisestäänkin.

Niin kauan kuin ihmiset uskoivat kuninkaihin, he tunsivat kohoavansa sielussaan, kun näkivät heitä. Samalla tavoin juuri oli kreikkalaisten taivaassa. — Sen tähden kreikkalainen taivas on yhä kaiken kauneuden takana, taiteen takana, mutta samalla myös kaiken harmonisen järjestyksen takana. Se taivas yhä inspiroi kaikkia kauniita seremonioita, kaikkea kauneutta musiikissa ja taiteessa.

Jos sitten otamme Mooseksen eli juutalaisten uskonnon ja kysymme, mitä se vaikuttaa ihmisiin, niin voimme tajuta sen sanovan ihmisille: ”Sinun pitää tuntea itsesi valituksi olennoksi, itsenäiseksi ihmiseksi, joka saa jotakin aikaan. Sinä viet perille ihanteesi, vaikka se sortaisi toisia.” Siinä on jotakin kovaa. Mutta kuitenkin meidän täytyy sanoa, että täällä maan päällä on paljon ihmisiä, jotka ymmärtävät, että ihmisen pitää saavuttaa päämääränsä laillisin keinoin, vaikka toiset siitä kärsivätkin.

Ja lopuksi minun täytyy vielä muutamain sanoin kuvata meidän kristillistä kuolemanjälkeistä elämäämme. Kun me astumme tutkijoina ja etsijöinä kuoleman valtakuntaan ja kysymme itseltämme, mitä kristinusko on sitten vaikuttanut, minkälaisen taivaan se on luonut, mitä se on saanut aikaan, kun nuo toiset henkivoimat ovat siellä niin selvinä, niin silloin me huomaamme jotakin joka, kun sitä tarkemmin tutkimme, samalla paljastaa meille, minkä tähden Jeesus Kristus on erikoisasemassa. Sillä mitä me huomaamme? Me huomaamme sen, että kristityt taivaat ovat, lukuunottamatta eräitä muodollisia seikkoja, samantyyppiset kuin noiden toisten uskontojen taivaat. Ja me huomaamme itse asiassa, että kristityt ihmiset mentyään kuoleman portin lävitse, joutuvat, kun he astuvat taivaaseen, toisen tai toisen vanhan uskonnon inspiraation vaikutuspiiriin. On aivan kuin heistä menisi jokin pieni säde tai lanka noihin toisiin taivaisiin. Ja vaikka kristityt ovatkin omassa taivaassaan ja palvovat omalla tavallaan Jumalaa ja kulkevat mielestään ”Uudessa Jerusalemissa”,

niin se siveellinen pohja, mikä heillä on, tulee noista toisista vanhojen uskontojen taivaista.

Tämä on hyvin merkillinen asia, enkä tiedä, miten sitä kuvaisin; teidän täytyy omalla intuitiollanne päästä siitä selville. Kristikunta ei toistaiseksi vielä ole löytänyt mitään uutta, vaan kristityt kansoittavat noita vanhoja taivaita. Vaikka he eivät suorastaan ole niiden keskellä, vaan ovat muodollisesti omissa kirkoissaan ja maisemissaan ja elävät elämää, joka muistuttaa tätä maanpäällistä elämää, niin kuitenkin heidän siveellinen pyrkimyksensä on sama kuin muiden vanhojen uskontojen.

Silloin me kysymme: eikö Jeesus Kristus olekaan saanut mitään aikaan? Täytyykö hänen turvautua noihin toisiin korkeihin olentoihin? Siihenkö se kaikki tyhjentyy, että ns. kristityt ihmiset taivaassaan istuvat protestanttisissa kirkoissa ja korostavat esimerkiksi sitä, kuinka heidän elämänsä on siinä, että tekevät velvollisuutensa — jolloin näkymätön lanka on olemassa hindulaiseen taivaaseen? Näin me ihmetellen kysymme.

Mutta sitten me huomaamme, että Jeesus Kristus ei ole vielä saanut kovin monta omaan taivaaseensa. Vain harvat ovat ymmärtäneet Jeesus Kristusta, ja välittäneet hänestä, siksi on hänen taivaassaan niin harvoja ihmisiä. Muista-kaamme, kuinka hän sanoi opetuslapsilleen: ”Minun Isäni talossa on monta huonetta”. Sillä hän tarkoitti: ”Minun Isäni valtakunnassa on kaikkien uskontojen huoneet. Nyt minä lähdän valmistamaan teille sijaa”. Ja tämän hän sanoi nimenomaan opetuslapsilleen. Ja minkälainen on se sija? Sen me ymmärrämme, kun muistamme ja käsitämme, mikä on Jeesus Kristuksen sanoman, siis kristinuskon perussävel. Sen perussävel on rakkaus.

Vaikka me olemme suunnattomasti puhuneet ja saarnanneet rakkaudesta, niin me olemme hyvin, hyvin vähäi-

sessä määrin ymmärtäneet, mitä se sana tarkoittaa, mitä se Jeesus Kristuksen sanomana tarkoitti. Vaikka ihmiset luulisivat täällä sen ymmärtävänsä ja puhuisivat siitä joka sunnuntai, niin näkyy heti, kun he astuvat kuoleman portin lävitse, ovatko he sen ymmärtäneet. Kun heidän kuolemanjälkeinen taivaansa aukenee, silloin näkyy, ovatko he ottaneet vastaan Jeesus Kristuksen sanoman. Sillä jos ihminen on ymmärtänyt Jeesus Kristuksen sanoman rakkaudesta, silloin hänen taivaansa on hyvin merkillinen. — Minä en ole nyt ollenkaan puhunut mestareista, vihityistä ym. sellaisista, vaan aivan tavallisista uskovaisista ihmisistä.

— Minkälainen siis on sen ihmisen taivas, joka on ymmärtänyt, mitä Jeesus on tarkoittanut rakkaudella? Ja meidän täytyy myös toiselta puolen mainita, että aina on ollut ihmisiä, vaikkapa vain muutamia tuhansia — mikä ihmiskuntaan nähden on sängen pieni määrä — jotka ovat sen ymmärtäneet. Kun nämä ihmiset astuvat kuoleman portin lävitse, ei heidän tavallisesti ollenkaan tarvitse olla kiirastulessa, sillä he ovat ymmärtäneet, mitä rakkaus on. Jeesus Kristus vapauttaa juuri helvetistä, jos ymmärtää hänen sanomansa. Nämä ihmiset tulevat silloin siihen taivaaseen, joka on kaikkialla, eikä kuitenkaan missään erityisesti. He liikkuvat vapaasti. Heistä tulee jonkinlaisia enkeleitä, niin kuin uskonnoissa on oikein arveltu. Heistä tulee auttajia, jotka ovat valmiit palvelemaan toisia.

He eivät ajattele itseään, eivät ajattele, että heillä pitää olla elämänkruunu, että heidän pitää elää ikuista elämää, ja että he eivät ole oikein taivaassa, ellei heille anneta harppua näppäiltäväksi jne. Päinvastoin nuo asiat ovat heistä olleet jo maan päällä mitättömiä — lapsellisia. He ovat niitä ihmisiä, jotka rakkaudesta palvelevat, jotka ymmärtävät, että rakkaus itsessään sisältää aivan muuta, kuin mitä sillä tavallisesti ymmärretään. Ja kuoleman jälkeen heidät toivotetaan tervetulleiksi siihen taivaaseen,

jonka Jeesus Kristus valmisti omilleen. Se taivas on jo heti alusta alkaen työtä, oppimista, auttamista, palvelemista.

KRISTUS KUOLEMAN PORTILLA

Meillä täällä kristikunnassa ei ole kovin kauan ollut niin tarkkaa ja selvää tietoa itämaisista uskonnoista ja sivistysoloista kuin vanhasta kreikkalais-roomalaisesta sivistyksestä sekä juutalaisesta. Jokainen kristitty on saanut tietää jo koulussa, että juutalaiset olivat aivan erikoinen monoteistinen kansa, näiden vanhojen tietojen mukaan oikeastaan ainoa, joka uskoi yhteen ainoaan jumalaan, jota vastoin toiset kansat, kuten esim. juuri kreikkalaiset ja roomalaiset, olivat, niin kuin tieteellisesti sanotaan, polyteistejä, uskoivat moniin jumaliin. Ja tämän meidän kristittyjen mielestä on ollut erittäin suuri vika. Juutalaisten usko yhteen ainoaan jumalaan on ollut heille erikoinen ansio.

Mutta kun hieman filosofisemmin ja lähemmin, kuolemanjälkeistä elämää tutkimalla, tarkastamme näitä asioita, huomaamme silloin, jos koetamme olla objektiivisia, ettemme voi aivan noin umpimähkään kiittää juutalaisia heidän monoteismistään ja moittia kreikkalaisia ja roomalaisia heidän polyteismistään. Jos oli monoteismillä etunsa, niin oli polyteismilläkin suuri siveellinen vaikutus kansoihin. On aina muistettava ja pidettävä mielessä, että todellisuudessa filosofisesti sivistyneet kreikkalaiset ja roomalaiset eivät suinkaan olleet polyteisteja siinä merkityksessä kuin joku raakalaishämmäskään kuuluva voi olla. Hekin uskoivat siihen ainoaan jumalaiseen elämään, joka oli kaiken takana ja joka sai ilmaisunsa noissa olympolaisissa jumalissa.

Sivistynyt kreikkalainen ei siis ollut polyteisti sanan tavallisessa merkityksessä; hänkin oli tavallaan monoteisti, vaikka se nimi ei silloin olisi ollut paikallaan, kun se täällä meidän yhteiskunnissamme on saanut aivan tietyn merkityksen. Kreikkalainen sanoi, että Zeus oli korkein jumala taivaassa, mutta hän oli kuitenkin vain yksi mo-

nista. Mutta se Jumala, joka kreikkalaisten ja roomalaisten mukaan oli yksi Jumala, se oli pikemmin persoonaton elämänvoima, tajunta, 'tunteen Jumala' joka ilmeni kaikissa jumalissa.

Mutta kun ajattelemme tavallisia kreikkalaisia ja roomalaisia ihmisiä, niin heille ei ollut tämä filosofinen kanta niin selvä. He uskoivat moniin jumaliin; he uskoivat, että taivaassa oli Zeus Jupiter ylijumalana, mutta sitten oli kuin kokonainen hovi muita jumalia, jotka olivat hyvin mahtavia.

Mutta mikä oli siveellisenä seurauksena tästä kreikkalaisten ja roomalaisten polyteismistä? Se oli suvaitsevuus; siinä maailmassa ei käsitetty uskonnollista suvaitsemattomuutta. Kun he itse uskoivat moniin jumaliin, niin heidän ei ollut vaikea käsittää, että oli toisia kansoja, joilla oli omat jumalansa. Useinkin he ottivat muiden kansojen jumalia omaan jumalistoonsa, ja he ajattelivat, että oli olemassa ehkä muitakin jumalia, joita he eivät vielä tunteet.

Sen tähden, kun me katselemme kreikkalais-roomalaista sivistystä, varsinkin Rooman valtakunnassa, niin huomaamme, kuinka se suvaitsi kaikkia uskontoja vapaasti. Siellä toteutui se ihanne, josta me olemme voineet uneksia täällä kristikunnassa, mutta joka ei ole täällä vielä toteutunut. Kreikkalaiset ja roomalaiset olivat niin suvaitsevia, että he kunnioittivat kaikkia uskontoja. Heidän elämänsä katsomuksensa olikin saanut painopisteensä tuosta toisesta kaikkein syvimmästä elämänymmäryksestä, nimittäin että se, mikä on totta, oikein, jumalaista, se on samalla kaunista. Kauneus, hieno sivistys, hiottu ajatustapa, viisaus, oli kreikkalaisen ja roomalaisen sivistyneen käsitys korkeimmasta totuudesta. Jos ihminen pyrki totuuteen, hän pyrki harmoniaan. He etsivät muotoa sisäiselle elämälle. Ja koska heidän taivaansa oli täynnä kaikenlaisia jumalia,

etsivät he muotoja näille jumalille. Ja se synnytti sivistyksen, jossa taiteet nousivat korkealle; kuvaamataide etenkin nousi niin korkealle, ettemme vieläkään oli päässeet sen tasalle. Meidän täytyy vieläkin tutkia kreikkalaista taidetta, jos tahdomme tietää, mikä on muodon sopusointu. Kun heillä oli se käsitys, että jumalainen elämä tuli ilmi kauneudessa, niin se luonnollisesti antoi perussäveleen heidän kuolemanjälkeiselle taivaalleen ja erikoisen inspiraation heidän maanpäälliselle elämälleen. He etsivät kauneutta tässä maanpäällisessä elämässä; he olivat täydellisiä realisteja. Ja koska he tahtoivat tulla toimeen tässä elämässä, niin he etsivät kauniita muotoja. He eivät voineet hyväksyä elämässä mitään rumaa; heillä oli omalaatuinen siiveellisyytensä, joka ei ollenkaan ollut huono, vaikka me voimme ajatella, että se oli kevytmielinen. Sitä se ei kylläkään ollut parhaimpana kautena. Koska se kuului tähän elämään, niin se puhdisti jokapäiväistä elämää, niin että heidän kuolemanjälkeinen elämänsä oli ensiksi tuossa kiirastulesa, välitilassa, tuonelassa, ikävää, kolkkoa ja harmaata. Kreikkalainen ei sen vuoksi tahtonut kuolla, siirtyä toiselle puolelle. Kaikki, mitä hän oli kuullut tuonelan elämästä, oli kolkkoa ja ikävää. Häntä kammotti kuolema; hän tahtoi elää täällä kauneuden maailmassa.

Ainoastaan ne, jotka ymmärsivät, että tuonelan takana oli taivas, että ihmisen piti nousta taivaaseen, jumalien luo, onnen saarelle, saattoivat ajatella rauhallisesti ja iloisesti kuolemaa. He saattoivat ajatella, että kuolema oli voitto ihmisille, sillä se vei heidät lähemmäksi kauneuden maailmaa. Mutta ne ihmiset olivat niitä, jotka olivat osallistuneet vihkimyksen mysteereihin. Me emme saa kuitenkaan ajatella liian korkeaa niistä mysteereistä, että ne olisivat olleet vihkimys todelliseen Salaiseen veljeskuntaan; ne olivat olennaisesti samassa asemassa kuin meidän kirkkomme ja yliopistomme. Ja ne, jotka ottivat osaa jonkin keiran niihin, saivat toisenlaisen käsityksen elämästä, niin kuin filosofit ja runoilijat kertoivat niistä.

Heidän silmänsä aukenivat näkemään, että kuolemanjälkeinen elämä on mitä suurinta onnea; kuoleman pelko siten haihtui heistä.

Jos nyt käännämme katseemme juutalaisiin, niin huomaamme, että he juuri sen tähden, että olivat monoteisteja, olivat tavattoman suvaitsemattomia. He uskoivat, että on olemassa ainoastaan yksi jumala ja tämä jumala suosii heitä. Tuo ainoa jumala on valinnut heidät erikoiseksi kansaksi. Nythän me ymmärrämme, kun katselemme myöhemmin näitä asioita, että juutalaiset itse asiassa olivat profeettansa Mooseksen kautta tutustuneet omaan kansallishaltijaansa, johtajaansa, enkeliinsä, ja palvoivat häntä ainoana jumalana, mutta eivät tienneet, että tämä oli vain heidän kansallisjumalansa. Mooses ja muut vihityt profeetat saattoivat sen tietää ja varmasti tiesivätkin, sillä se tulee ilmi tuossa Mooseksen käskyssä: ”sinun ei pidä tehdä mitään kuvaa Minusta”.

Se on hyvin merkillinen käsky, sillä se sopii ainoastaan sille suurelle Elämälle, joka on kaiken takana. Nyt juutalaiset luulivat, että he palvelivat ainoaa suurta Jumalaa, sitä, joka on kaiken takana, kun he itse asiassa olivat oppineet tuntemaan vain oman kansallisjumalansa. Kreikkalaiset etsivät juuri muotoja jumalille, ja heidän sivistyksensä oli olemassa samanaikaisesti kuin juutalaisten. Juutalaiset olivat monoteisteja, ja heitä oli kielletty tekevästä kuvaa jumalasta. Kreikkalaiset olivat suvaitsevia, juutalaiset erikoisesti suvaitsemattomia.

Jos me katselemme yksityistä juutalaista siihen aikaan ja seuraamme hänen kuolemanjälkeistä elämäänsä, niin näemme, että hän elämänsä aikana tottui ajattelemaan: ”Sen nojalla, että kuulun jumalan kansaan, olen erikoisessa suhteessa jumalaan. Ainoastaan minä juutalaisena olen jumalan erityisessä suosiossa; kuka tietää, mitä nämä muut kansat ovat, lienevätkö vielä ihmisiääkään. Minun,

joka tiedän, mikä on jumalan tahto, ei tarvitse mitään pelätä. Ja jumalan tahto on, että minä kauan eläisin maan päällä ja menestyisin.”

Ja hyvin pian se johti siihen ajatukseen, että menestyminen maan päällä oli menestymistä aineellisesti. Ja vaikka juutalainen ei näin analysoinut itseään, niin voimme huomata, että hänen sisässään vaikutti juuri tuon inspiraation voima: ”Minä olen jumalan suosiossa ja minun pitää menestyä tässä maailmassa. Ja minun menestykseni on merkki siitä, että jumala suosii minua. Se on jumalan tahto minun suhteeni.” Ja kun hän pani tämän ohjelman käytäntöön, niin hänestä tuli häikäilemätön olento. ”Oikeus on se, mitä minun jumalani tahtoo; lait ylläpitävät tätä oikeutta, siis minä en riko lakia, mutta minä menen haikailematta eteenpäin ja saavutan maallista menestystä.” Ja kun juutalainen sitten kuoli ja astui tuonelaan, niin mikä häntä siellä kohtasi? Hän kohtasi siellä juuri oman profeettansa Mooseksen jonkinlaisena tuomarina, arvostelijana. Silloin hän sydämessään ja omassatunnossaan tunsu, missä kohden oli rikkonut Mooseksen lakia vastaan.

Laki oli selvästi sanottu, ja vaikka hän juutalaisena koetti täyttää ja luuli täyttävänsä jumalan tahdon, niin hän saattoi tehdä syntiä, ja se synti oli sitä, mitä hän rikkoi Mooseksen lakia vastaan. Se astui hänen eteensä kuoleman jälkeen. Mooses oli siis hänen tuomarinsa, kuten egyptiläisillä Osiris. Ja juutalainen tunnusti omassatunnossaan: ”minä olen rikkonut”, jolloin hän astui tuonelaan ja kärsi.

Mutta sitten, kun hän pääsi taivaaseen, hänen taivaansa heijasti menestymistä aineellisessa maailmassa. Juutalaisen syvin inspiraatio oli: menestyminen maailmassa — ja hänen taivaansa muodostui sen mukaan. Taivaassa hän saattoi nähdä, kuinka kaikki hänen unelmansa toteutuivat. Hänen menestymisensä oli aivan rajaton. Ja sen tähden

juutalaisten taivas yhä vielä meidänkin päivinäimme muodostaa suuren, voimakkaan voimapatterin, ajatusmuodon, inspiraation lähteen. Juutalaisten taivas on inspiraationa näkymättömässä maailmassa juuri se, joka sanoo ihmisille, kuiskaa heidän omassatunnossaan, sielussaan: ”merkki siitä, että sinä teet oikein, elät oikein ja olet jumalan suosiossa, on se, että menestyt maailmassa.” Ja me huomaamme, etteivät ainoastaan juutalaiset, vaan suuri määrä meidän kristityistämme saattaa ajatella niin. He ovat silloin hengeltään juutalaisia, jotka lähtevät siitä edellytyksestä, että tämä elämä ei ole minkään arvoinen, jollei siinä menesty. Nyt meidän ei pidä ajatella, että tämä on tosin huono ja väärä ajatuskanta, mutta meidän täytyy pitää mielessä, ettei tämä ole koko totuus.

Meillä ei ole vielä ollut puhetta buddhalaisesta taivaasta, joten meidän täytyy nyt kääntää huomiomme siihen, sillä samalla ymmärrämme yhä enemmän Jeesus Kristuksen avaamaa taivasta.

Yhtenäisenä tunnusmerkkinä voimme sanoa, että nuo vanhat uskonnot työskentelivät aina tietyssä piirissä, olivat kansallisia. Ei mikään niistä tullut yleismaailmalliseksi; niillä oli aina kansallinen värityksensä. Eivät ne voittaneet maailmaa, sillä ne katsoivat asioita tietyltä kannalta.

Sitten ilmestyi Buddha maailmaan noin 500 vuotta ennen Kristusta. Ja Buddha, josta sanotaan, että hän valmisti Jeesus Kristuksen työtä ja tuloa, puhui ihmisille aivan uudella tavalla. Hän ei enää vedonnut mihinkään erikoisiin ominaisuuksiin heissä; hän ei enää paljastanut totuutta erikoiselta näkökannalta, vaan hän puhui ihmisille ihmisinä. Hän sanoi: ”Ihmisen elämä, kuului hän mihin rotuun, kansaan tahansa, on kärsimystä, koko olemassaolo on kärsimystä.” Ja hänen neljä suurta totuuttaan kiersivät tämän kysymyksen ympärillä: olemassaolo on kärsimystä, voiko päästä olemassaolosta, jotta vapautuisi kärsimyk-

sestä? Buddhahan esiintyi keskellä Intiaa, keskellä ihmisiä, jotka uskoivat jälleensyntymiseen. Ja kansalla ei ollut selvää käsitystä siitä, mihin tämä ikuinen kiertokulku oli vievä. Se korkeintaan saattoi ymmärtää, että kun ihminen uskollisesti täyttää velvollisuutensa jossakin kastissa, niin hän pääsee sitten, kun syntyy uudestaan maailmaan, korkeampaan kastiin. Rahvaalla ei ollut selvillä, mikä oli lopputarkoitus, ei ollut selvää kuvaa täydellisestä ihmisestä; että ihminen voi tulla täydelliseksi, että hän voi vapautua tästä jälleensyntymisen pyörästä.

Buddha tuli ja kutsui kaikki luoksensa: ”Ettekö ole kaikki huomanneet, että tässä elämässä on oikeastaan vain surua ja kärsimystä?” Ja silloin tuhannet tunsivat vastakaipun sielussaan: ”Niin todella, siitä pitäisi vapautua.” Buddha sanoi: ”Minä olen tämän kaiken voittanut, olen totuuden nähnyt, tiedän, kuinka asiat ovat. Uskokaa siis minuun, uskokaa, mitä neuvon tielle, kulkekaa minun jäljessäni, sillä minä olen löytänyt totuuden.”

Kun Buddha siis mahtavana, suurenmoisena, siveellisenä opettajana, viisaana ihmisenä kulki Intian tasangoilla, silloin on selvää, että monet tuhannet kuulivat hänen ääntänsä. Hän antoi siis heille sen käsityksen onnesta ja autuudesta, taivaasta, nirvanasta, että se on vapautumista kärsimyksestä ja koko tästä näkyvästä elämästä. Itse asiassa tämä näkyvä elämä oli vain kuin vankila, koulu, kuin kokemusta, josta ihmisen piti vapautua; itsessään sillä ei ollut suoranaista arvoa. Mutta se vapautuminen tapahtui siveellistä tietä.

Ensimmäinen ehto oli: ”Lakkaa vuodattamasta verta, tappamasta. Kuinka sinä voisit odottaa, että itse voisit vapautua kärsimyksestä ja jälleensyntymisen pyörästä, jos riistät toiselta olennotta pyrkimismahdollisuuden siihen vapauteen. Anna siis toisten pyrkiä rauhassa, niin kuin sinunkin tulee pyrkiä rauhassa. Ei ainoastaan ihmiset,

vaan koko luonto pyrkii vapautumiseen. Sen tähden ole varovainen, jos tahdot kulkea minun jäljessäni, ettet yhtään elämää tuhoa, ettet yhdeltäkään olennoita riistä henkeä.”

Ja seuraajilleen hän sanoi: ”Teidän täytyy olla eläimiä tappamatta, teidän täytyy olla kasvien suojelijoita, ja teidän täytyy menne niin pitkälle, että siivilöitte vedenkin.” En tiedä, onko Buddha itse antanut tämän määräyksen, vain onko se määräys tullut myöhemmin hänen munkkikuntaansa. Me tiedämme vain, että bhikkut, munkit, ovat arkoja jopa veden suhteen. Tietysti heidän on mahdotonta välttyä tappamasta kaikkia mikrobeja, joita vesi on täynnä. Mutta tuokin määräys osoittaa, että he olivat hyvin hartaita tuon käskyn noudattamisessa. Tästä oli seurauksena heidän mielipiteensä, että heidän täytyi tuntea mitä syvintä sääliä kaikkia eläviä olentoja kohtaan.

Buddhalaisessa maailmassa on ollut sellaista, mitä täällä kristikunnassa ei suinkaan ole toteutettu; tai ehkä vasta viime aikoina on ruvettu toteuttamaan. Buddhalaisessa maailmassa säälitään eläimiä jopa niin suuresti, että rakennetaan eläinsairaaloita; enemmän kuin kaksituhatta vuotta sitten, kun emme vielä tienneet mitään kristinuskosta, oli buddhalaisessa maailmassa sairaaloita eläimiä varten. Tämä on erinomaisen kaunis piirre buddhalaisessa uskonnossa; ja sillä on selvä vaikutus buddhalaisten kuolemanjälkeisessä elämässä. En tiedä, missä määrin se buddhalaisessa maailmassa on voinut viedä liiallisuuksiin, mutta me voimme nähdä — ohimennen sanoen — kuinka se sama aate, kun se tunki tänne kristikuntaan, on saanut aikaan kummallisia ilmiöitä.

Buddhalaista vaikutusta meillä on juuri tuo vivisektion vastustaminen ja kaikki eläinsuojeluaatteet, ja ne ovat hyviä asioita, mutta merkillistä kyllä, ne ovat voineet viedä täällä länsimailla liioitteluun. Muistan, että kerran

nuorena tulin vieraaksi erääseen perheeseen, joka suuresti helli ja rakasti eläimiä. Kun istuimme salongissa ja juttelimme, silmäni kiintyivät kahteen nojatuoliin, joilla oli merkillisen lyhyet jalat. Ajattelin itsekseni, mahtoivatko ne olla heidän pieniä lapsiaan varten, mutta en uskaltanut sitä kysyä, kun olin vieras. Hetken perästä tuli sisään kaksi isoa koira; tulivat kädestä tervehtimään ja menivät sitten istumaan nojatuoleihin ja ottivat osaa seurusteluun. En tahdo siitä mitään sanoa; onhan se ainakin äärettömän originellia, mutta sattuu usein, että tuollainen eläinrakkaus vie sairaalloiseen hellyyteen, niin että jotakin koira suojellaan enemmän kuin jotakin ihmistä.

En tiedä sellaista tapausta, mutta voimme kuvitella, että saattaa olla jokin perhe, jossa koiraa palvellaan, hyväilläään ja hellitään enemmän kuin lapsia; silloin eläinsuojeluaate tulee sairaalloiseksi. Ei meidän pidä niin kohdella eläimiä, että rakastamme niitä enemmän kuin ihmisiä, että koko mielikuvituksemme on kiinni noissa eläimissä, — vaikka en tarkoita, että ihmislapsiakaan pitäisi sillä tavoin rakastaa ja helliä. — Minkä tähden ei? Sen tähden, että se vaikuttaa kuolemanjälkeiseen elämään. Siinä näkyy niin selvästi, mikä on tuloksena. Nyt ei kylläkään buddhalaisessa maailmassa näitä ilmiöitä paljon ole huomattavissa. Mutta siellä voi tapahtua sillä tavoin, kuin kerrotaan seuraavassa legendassa:

Kerran eräs buddhalainen lähestyi taivaan porttia, ja hänellä oli mukanaan koira. Tämä koira oli ollut hänen ainoa todellinen ystävänsä maan päällä; hän ei ollut kokenut kenenkään ihmisen taholta samaa uskollisuutta ja rakkautta kuin siltä. Mutta hänen suhteensa koiraan oli aina ollut terve, hän oli ainoastaan nähnyt, että tuo olento oli hänelle uskollinen, rakasti häntä. Ja kun hän tuli kuoleman jälkeen taivaan portille, niin koira oli hänen mukanaan. Hän kolkutti portille ja pyysi päästä sisään, ja kun hän astui kynnykselle ja koirakin aikoi astua sisään, niin

ovenvartija sanoi: ”Koira ei voi tulla taivaaseen.” — ”Niinkö, mutta hän on minun paras ystäväni.” — ”Ikävä kyllä, mutta ei voi.” — ”Silloin on minun taivaani ulkopuolella sitä taivasta”. Ja hän kääntyi ympäri ja jäi uskolisen ystävänsä kanssa ulkopuolelle.

Tämä buddhalainen osoitti itse asiassa tuntevansa ja tietävänsä, mitä Buddha oli opettanut ja tuntenut. Jos hän olisi astunut sisään tuohon taivaaseen, niin mitä se olisi merkinnyt? Se oli tavallinen buddhalainen taivas eri ruumistusten välillä niille ihmisille, jotka eivät olleet vapautuneet jälleensyntymisestä, mutta joiden sisällä oli kaiku-
nut tuo tieto: onni on siinä, että vapaudumme jälleensyntymisestä. Taivaan täytyy olla persoonallisen olemassaolon unohtamista, ja tavallinen buddhalainen astui siihen taivaaseen suurella ilolla, sillä hän sai silloin unohtaa persoonallisen olemassaolon suruineen. Mutta tämä buddhalainen, josta legenda kertoo, oli ymmärtänyt oikein Buddhan, sillä hän huomasi, että tie kulkee juuri säälin kautta. Kun hän kääntyi ympäri taivaan portilla, niin hän itse asiassa joutui sellaiseen asemaan, johon juuri buddhalainen aina saattaa joutua.

Buddha oli siinä suhteessa samanlainen kuin Kristus, että hän ei puhunut tietyille kansoille, vaan kaikille ihmisille. Buddhan todellinen taivas on säälivässä auttamisessa ja palvelemisessa, ja se kohdistui ennen kaikkea juuri eläinmaailmaan. Kun tämä buddhalainen kieltäytyi menemästä buddhalaiseen taivaaseen, joka ei siis ollut todellinen nirvaana, niin hän tuli Buddhan todelliseen taivaaseen, jonka Buddha oli valmistanut. Sillä mikä oli hänen kokemuksensa kuolemanjälkeisessä elämässä, kun hän oli kieltäytynyt? Hänen kokemuksensa oli se, että hän sai oppia siellä tekemään hyvää, palvelemaan ja auttamaan ennen kaikkea juuri nuorempia veljiä eli eläimiä maan päällä.

Tämä buddhan avaama taivas oli hieman samanlainen kuin se, jonka Jeesus Kristus avasi. Se oli siis todellinen taivas ja aivan universaalinen, jota vastoin tavallinen buddhalainen taivas perustuu siihen inspiraatioon, joka huutaa ihmiselle: ”etkö huomaa, kuinka mitätön on tämä persoonallinen elämä, tämä itsekäs elämä; se ei voi johtaa muuhun kuin kärsimykseen.”

Buddha oli täten Jeesus Kristuksen tulon valmistaja, ja okkultisesti katsoen hän oli niin erikoisen korkea ja suuri olento, että vaikka hän itse ei syntynyt jälleen maailmaan, ei tullut tänne takaisin, niin hän ei ole jättänyt kokonaan tätä meidän maapalloamme, vaan ylläpitää yhteyttä tämän kanssa ja voimakkaasti inspiroi koko ihmiskuntaa. Hänen inspiraationsa on hyvin merkillinen. Kaikki eläinsuojelu ja filosofinen ajattelu, joka tavoittelee elämän ymmärtämistä ja elämän kärsimysilmiöiden syyn tajuamista, on hänen inspiraatiotaan.

Mutta Buddhan suuri inspiraatio näkyy myös toisella alueella. Hän inspiroi tieteellistä ajattelua; hän oikeastaan kasvattaa salaperäisen vaikutuksen kautta ihmiskunnassa ajatuskykyä. Hän on ensimmäinen ihminen, joka itse nousi tuohon suunnattomaan korkeuteen ajattelemalla ja mietiskelemällä. Sen tähden hän on ratkaissut ajatuksen arvoituksen; hän on kaiken ajatustyön takana, säännöllisen mietiskelyn ja esoterisen pyrkimyksen takana. Buddha tahtoo sillä tavoin kasvattaa ihmisiä.

Jos me koetamme oppia ajattelemaan, silloin me itse asiassa pyrimme yhteyteen Buddhan kanssa tai saavuttamaan osallisuuden hänen suuresta inspiraatiostaan. Ja sen tähden me voimme myös sanoa, että meillä tässä kristikunnassa on vielä tällä hetkellä selvemmät käsitykset Buddhan inspiraatiosta kuin Jeesus Kristuksen. Sillä jos me ajattelemme, minkälaista ihmistä me ihailimme tässä meidän nykyisessä sivistyksessämme, niin meidän täytyy

sanoa — mitä enemmän olemme sivistyneet, mitä enemmän tieteellinen ajatustapa on voittanut alaa — että ihaillemme ihmistä, joka on järkevä ajattelija, mutta hieman kylmä. Ihmisen pitää osata ajatella, mutta ei mennä tunteisiin, sillä silloin hän ei osaa selvästi arvostella asioita. Hänen täytyy nousta kaiken tunne-elämän yläpuolelle, olla järkevä olento, joka voi keskustella kaikista asioista rauhallisesti, joka ei ole persoonallisesti kiinni missään. Siihen se on vienyt täällä länsimailla. Jos me ajatellemme oikein sivistynyttä ihmistä, niin meillä on se käsitys, että hänen täytyy olla hillitty, hieno olento; kuta rauhallisempi hän on, sitä sivistyneempi hän on. Tämä on todellisuudessa buddhalaista inspiaraatiota.

Siinä suhteessa Jeesus Kristus toi jotakin muuta. Sillä vaikka Buddha puhui kaikille ihmisille, vetosi jokaisen kokemukseen, kun hän sanoi, että elämä on kärsimystä, niin hän ei kuitenkaan ilman muuta tyydyttänyt jokaista ihmistä, kun ymmärrämme tämän hänen eksoteeristen sanojensa mukaan. Meissä on jäljellä jotakin vanhaa kreikkalaista — vanhaa suomalaista täällä meillä — joka sanoo: ”Elämän ei pitäisi olla vain kärsimystä; ihmisen ei pitäisi olla vain sellainen nukke elämän näyttämöllä, joka ei itse osaa asioitaan ohjata, joka ei osaa vapautua kaikesta pahasta. Jos me nyt olemme henkiolentoja ja tulleet tämän maan päälle, niin eikö meillä voisi olla jotakin positiivista tehtävää täällä, pitääkö sen olla ainoastaan negatiivista? Ehkä voisimme itse asiassa luoda jotakin tähän maailmaan, luoda onnea ja kauneutta tänne.” Meissä ihmisissä on tällainen aktiivinenkin toiminnan halu: ”Tässä pitää jotakin tehdä, ei ainoastaan kieltäytyä, vetäytyä pois, vaan panna voimaa tähän ulkonaiseen elämään.”

Kun Jeesus Kristus tuli maailmaan, hän vaelsi tuolla Palestiinassa, ja samalla tavoin kuin Buddha puhui kaikille ihmisille, vetosi kaikkien kokemukseen. Ja hänen sanomansa ydinajatus oli: ”Teillä ihmisillä on tehtävä juuri

tämän maan päällä, te olette Jumalan poikia, te olette tullet ulos tuosta suuresta, ihmeellisestä Isästä, Elämän Hengestä, joka on rakkaus, ja teidän pitää saada hänen henkeään ja rakkauttaan eläväksi täällä maan päällä. Teidän pitää luoda onnea tähän maailmaan.” Tämähän sisältyy Jeesuksen sanoihin: ”Tapahtukoon Isä Sinun tahtosi maan päällä, niin kuin se aina tapahtuu taivaassa”.

Jos Buddha sanoi: ”Taivaassa on oikea elämä; meidän pitää vapautua tästä elämästä, joka on kärsimystä”, niin Jeesus käänsi sen asian paljastaen saman totuuden: ”Todellinen elämämme on kyllä näkymättömissä, mutta meidän tehtävämme on tuoda juuri tuo näkymätön tähän näkyvään maailmaan. Tulkoon Sinun valtakuntasi, Sinun valtakunnassasi aina tapahtuu Sinun tahtosi, mutta kysymys onkin siitä, että se tahto tapahtuisi täällä maan päällä. Ja elämä taivaassa on elämää harmoniassa, onnessa, autuudessa. Kysymys on siitä, että onni eli autuus tuotaisiin alas tänne maan päälle. Meidän ei siis pidä paeta kärsimyksiä, vaan voittaa ne.” Tämä oli Jeesus Kristuksen sanoma.

Buddha vielä opetti: ”Teidän pitää sääliä, ymmärtäkää, että kaikki kärsivät.” Jeesus Kristus sanoi: ”Teidän pitää rakastaa, ei ainoastaan sääliä, ei katsoa asioita kuin ylhäältä päin. Teidän pitää osallistua elämään, olla maailmassa mukana, mutta ei olla maailmasta. Se on minun sanomani teille.”

Sen tähden me huomaamme, että useimmat buddhalaiset kuoleman jälkeen menivät erityiseen oman uskontokuntansa taivaaseen, mutta ne, jotka ymmärsivät oikein Buddhan taivaan, tulivat työhön kuoleman tuolla puolen. Samalla tavoin ne, jotka eivät ymmärrä oikein Jeesus Kristuksen sanomaa, ovat rakentaneet oman taivaansa kuoleman tuolle puolelle, ja niissä heillä on psyykkiset yhteydet noihin toisiin inspiiraatioihin, niin että jokainen

kristitty, joka on omassa taivaassaan, on jonkin esimerkiksi persialaisen tai juutalaisen inspiraation alainen. Kristitty taivas on jakautunut moneen aitaukseen ja se ei ole todellisuudessa Jeesus Kristuksen taivas, vaan kristittyjen itsensä luoma taivas, joka pidättää heitä tietämättömyydessä, kuten täällä maankin päällä.

Jeesus Kristuksen valmistama taivas on vain vapautta rakkaudessa, todellinen buddhalainen taivas on täynnä sääliä. Kristitty, joka todella on ymmärtänyt Jeesus Kristuksen sanoman, koska hän on rakkauden hengen täyttämä, kysyy kuoleman jälkeen: ”Mitä minä nyt voin tehdä?” Hän unohtaa itsensä, kuten tosi buddhalainenkin. Ei Jeesus Kristuksen seuraaja pyri mihinkään erityiseen taivaaseen; hän ymmärtää, että olo sellaisessa taivaassa, jossa haluaa nauttia rauhassa, on mitä suurinta itsekkyyttä. Sellaisesta taivaasta ei Jeesus Kristus ole puhunut mitään. Kristuksen taivas on rakkautta, se on sitä, että me emme tavoittele itsellemme mitään taivasta, se on sitä, että olemme unohtaneet itsemme.

Sitten on vielä eräs merkillinen asia. Sen jälkeen, kun Jeesus Kristus tuli maan päälle, on jokainen ihminen, joka on kuullut hänestä, jokainen kristitty siis, saanut aivan kuin jonkinlaisen ‘Kainin merkin’, hänet on merkitty, joten hän tietää sydämessään, sisässään, että elämän salaisuus on epäitsekäässä rakkaudessa. Ja sen tähden jokainen kristitty, kun hän kuolee, kohtaa tuomarinsa, mutta hänen tuomarinsa ei ole nyt enää Mooses, ei Zarathustra, ei mikään noista vanhoista profeetoista, vaan Kristus. Hän seisoo hengessään kuoltuaan: ”Mutta minähän en ollenkaan seurannut rakkautta, en ymmärtänyt mitään rakkaudesta. Minä olen ollut itsekäs ihminen; minun elämäni on siis mennyt hukkaan; se oli kadotettu elämä.”

Tällaisen hyvin merkillisen tuomion ihminen langettaa itsestään. Mutta ei hän silti joudu kadotukseen. Hän saa

astua taivaaseen ja syntyä uudelleen maan päälle. Mutta se tuomari on tuo merkillinen tieto hänen hengessään: ”En ole käyttänyt oikein tätä elämää. Minun olisi pitänyt elää rakkauden mukaan.” Onhan tietenkin niitäkin ihmisiä; ja ehkä useimmat ihmiset näkevät, että he joskus, joissakin kohdin seurasivat rakkautta. Ja niissä kohdin on aivan kuin kuoleman jälkeen avautuisi ikkuna Jeesus Kristukseen päin, niin että he saavat selvemmän käsityksen Jeesus Kristuksesta ja hänen sanomastaan. Tämä tapahtuu kuoleman portilla, mutta se ikkuna, tai silmä menee kyllä pian kiinni. Ihminen elää sitten tavallisessa taivaassa; mutta kun jälleensyntymisen kello kumahtaa, silloin hän taas hengessään näkee eteenpäin, katsoo taakse ja tietää vähän selvemmin, mikä on kristuselämä, jumalainen rakkaus.

KRISTUS KUOLEMAN HERRA

Olemme näissä luennoissa nähneet, kuinka ihmisten kuolemanjälkeiset taivaat muodostuvat suuriksi kehitysvoimaksi elämän ja elämien kuluessa, kuinka taivaissa toteutuvat nuo salaiset, ehkei kuitenkaan kaikille täysin tiedoiset ihanteet, joita suuret uskonnot ovat ihmisissä herättäneet ja kehittäneet, ja kuinka nuo taivaat sen vuoksi muodostuvat jatkuvasti jonkinlaisiksi voiman- ja inspiraation lähteiksi meille eläville ihmisille. Taivaat ovat kuin suuria, suojattuja lokaliitteja (paikallisuuksia), vaikka tuo sana ei ole täysin vastaava, ne ovat kuin suuria voimapattereita, ajatusmuotoja, jotka leijuvat meidän ihmiskuntamme yllä sen salaisessa tajunnassa ja inspiroivat yhä nykyajankin ihmisiä.

Olemme juuri näistä taivaista saaneet kuvan uskontojen tärkeydestä ja suuresta merkittävydestä, sillä eri uskonnoissa nämä taivaat ovat erilaisia. Huomasimme vielä kaksi uskontoa, joiden taivaat eivät ole samanlaisia kuin toisten, sillä niiden taivaat pyrkivät muita suurempaan universaalisuuteen, yleispätevyyteen, eivät rajoitu erityiseen ajatusmuotoon, vaan niin sanoaksemme pukeutuvat ihmishengen kehitykselle tärkeän psykologisen voiman muotoon. Sen tähden ne eivät muodostakaan minkäänlaisia lokaliteetteja, paikkoja meidän planeettamme aurassa, vaan tunkeutuvat sen lävitse ja ovat joka paikassa. Nämä taivaat ovat Buddhan ja Jeesus Kristuksen taivaat.

Buddhan todellinen taivas, johon hänen todelliset seuraajansa nousevat ja jossa he elävät kuoleman jälkeen, on säälin taivas, joka kohdistuu ennen kaikkea eläimiin. Ja siinähan huomasimme vielä sen, että sääliä on pidettävä samalla jonkinlaisena älyllisenä ominaisuutena; se ei ole niin inhimillisesti voimakasta tunnetta, että se tuntuisi oikein persoonallisesti yhtä voimakkaasti kuin jokin toinen tunne, vaan se on puhdas, ylevä, aivan korkeammasta

inhimillisestä minästä lähtevä tunne, joka on kuin vieno, kaunis soitto ihmisen sielussa. Siinä on paljon älyä ja järkeä mukana; se on itsessään kuin mentaalinen tunne. Se on se oikea tunne, mikä meissä on oltava eläinkuntaa kohtaan.

Siihen ei pidä sekoittaa sitä tunnetta, jota nimitämme tavallisesti rakkaudeksi, joka aina samalla pohjautuu inhimilliseen tahtoon ja intohimoiseen tunteeseen. Ei pidä odottaa, että eläimet rakastaisivat intohimoisesti, ja niitä kohtaan pitää tuntea sääliä. Se on Buddhan opetus. Jos eläintä kohtaan tuntisi intohimoista rakkautta aivan kuin jotakin ihmistä kohtaan, silloin muodostuisi ihmisen ja eläimen välille karmallinen side, joka tekisi mahdottomaksi ihmiselle jättää sitä eläintä.

Silloin on mahdollista, että ihminen voi joutua seuraamaan sitä eläinsielua; ja voi kestää kauan, ennen kuin eläimestä tulee inhimillinen yksilö. Ihminen, joka on sitonut itsensä eläimeen sillä tavoin, on velvollinen kulkemaan sen kanssa ehkä miljoonia vuosia ja seuraamaan sen kehitystä pitkin matkaa ja auttamaan sitä. En mene sanomaan, että luonto tuomitsee sen asian ehdottoman vääräksi, koska se antaa meidän toimia tuollaisenkin tunteen nojalla, mutta se ei ole niinkään viisasta, sillä kestää perin kauan, ennen kuin saamme todellisen ystävän eläimestä. Inhimillinen kiintymys eläimeen pukeutuu luonnostaan muodottomaan muotoon ja tulee sääliksi.

Sen tähden on hyvä kaikkien ihmisten muistaa, että Buddhan elämän sääntö pitää paikkansa; eläimiä kohtaan tulee tuntea jumalaista sääliä, joka ei sido, mutta on silti hyvyttä tulvillaan, ei odota mitään, mutta palvelee ja tekee hyvää.

Jeesus Kristuksen taivas, johon hän kutsuu seuraajiaan, on rakkauden taivas, ja se on toisenlainen kuin Buddhan

taivas. Siinä on kysymyksessä kaikki rakkauden teot ja avunanto ihmisten kesken. Siinä ei riitä jumalainen sääli; siinä täytyy olla myös mukana suuri, voimakas tahto, inhimillinen avunannon tahto. Se on hyvin positiivinen tunne, ja siinä voi olla mukana inhimillistä intohimoa, ei mitään alhaista, vaan intohimoista ikävöimistä, tahtoa. Se ei saa olla pelkästään älyllistä, sen pitää olla voimakasta tahtoa ja tunnetta, niin että ihminen aivan kuin yksilöityy siinä rakkaudessa. Kun meidän sydämemme on tulvillaan rakkauden ikävää, onnen kaipuuta, silloin me voimme uhrautua, palvella toisia ihmisiä, rakastaa heitä, vaikka he eivät ehkä tiedä sitä. Me saamme unohtaa itsemme. Tämä on Jeesus Kristuksen taivaassa läpikäyvä inhimillinen piirre.

Nyt kun olemme tällä tavoin tarkastaneet eri uskontojen taivaita ja myös Buddhan ja Jeesus Kristuksen taivaita, niin moni teistä on varmaan tullut kysyneeksi itseltään: miksi ei ole puhuttu mitään eräästä sellaisesta inspiraatiosta, joka kuitenkin on ollut aina ihmiskunnan elämässä suunnattoman voimakas ja jaloihin tekoihin nostava inspiraatio? Minkä tähden ei ole puhuttu mitään sotilaan taivaasta? En ole vielä edellisissä esitelmissäni puhunut mitään siitä sen tähden, että sotilaan taivas ei ole rajoittunut mihinkään erikoiseen vanhaan uskontoon; sekin on yleinen. Se on ollut kaikissa uskonnoissa koko ihmiskunnan historiassa. Sekin on tavallaan yleisinhimillinen taivas.

Mikä on aina ollut tämä sotilaan taivas? Me tiedämme, että eri uskonnoissa on sitä voitu kuvata hieman eri tavoin, mutta kaikissa, raakalaiskansojenkin käsityksissä ja sellaisissa uskonnoissa, joissa on sodasta puhuttu, on korostettu: miehen jaloin kuolema on kuolla taistelussa miekka kädessä, kuolla kunnian kentällä omaa isänmaataan, kansaansa, uskontoaan, sukuaan puolustaen. Sillä mikä on sotilaan kuoleman psykologinen momentti? Se on

itsensä unohtaminen, uhrautuminen, antautuminen jonkin aatteen palvelukseen.

Muhammedin uskonnossa islamissa on paljon puhuttu sodasta, vaikka sillä tietenkin voi olla okkultisempikin merkitys. Kaikki muslimit ovat kuitenkin käsittäneet, että se tarkoittaa pyhää sotaa islamin puolesta barbaareja vastaan. Islamissa on sanottu, että kun sotilas puolustaessaan tätä pyhää uskontoa kaatuu taistelukentällä, niin hänen sielunsa lentää suoraa päätä paratiisiin kentälle, jossa hänet ottavat vastaan mitä ihanimmat olennot, huurit, ja jossa mitä suurimmat nautinnot odottavat häntä.

Muinaisessa Intiassa Manun laissa painotettiin sääntöjä, miten sotilaan on meneteltävä eri tilanteissa. Siinä sanotaan mm. ettei koskaan saanut hyökätä aseettoman vihollisen kimppuun. Sotilaan piti olla täynnä sitä tunnelmaa, että hänen toimensa ja työnsä on yhtä pyhä kuin jokin muukin työ. Hänen piti unohtaa itsensä, antaen elämänsä alttiiksi; silloin se on oikeaa ja jaloa. Tuo alkuperäinen jalous on unohdettu varsinkin juutalaisten uskonnossa. Kun luemme Vanhaa testamenttia, niin huomaamme, että siinä pidetään voittoa kaikkein tärkeimpänä, ja sen saavuttamiseksi saa hyökätä vihollisen kimppuun milloin ja miten tahansa.

Sotilaan taivas on joka uskonnossa ollut olemassa, ja se on hyvin kaunis ja ihana. Kun sotilas kuoli taistelukentällä, hän ikään kuin leijaili ylös taivaisiin. — Jos hänen persoonallinen intohimonsa oli mukana taistelussa, silloin hän vähäksi aikaa jäi maan piiriin jatkamaan taistelua. Sen tähden on joka sodassa taistelukentän yläpuolella kuolleitten joukot taistelleet toisiaan vastaan; vainajat ovat jatkaneet taistelua.

Ne vainajat, jotka olivat kokonaan unohtaneet itsensä ja taistelleet ainoastaan suuresta velvollisuuden tunteesta,

inspiraatiosta, eivät kuoltuaan jääneet taistelemaan, vaan menivät suoraan siihen taivaaseen, johon sitten toisetkin vainajat aikanaan nousivat, siihen taivaaseen, joka antoi heille merkillisen suuren nautinnon tunteen. Sen tähden on sotilaan taivasta kuvattu vähän aistilliseksi. Sillä on tahdottu korostaa sitä seikkaa, että yhtä suuret kuin sotilaan kärsimykset olivat, kun hän kuoli taistelussa, niin yhtä suuret olivat hänen onnen ja nautinnon tunteensa taivaassa. Siellä avautui hänelle aivan satumaisia mahdollisuuksia onneen ja nautintoon.

Näitä sotilaan taivaita on siis ollut kaikissa uskonnoissa, ja niistä on vielä tänä päivänä osa jäljellä, vaikka ne ovat näiden toisten vanhojen uskontojen suojassa. Sillä jos me kysymme: onko Buddhan ja Kristuksen varsinaisessa taivaassa sotilaan taivasta — niin meidän täytyy sanoa: ei ole. Ainoastaan pseudobuddhalaisessa ja pseudokristillisessä taivaassa on, mutta ei heidän todellisissa taivaissaan.

Eikö siis kukaan sotilas, jaloudestaan huolimatta, voi tulla Buddhan ja Jeesus Kristuksen taivaaseen? Voi kyllä, mutta se riippuu aivan yksilöllisistä seikoista, se riippuu hänen omasta sielustaan. Sota, joka voi kehittää ihmisissä kaikenlaista alempaa tunne-elämää, voi muutamissa ihmisissä, jaloissa sieluissa herättää suorastaan kauhua, kammoa. He voivat tuntea sisässään, olivatpa he sitten kenraaleja tai yksinkertaisia sotamiehiä, että sota on julmaa. Ja he tuntevat suurta sääliä niitä kohtaan, jotka saavat sodan takia kärsiä, esimerkiksi omaisia kohtaan, jotka jäävät kotiin tuskaisina ja kieltäytymään kaikesta. Myöskin he voivat tuntea sanomatonta sääliä sekä omia tovereitaan että myös ns. vihollisia kohtaan, että ihmiset niin järjettömästi tappavat toisiaan. Sellaisille, jotka näin tuntevat ja jotka jo ovat kasvaneet sielussaan pois kaikesta sodasta, aukenee joko Buddhan tai Jeesus Kristuksen taivas. Jos he ovat säälineet erityisesti eläimiä, niin Buddhan taivas aukenee, tai jos ihmisiä, niin Kristuksen taivas, ja he saavat heti alkaa tehdä työtä toisella puolella.

Tämä riippuu kokonaan yksilöistä. On yksilöitä, jotka nousevat Buddhan ja Jeesus Kristuksen todellisiin taivaiisiin, mutta suuret sotajoukot sellaisinaan eivät ole kypsiä niihin; ne kulkevat noihin vanhojen uskontojen taivaisiin, joissa ne sitten toisten sotajoukkojen kanssa muodostavat eräänlaisen tietyn inspiraation ihmiskunnassa. Tämä on hyvin voimakas inspiraatio; se on aina innostanut runoilijoita ylistämään sotaa ja kuolemaa taistelukentällä kaudenmuuttamiseksi kuolemaksi. Sen tähden meidän ei tarvitse ihmetellä, että sillä on ihmisten mielikuvituksessa niin suuri siveellinen voima. Koko kansa nousee kuin korkeammalle henkiselle tasolle, kun kuulutetaan: ”Nyt vihollinen hyökkää maahan!” Kansa herää silloin kuin unesta ja nousee korkealle siveellisesti. Niin suuri ja voimakas vaikutus on näillä miljoonia vuosia vanhoilla taivailla.

Meidän täytyy kysyä, kun tänään tutkimme asiaa vähän esoteerisemmalla kannalta: mikä on oikein tämä meidän elämämme tällä Tellus-planeetalla? Ovatko kaikki nuo tuollaiset uskonnot sattumanvaraisia? Kun Salainen veljeskunta lähettää tänne maailmaan jonkun opetuslapsen perustamaan uuden uskonnon, niin tapahtuuko se kuin umpimähkään, sattumanvaraisesti, vai onko siinä jokin järjestelmä? Tähän tekisi mieleni vastata: Salainen veljeskunta, sikäli kuin se koostuu mestareista ja korkeista vihityistä, ei kyllä omin voimin kykene systemaattisesti järjestämään koko ihmiskunnan kehitystä, ei luomaan sille kehitysjärjestelmää; se on kuin palvelijan asemassa. Kaikki mestarit ovat ihmisten palvelijoita ja auttajia.

Se suunnitelma ja järjestelmä, mikä on kaiken takana, on tietenkin lähtenyt paljon korkeammalta taholta. Se on jumalainen suunnitelma, joka on peräisin itse Logoksen tajunnasta ja joka on siis toteutuneena olemassa näkymättömässä hengen maailmassa. Se etsii vain ilmausta, ja koko tämä meidän aurinkokuntamme on juuri tämän

suunnitelman ilmaus. Kaikki ne voimat, mitkä vaikuttavat tässä, ovat niitä, jotka panevat toimeen tämän suunnitelman. Sen tähden salatieteilijäkokelas, ajattelijaj, joka on tutkinut astrologiaa ja tullut sen pätevydestä vakuutuneeksi, katselee tätä suunnitelmaa systemaattisena kokonaisuutena ja näkee, kuinka tähtiin on piirrettyä ihmiskunnan kohtalot edeltä käsin, ainakin suurin piirtein, ja hän osaa vähän lukea tähdistä sitä suunnitelmaa.

Sen tähden me voimme sanoa, ettei Salainen veljeskunta suinkaan ole kosmoksen järjestyksen tai astrologisen systeemin yläpuolella, vaan se on sen palveluksessa. Salainen veljeskunta toteuttaa sitä suunnitelmaa, joka virtaa eri tähtien kautta tähän meidän maapalloomme. Ja jos tahdomme tätä asiaa hieman konkreettisemmin ymmärtää, niin sanomme: eri planeetoissa, tässä meidän aurinkokunnassamme on erilaisia eläviä luonnonvaltakuntia, erilaisia ihmiskuntia, joilla kullakin on oma tehtävänsä, oma kosminen inspiraationsa. Ne ovat tavallaan samassa asemassa kuin me. Niin kuin me otamme vastaan vaikutuksia kaikilta planeetoilta, niin samoin tekevät niidenkin ihmiskunnat. Kunkin planeetan ihmiskunnalla on oma kosminen tehtävänsä, oma läksynsä opittavana, oma koulunsa käytävänä. Sen lisäksi niiden on otettava osaa toisten planeettojen läksyihin niin paljon kuin niillä on siihen mahdollisuuksia.

Meidän maapalloomme on erikoisesti siinä asemassa ja sen ihmiskunnan kehitystehtävä on hengeltään sellainen, että se ottaa voimakkaasti vastaan vaikutuksia kaikista toisista maailmoista, toisilta planeetoilta, voimakkaammin kuin muut. Meidän tehtävämme on olla kuin linssinä, syttiönä, joka kokoaa auringon säteitä yhteen pisteeseen. Me olemme kuin magneetti, joka vetää vaikutuksia puoleensa toisista tähdistä enemmän kuin toiset planeetat. Tämän Tellus-planeetan ihmiskunnan erikoinen koulu on monipuolisempi, monivaihteisempi ja samalla raskaampi

kuin toisten. Tätä Tellus-planeettaa onkin nimitetty ‘murheenlaaksoksi’ sen tähden, että elämä on täällä raskaampaa kuin muualla, koska kehitys on täällä monipuolisempi. Tämän planeetan ihmiskunta voi saavuttaa lyhemmässä ajassa suurempia korkeuksia kuin muualla on mahdollista; sen tähden myöskin täällä kärsimykset ja tuskat ovat suuremmat.

Te ymmärrätte tämän asian paremmin, jos muistutamme mieliimme, mitä teosofia tästä kertoo. Tällä meidän planeetallamme on Salainen veljeskunta, joka muodostaa meidän ihmiskuntamme salaisen kehityskoulun. Sen jäsenet valvovat meidän kehitystämme korkeamman suunnitelman mukaan, mutta se muodostaa samalla koulun planeettamme ihmisille.

Siten meillä, jos emme tahdo kulkea aivan virran mukana, vaan heräämme totuuden etsijöiksi, ihmisiksi, jotka tahtovat päästä totuuden tietoon, on mahdollisuus pyytää pääsyä tuohon salaiseen kouluun, yliopistoon. Tämä ei ole ainoastaan meidän tähtemme erikoisominaisuus, vaan toisillakin planeetoilla on omat salaiset koulunsa. Ja koska meidän maapallomme on tuossa erikoisasemassa, että se vetää magneettina puoleensa toisten tähtien vaikutusta suuremmassa mitassa, niin meidän salainen koulumme tällä planeetalla on läheisessä yhteydessä toisten planeettojen kouluihin; se on aina vuorovaikutuksessa niiden kanssa.

Meidän ihmiskuntamme salaisessa koulussa on sen tähden aivan kuin luokkia eli osastoja, jotka ovat muiden planeettojen salaisten koulujen vaikutuksen alaisia. Mehän tiedämme, ettei muilla kouluilla kuin Venus-planeetan koululla, ole varsinaisia, suoranaisia edustajia eli opettajia tällä meidän tähdellämme, sillä Venuksesta tulivat ne korkeat olennot, jotka perustivat tänne meidän salaisen koulumme, jossa he itse ovat kuin korkeampia ‘professo-

reja'. Toisista planeetoista meillä ei ole tällaisia varsinaisia opettajia. Jos niillä on edustajia täällä, niin ne eivät ole itsenäisiä kuten Venuksesta tänne muuttaneet, vaan ensiksi näiden Venus-olentojen alaisia, ja sitten vielä yhtämittaisessa vuorovaikutuksessa oman planeettansa kanssa. Venus-olennot sitä vastoin ovat aina itsenäisiä. He eivät ole tilivelvollisia Venukselle, vaan ainoastaan Logokselle, jota vastoin toisten planeettojen edustajat toimivat omien koulujensa ohjeiden mukaan. Tämä on meidän planeettamme erikoisuus.

Me voimme ymmärtää paremmin ihmiskunnan kehitystä tällä tähdellä, jos otamme huomioon, että eräs tärkeimpiä kouluja, mitä ihmiskunnalla on ollut näihin aikoihin saakka Venuksen koulun lisäksi, on Mars-planeetan koulu. Mikä se on? Se on juuri muun muassa sotilaan koulu, miekan koulu, ja sen inspiraatio on tuo, josta äsken oli puhe: 'uhraa oma henkesi ja elämäsi, älä ollenkaan muista itseäsi'.

— Tätä ei voida opettaa ihmisille — ei Mars-planeetalla eikä tällä meidän pallollamme — muuten kuin miekan avulla. Väkivalta, tappaminen on se, joka opettaa ihmisille oman henkensä uhraamista. Ja muistakaamme nyt: Marskoulu ei ole näyteltyt osaansa loppuun, ennen kuin me kaikki ihmiset olemme oppineet olemaan panematta arvoa omalle hengelleen, niin että voivat sen uhrata millä hetkellä tahansa. Emme saa pitää siitä kiinni epäjaloilla, itsekkäällä tavalla. Me emme saa ajatella, että me olemme se napa, jonka ympärillä kaikki pyörii. Meidän täytyy oppia tuntemaan koko olemuksemme, että meidän oma persoonallinen olemisemme on verraten mitätön kosmisesti katsoen.

Se voi olla tärkeä meille, mutta me emme ole yksin maailmankaikkeudessa, me olemme siinä vain pieni atomi. Olisi naurettavaa ajatellakaan, että me voisimme merkitä

enemmän kuin joku toinen siinä. Sen tähden meidän pitää oppia se Marsin läksy, että annamme oman henkemme alltiiksi. Ja sen me olemme oppineet vasta silloin, kun osaamme antaa henkemme Jeesus Kristukselle samalla tavoin, kuin tähän saakka Marsille.

Tähän saakka ovat kaikki ymmärtäneet, kuinka jaloa on kaatua taistelussa; nyt pitää ihmiskunnan oppia ymmärtämään, että me emme pääse sodan siveellisestä ongelmasta vapaaksi, ennen kuin yhtä suurella innolla uhraamme henkemme Kristuksen uuden elämän puolesta, ei niin, että Jeesus Kristuksen nimessä tapamme toisia, vaan sillä tavoin, että kieltäydymme verta vuodattamasta Jeesus Kristuksen vuoksi, että osaamme elää hänen käskyjensä mukaan yhtä intensiivisesti kuin ennen saatoimme elää sotainnostuksesta. Kun opimme uhrautumaan totuuden puolesta, silloin on Marsin suuri läksy opittu. Tuo Marsin koulu on ihmeellinen salainen koulu, suurenmoinen siveellinen koulu, ja sen vaikutus on Marsin välityksellä suunnattoman voimakas meidän maahamme.

Mutta tämä Marsin koulu ei voi ikuisesti pysyä mukana meidän ihmiskuntamme kehityksessä. Miksi ei? Sen tähden, että siihen kouluun aina liittyy ainoastaan alempi osa ihmisen järjestä. Ihmisen järjen tulee voittaa Mars. Mars edustaa salaisesti alempaa ymmärrystä. Sen vastakohtana on Merkurius, joka edustaa korkeampaa järkeä, tieteellistä ajattelua. Siitä hetkestä, kun tulimme ihmisiksi, eli, niin kuin sanotaan salatieteellisissä kirjoissa, järjen pojat, maanasaputrat, ruumistuivat tänne, siitä ajasta alkaen meillä ihmisillä on korkeampi järki, joka kehittyy ja kasvaa ja voi oppia ajattelemaan aivan uudella, persoonattomalla tavalla.

Sekin oli Merkuriuksen vaikutusta, kun meidän korkeammat minämme ruumistuivat. Ja tässä korkeamman minän järjessä on sääli etualalla. Sen tähden me sanomme,

että jos esimerkiksi Manu, Mooses ja Muhammed ovat sangen suuressa määrin edustaneet Marsin koulua, niin sen sijaan Buddha on tyypillisesti edustanut Merkurius-koulun vaikutusta, sillä hän nosti älyn huippuunsa. Hän oli älykkäin olento, mitä maan päällä on ollut, viisain, puhtain ajattelija, ja hänen sydämensä oli täynnä sääliä, joka seuraa juuri tuota korkeampaa ajatuskykyä. Mutta itse asiassa Buddha edustaa vielä toistakin koulua, vielä korkeampaa koulua. Hän edustaa sitä koulua, jonka vaikutus hyvin vähän vielä näkyy täällä, nimittäin Uranuksen koulua, nerollisen ajatuskyvyn koulua. Siinä koulussa ovat ihmiset yhtämittäisessä inspiraatioissa; heille tulee jatkuvasti neroneimauksia. Siinä on järki kehittynyt niin laajaksi ja avaraksi, ettei tavallisen ihmisen järki voi sen filosofointia seurata. Buddha oli sen koulun kanssa läheisessä yhteydessä. Hän sai edustaa se vaikutusta, ja yhä vieläkin edustaa sitä ja yhä suuremmassa mitassa.

Tällaisia kouluja on muitakin, mutta Venuksen koulu on se koulu, joka on varsinaisesti edustettuna täällä. Sehän on kaiken tieteellisen työn ja toiminnan takana; se inspiroi sitä ja samalla kaikkea järjestelmällistä kehitystä. Meidän Salaisessa yliopistossamme tämän maan päällä, Venuksen koulussa, on kaikki järjestetty luokittain, systemaattisesti, ei niin, etteikö joku voisi kulkea hieman eri tavoin, mutta suurin piirtein ihmisten pitää henkisesti kehittyä luokittain, hankkia määrättyjä tietoja määrättyssä järjestyksessä. Tätä ovat mysteerit sisimmältään. Tämä Venus-koulu antaa leimansa koko meidän ihmiskuntamme kehitykselle. Kun toiset koulut opettavat läksynsä meille, niin se tapahtuu Venus-koulun välittämänä.

Meillä on sellainenkin koulu kuin Jupiterin koulu, jonka vaikutus näkyy täällä meidän planeetallamme siinä, mitä voisimme nimittää hyväksi, valkoiseksi magiaksi. Mutta tämän saman asian ulkonainen alempi puoli, ikään kuin irvikuva siitä, on sitten kaikki kirkollinen järjestö- ja

pappisvalta ja mikä siihen vivahtaa. Se on kuin Jupiter-koulun vaikutuksen yöpuoli, ja sen tähden siinä voi joskus näkyä ja ikään kuin päästä lävitse vaikutus eräästä toisesta koulusta, joka on mitä salaperäisin. Se on Saturnus-koulu, joka näkyy siinä, mitä voimme nimittää mustaksi magiaksi.

Näistä asioista ei tietenkään voi tässä laajalti puhua; on pakko rajoittua pelkkiin ääriivoihin. Mutta täytyy vielä mainita eräs koulu, jolla on niin ikään ollut sangen vähän vielä tilaisuutta vaikuttaa, mutta joka vaikuttaa eräisiin yksilöihin. Se on Neptunuksen koulu, ja sitä edustavat varsinaisesti meidän Venus-koulussamme hyvin korkeat vihityt. Sen vaikutus koskee suoranaisesti meidän tunne-luontoamme. Se on itse asiassa koulu, jonka pitää alkaa vaikuttaa kaikista eniten meidän ihmiskuntamme kehityksessä, sillä meidän ihmiskuntamme on tunne-ihmiskuntaa. Meissä on todellista, niin kuin jokainen ihminen tietää, se, mitä me tunnemme, aivan kuten Schiller sanoo: ”Sinun omasi on ainoastaan se, mitä tunnet, se, mitä ajattelet, on yhteistä”. Se, mitä me todellisesti olemme ihmisinä, on meidän tunne-elämämme.

Sen tähden on ihmisten perussävel ja sisin tunnusmerkki tunne-elämä. Mehän, niin kuin Salaisessa Opissa sanotaan, elämme siinä manvantarassa, joka kehittää neljättä prinssiippiä. Meillä oli ensin Saturnus-, sitten aurinko-, sitten kuu- ja nyt maamanvantara. Tämä nykyinen kehittää meissä neljättä prinssiippiä, kaarnaa, himoa, tunnetta. Se on koko ihmiskunnan probleema; sitä me olemme täällä ratkaisemassa. Meidän on ratkaistava, mitä osaamme tunteistamme tehdä, mitä meistä tulee. Sen tähden sanotaan, että meidän maapallomme ihmiskunta on täällä oppimassa rakkautta, sillä rakkaus on samalla jotakin, joka tuntuu meissä. Jos se on vaikka tavallista himoa, sekin tuntuu, vaikka se ei olekaan vielä rakkautta. Rakkaus on meissä silloin, kun koko meidän tunne-elämämme on puhdasta, inhimillistä rakkautta, kuten Jeesus Kristuksessa.

Se planeetta ja salainen koulu tässä aurinkokunnassa, joka ratkaisee juuri tätä probleemaa, on Neptunuksen koulu. Varsinaisesti on ollut vain yksi suuri olento tällä meidän tähdellämme, joka välittömästi saattoi tuoda esille Neptunuksen vaikutusta, antaa sellaisen elämänohjeen, joka tekee meistä rakastavia olentoja, ja se on Jeesus Kristus, hän saattoi näyttää meille, mitä inhimillis-jumalainen rakkaus on. Jeesus Kristus toi Neptunuksen koulun tulokset meidän eteemme nähtäviksi. Sen tähden me voimme sanoa, että syvimmin katsoen me kaikki kuljemme Neptunuksen koulua. Neptunuksen ihmiskunta on jo ratkaissut sen probleeman, jonka olemassaolon me vasta aavistamme.

Me emme osaa vielä muuta kuin aivan erikoisissa tilanteissa ottaa vastaan aivan puhdasta vaikutusta Neptunuksesta tai toisin sanoen Jeesus Kristukselta, ellei Jeesus Kristus olisi täällä meitä auttamassa, ellei hän välittäisi tätä kaikista korkeinta rakkautta, emme voisi sitä ottaa ollenkaan vastaan. Hänen avullaan voimme ruveta kulkemaan Venuksen kolia, jota myös nimitetään Melkisedekin kouluksi, sillä tavoin, että jo heti aluksi otamme vastaan Kristuksen välityksellä Neptunuksen koulun suunnattoman korkean inspiraation. Mutta sillä tietenkin on omat vaaransa kuten kaikilla näillä planeettakouluilla ja niiden vaikutuksilla. Samalla kuin ne vaikuttavat hyvää, herättävät ne myös vastaavaa pahaa. Siten ihmisten tehtäväksi, jokaisen yksilön tehtäväksi jää saada silmänsä auki sekä oikealle kasvulle että rikkaruohoille. Meidän silmäme täytyy avautua, että osaamme erottaa toisistaan hyvän ja pahan, voittaa kaiken pahan itsessämme ja valita hyvän. Meidän varsinainen koulumme täällä maan päällä on sen tähden tuskallisten ponnistusten koulu, — melkein ylivoimaisten ponnistusten koulu, joka nimi tälle Tellus-planeetalle on annettu interplanetaarisia olosuhteita ajatellen. — Ne olisivatkin ylivoimaisia, ellei Jeesus Kristus olisi tuonut tänne aivan erikoista jumalaista inspiraatiota, rak-

kauden inspiraatiota, joka voi ihmisen nostaa tietämättömyyden ja itsekkyyden suosta ja viedä häntä eteenpäin.

PEKKA ERVAST

TOLSTOI AIKAMME OMATUNTO

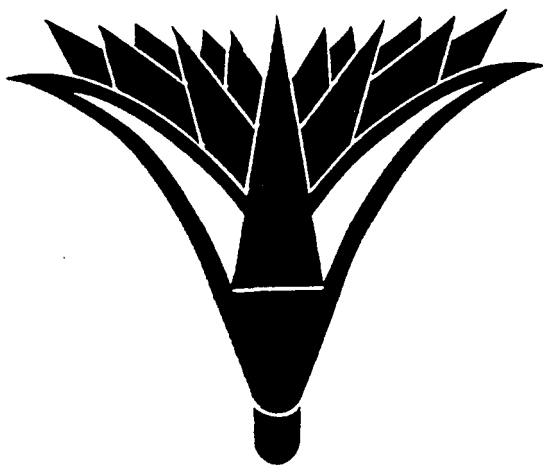
**LEO TOLSTOI OLI, PAITSI AIKAMME SUURIMPIA
KIRJAILLOITA, MYÖS ERÄS MERKITTÄVIMMISTÄ
TOTUUDENETSIJÖISTÄ JA -LÖYTÄJISTÄ.**

**TOLSTOIN OPIN LÄHTÖKOHTANA ON YLEINEN
VEUEYSOPPI. TÄHÄN KIRJAAN KOOTUISSA
ESITELMISSÄÄN PEKKA ERVAST ON KESKITTYNYT
LÄHINNÄ TOLSTOIN SIVEYSOPPIIN.**

**TOLSTOIN NÄKEMYKSEN MUKAAN ALKUPERÄINEN
KRISTINUSKO ON JEESUKSEN OPETUSTEN MUKAISTA
TOIMINTAA JOKAPÄIVÄISESSÄ ELÄMÄSSÄ, EIKÄ
MÄÄRÄTTYJEN DOGMIEN OIKEANA PITÄMISTÄ.**

**ESIMERKIKSI MAHATMA GANDHI, ARVID JÄRNEFELT
SEKÄ PEKKA ERVAST OVAT VAKUUTTANEET, ETTÄ
TOLSTOI ON JOHDATTANUT HEIDÄT NÄKEMÄÄN MITEN
MEIDÄN ON IHMISINÄ ELETTÄVÄ.**

KIRJOKANSI

Ruusu-Ristin kirjallisuusseura r.y.
Merimiehenkatu 28, 00150 Helsinki
Puh. (90) 635 878 Fax. (90) 632 081

"Taivaat ovat kuin suuria voimapattereita,
ajatusmuotoja, jotka leijuvat meidän
ihmiskuntamme yllä sen salaisessa tajunnassa
ja inspiroivat yhä nykyajankin ihmistä."

Kierrätykseen sopiva tuote
Alhaiset päästöt valmistuksessa
Hakapaino Oy, Helsinki 1993